

GUVERNUL ROMÂNIEI

**MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI
LOCUINȚEI**

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL 2007-2013

**RAPORTUL ANUAL DE IMPLEMENTARE
2008**

IUNIE 2009

CUPRINS:

LISTA ACRONIMELOR ȘI ABREVIERILOR	4
1. IDENTIFICARE	6
2. SINTEZĂ ASUPRA STADIULUI IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL	7
2.1. REALIZĂRI ȘI ANALIZA PROGRESULUI.....	7
Informații asupra progresului fizic al Programului Operațional Regional	9
Informații financiare	10
Informații rezultate din defalcarea fondurilor pe categorii	15
Sprijin financiar pe grupuri țintă	16
Finanțare recuperată sau refolosită	17
Analiza calitativă	18
2.2. INFORMAȚII DESPRE CONCORDANȚA CU LEGISLAȚIA COMUNITARĂ	27
Evaluarea conformității sistemului de management și control al POR	27
Concurența și Ajutorul de Stat	31
Achiziții publice	33
Dezvoltarea durabilă.....	34
Egalitatea de șanse.....	35
2.3. PROBLEME SEMNIFICATIVE ÎNTÂMPINATE ȘI MĂSURILE LUATE PENTRU COMBATEREA LOR.....	38
2.4. SCHIMBĂRI ÎN CONTEXTUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL	41
2.5. MODIFICĂRI SUBSTANȚIALE PRIVIND ARTICOLUL 57 AL REGULAMENTULUI (CE) NR 1083/2006.....	45
2.6. COMPLEMENTARITATEA CU ALTE INSTRUMENTE	46
2.7. MECANISMUL MONITORIZĂRII POR	50
Sistemul de monitorizare al POR	50
Sistemul Unic de Management al Informației (SMIS).....	53
Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional (CM POR)	54
Evaluarea.....	56

2.8 REZERVA NAȚIONALĂ DE PERFORMANȚĂ.....	59
3. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL PE AXE PRIORITARE	60
3.1. AXA PRIORITARĂ 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere.....	60
3.1.1. Atingerea țintelor și analiza progresului	60
3.1.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor	63
3.2. AXA PRIORITARĂ 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	65
3.2.1. Atingerea țintelor și analiza progresului	65
3.2.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor	68
3.3. AXA PRIORITARĂ 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale.....	69
3.3.1. Atingerea țintelor și analiza progresului	69
3.3.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor	77
3.4. AXA PRIORITARĂ 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	83
3.4.1. Atingerea țintelor și analiza progresului	83
3.4.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor	87
3.5. AXA PRIORITARĂ 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului.....	90
3.5.1. Atingerea țintelor și analiza progresului	90
3.5.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor	96
3.6. AXA PRIORITARĂ 6 - Asistență tehnică	98
3.6.1. Atingerea țintelor și analiza progresului	98
3.6.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor	100
4. PROGRAME FSE: COERENȚĂ ȘI CONCENTRARE.	102
5. PROGRAME FEDR/FSE: PROIECTE MAJORE.....	103
6. ASISTENȚĂ TEHNICĂ	104
7. INFORMARE ȘI PUBLICITATE.....	112
ANEXE	116

LISTA ACRONIMELOR ȘI ABREVIERILOR

ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ACP	Autoritatea de Certificare și Plată
ADI	Asociație de Dezvoltare Intercomunitară
ADR	Agenția pentru Dezvoltare Regională
AM	Autoritatea de Management
AM POR	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional
AMR	Asociația Municipiilor din România
ANRMAP	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
AOR	Asociația Orașelor din România
APL	Autoritate publică locală
AT	Asistență Tehnică
CDR	Consiliul pentru Dezvoltare Regională
CE	Comisia Europeană
CES	Coeziune Economică și Socială
CJ	Consiliul Județean
CMPOR	Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional
CNC	Comitetul Național de Coordonare a Instrumentelor Structurale
CNIPT	Centre Naționale de Informare și Promovare Turistică
CNSC	Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor
CRESC	Comitetul Regional de Evaluare Strategică și Corelare
CSNR	Cadrul Strategic Național de Referință
DCAFC	Direcția Control, Antifraudă Fonduri Comunitare
DCI	Document Cadru de Implementare
DGAPP	Direcția Generală Autorizare Plăți Programe
DGP	Direcția Gestionare Program
DG REGIO	Direcția Generală pentru Dezvoltare Regională
DJ	Drum Județean
DMI	Domeniu Major de Intervenție
DSCP	Direcția Strategie și Coordonare Program
ESM	Evaluarea Strategică de Mediu
FEDR	Fondul European pentru Dezvoltare Regională
FSE	Fondul Social European
HG	Hotărâre de Guvern

IGSU	Inspectoratul general pentru Situații de Urgență
IJSU	Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
JO	Jurnalul Oficial al Uniunii Europene
MDRL	Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MO	Monitorul Oficial
MS	Ministerul Sănătății
MT	Ministerul Turismului
MTI	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
OG	Ordonanță de Urgență
OI	Organism Intermediar
OMFP	Ordinul Ministerului Finanțelor Publice
ONG	Organizații Non-Guvernamentale
OUG	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PAAR	Planuri de Acoperire și Analiză a Riscurilor
PIB	Produsul Intern Brut
PNDR	Programul Național pentru Dezvoltare Rurală
PO	Programul Operațional
POR	Programul Operațional Regional
POS	Programul Operațional Sectorial
RAI	Raportul Anual de Implementare
SAT	Strategia de Asistență Tehnică
SEAP	Sistemul Electronic de Achiziții Publice
SMIS	Sistemul Unic de Management al Informației
TEN-T	Rețeaua Transeuropeană - Transport
TVA	Taxa pe Valoarea Adăugată
UCVAP	Unitatea de Coordonare și Verificare a Achizițiilor Publice
UE	Uniunea Europeană
UNCJR	Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România

1. IDENTIFICARE

PROGRAMUL OPERAȚIONAL	Obiectivul vizat : Convergență
	Aria eligibilă vizată: România – cele 8 regiuni de dezvoltare
	Perioada de programare: 2007-2013
	Numărul programului: CCI Nr: 2007RO161PO001
	Titlul programului: Programul Operațional Regional
RAPORTUL ANUAL DE IMPLEMENTARE	Anul raportării: 2008
	Data aprobării Raportului Anual de Implementare de către Comitetul de Monitorizare: 14/05/09

2. SINTEZĂ ASUPRA STADIULUI IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL

2.1. REALIZĂRI ȘI ANALIZA PROGRESULUI

În anul 2008 s-a continuat și s-a finalizat pentru toate axele și domeniile de intervenție ale POR, lansarea cererilor de proiecte începută în 2007, după aprobarea programului de către Comisia Europeană, la data de 12 iulie 2007, și a început evaluarea și contractarea proiectelor.

Pe parcursul anului 2008 s-au lansat cereri de proiecte pentru următoarele domenii majore de intervenție:

- 1.1. Planuri integrate de dezvoltare urbană - Subdomeniul centre urbane – 13.11.2008;
- 1.1. Planuri integrate de dezvoltare urbană - Subdomeniul poli de dezvoltare urbană – 20.11.2008;
- 1.1. Planuri integrate de dezvoltare urbană - Subdomeniul poli de creștere – 08.12.2008;
- 3.1. Reabilitarea /modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate – 22 ianuarie 2008;
- 3.2. Reabilitarea /modernizarea /dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale – 28 ianuarie 2008;
- 3.4. Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă – 29 februarie 2008;
- 4.1. Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală – 25 aprilie 2008;
- 4.2. Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități – 25 aprilie 2008;
- 4.3 Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor – 13 martie 2008;
- 5.1. Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe – 14 martie 2008;
- 5.2. Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice – 29 aprilie 2008;
- 5.3 Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică – 11 septembrie 2008.

Acestea se adaugă celorlalte patru domenii majore de intervenție lansate în anul 2007:

- 2.1 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane – inclusiv construirea/reabilitarea șoselelor de centură – 10 septembrie 2007

- 3.3 Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență – 31 octombrie 2007
- 6.1 Sprijinirea implementării, managementului și evaluării Programului Operațional Regional – 16 august 2007
- 6.2 Sprijinirea activităților de publicitate și informare privind POR – 16 august 2007

Stadiul implementării POR la 31 decembrie 2008, se prezenta astfel:

- **1.337 proiecte depuse** pentru 11 domenii majore de intervenție din cele 14 domenii ale POR, în valoare totală de **3,46 miliarde Euro**, din care finanțarea FEDR este de 2,1 miliarde Euro;
- **40 proiecte contractate**, (reprezentând 3% din proiectele depuse) în valoare totală de **352 milioane Euro** (**10,1%** din suma totală a proiectelor depuse), din care, finanțarea FEDR este de **251,7** milioane Euro.

Structura celor 40 de contracte semnate și realizările preconizate:

- **24 proiecte contractate pentru finanțare din Axa 2, domeniul major de intervenție 2.1 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane – inclusiv construirea/reabilitarea șoselelor de centură**, în valoare totală de 326,4 milioane de euro. Conform obiectivelor asumate prin contractele semnate, prin implementarea acestor proiecte se vor reabilita **596,2 km de drumuri județene, 15,5 km de străzi orașenești și 24,8 km de șosele de centură**.
- **Un contract pentru finanțare din axa 3, domeniul major de intervenție 3.3 Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență pentru dotarea bazei regionale Centru cu 127 unități mobile;**
- **15 contracte pentru finanțare din axa prioritară 6 Asistență Tehnică.** Aceste contracte au ca obiectiv asigurarea implementării în condiții de transparență și eficiență a POR, atât la nivelul AM POR, cât și al Organismelor Intermediare.

Stadiul implementării POR la 31 martie 2009, se prezenta astfel:

- **1.519 proiecte** pe cele 12 domenii majore de intervenție ale POR din cele 14 domenii ale POR, în valoare totală de **3,64 miliarde Euro**, din care finanțarea FEDR este de **2,3 miliarde Euro**;
- **134 de proiecte contractate** (reprezentând **8,8%** din proiectele depuse) în valoare totală de **587,3 milioane Euro** (16% din suma totală a proiectelor depuse), din care finanțarea FEDR este de **412,2** milioane Euro.

Informații asupra progresului fizic al Programului Operațional Regional

În 2008 nu a început implementarea propriu-zisă a proiectelor de investiții contractate pentru finanțare din axele 1-5 ale POR și prin urmare nu se poate vorbi nici de un progres fizic rezultat din implementarea proiectelor. De aceea raportul se rezumă doar la prezentarea obiectivelor strategice ale programului. Începând cu următorul Raport Anual de Implementare, vor exista și vor fi încorporate în Raport, informații asupra progresului fizic realizat în implementarea proiectelor contractate în 2008.

Tabelul de mai jos prezintă obiectivele strategice ale POR. O prezentare mai detaliată, pe axe prioritare, a indicatorilor este realizată în capitolul 3.

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Indicatori – obiective program											
Crearea de noi locuri de muncă (nr)	Realizat	0	0								
	Ținta										15.000
	Baza										
Prevenirea creșterii disparităților interregionale în termeni de PIB/ locuitor, în perioada 2007-2015, ca raport între cea mai puțin dezvoltată și cea mai puternic dezvoltată regiune	Realizat	NA	NA								
	Ținta										1:3
	Baza										

Informații financiare

Pe parcursul anului 2008 s-au efectuat plăți numai pentru proiectele de asistență tehnică. Valoarea totală a cheltuielilor cuprinse în cererile de rambursare ale beneficiarilor a fost de 4.254.660 Euro. În urma procesului de autorizare s-a stabilit că numai 4.035.746 Euro reprezintă cheltuieli eligibile, din care 3.026.810 Euro reprezintă FEDR și 1.008.936 Euro cofinanțare de la bugetul de stat, cheltuieli care au și fost decontate de Direcția Generală de Autorizare Plăți Programe (DGAPP), din Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuințelor (MDRL). De asemenea, până la 31.12.2008 Autoritatea de Certificare și Plată (ACP) a transferat în contul MDRL, pe baza cererilor de fonduri transmise, suma de 3.866.433 Euro. Această sumă include și plățile aferente lunii ianuarie 2009.

Axe prioritare pe surse de finanțare (EURO)

	Cheltuieli efectuate de beneficiari, incluse în cererile de plată transmise la AMPOR	Contribuția publică corespunzătoare	Cheltuieli private	Cheltuieli plătite de organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari	Totalul plăților primite de la Comisie
Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere					
FEDR	0	0	0	0	0
Din care cheltuieli de tipul FSE	NA ¹	NA	NA	NA	NA
Din care cheltuieli de tipul FEDR	NA	NA	NA	NA	NA
Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale					
FEDR	0	0	0	0	0
Din care cheltuieli de	NA	NA	NA	NA	NA

¹ NA – nu se aplică.

	Cheltuieli efectuate de beneficiari, incluse în cererile de plată transmise la AMPOR	Contribuția publică corespunzătoare	Cheltuieli private	Cheltuieli plătite de organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari	Totalul plăților primite de la Comisie
tipul FSE					
Din care cheltuieli de tipul FEDR	NA	NA	NA	NA	NA
Axa Prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale					
FEDR	0	0	0	0	0
Din care cheltuieli de tipul FSE	NA	NA	NA	NA	NA
Din care cheltuieli de tipul FEDR	NA	NA	NA	NA	NA
Axa Prioritară 4: Consolidarea mediului de afaceri regional și local					
FEDR	0	0	0	0	0
Din care cheltuieli de tipul FSE	NA	NA	NA	NA	NA
Din care cheltuieli de tipul FEDR	NA	NA	NA	NA	NA
Axa Prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului					
FEDR	0	0	0	0	0
Din care					

	Cheltuieli efectuate de beneficiari, incluse în cererile de plată transmise la AMPOR	Contribuția publică corespunzătoare	Cheltuieli private	Cheltuieli plătite de organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari	Totalul plăților primite de la Comisie
cheltuieli de tipul FSE	NA	NA	NA	NA	NA
Din care cheltuieli de tipul FEDR	NA	NA	NA	NA 0	NA
Axa Prioritară 6: Asistență tehnică FEDR	4.254.660,60 ²	4.254.660,60	0	4.035.746,54 ³	0
Din care cheltuieli de tipul FSE	NA	NA	NA	NA	NA
Din care cheltuieli de tipul FEDR	NA	NA	NA	NA	NA
Total Final	4.254.660,60	4.254.660,60	0	4.035.746,54	0
Total în regiunile în tranziție din total final	NA	NA	NA	NA	NA
Total în regiunile non tranziție din total final	NA	NA	NA	NA	NA
Cheltuieli de tip FSE în totalul final, pentru PO cofinanțate din FEDR	NA	NA	NA	NA	NA
Cheltuieli de tip FEDR în totalul final, pentru PO cofinanțate din FSE	NA	NA	NA	NA	NA

² totalul sumelor din cererile de rambursare primite de AMPOR de la beneficiari - include FEDR și cofinanțare de la bugetul de stat

³ total cheltuieli eligibile plătite de MDRL beneficiarilor - include FEDR și cofinanțare de la bugetul de stat

Repartizarea fondurilor pe Regiuni de Dezvoltare s-a realizat astfel încât aceasta să susțină obiectivul Programului Operațional Regional privind sprijinirea unei dezvoltări echilibrate a tuturor regiunilor României, acordând în acest scop prioritate regiunilor și zonelor mai slab dezvoltate, pentru a împiedica creșterea disparităților economice și sociale dintre regiuni.

În acest sens, s-a realizat o alocare diferențiată a fondurilor pe Regiuni, în funcție de gradul de dezvoltare al acestora și anume invers proporțional cu nivelul de dezvoltare al Regiunilor. Pentru măsurarea gradului de dezvoltare a regiunilor s-a utilizat Produsul Intern Brut pe locuitor, ajustat cu un coeficient al densității populației.

Prin urmare, Regiunile cu un nivel scăzut al PIB/ locuitor vor beneficia de o pondere mai mare din fondurile totale ale programului, în timp ce ponderea alocărilor financiare va fi mai mică în cazul regiunilor cu un PIB/ locuitor mai mare. Alocările financiare ale regiunilor se situează între minim 8,86% Regiunea București Ilfov și 16,32% Regiunea Nord Est, evaluată ca fiind cea mai săracă regiune a Uniunii Europene.

Alocarea financiară pe Regiuni de dezvoltare și axe prioritare POR (2007-2013)

Axe prioritare POR	Fonduri alocate pe axe (FEDR și cofinanțare) 2007-2013		Regiuni							
			NE	SE	S	SV	V	NV	C	B-I
	Milioane Euro	%	% în total fonduri alocate							
			16,32	13,25	14,23	14,01	10,34	12,09	10,90	8,86
		Fonduri alocate (FEDR și cofinanțarea) -milioane euro-								
1. Sprijinirea dezvoltării urbane	1.391,17	31,73	227,04	184,33	197,96	194,90	143,85	168,19	151,64	123,26
din care FEDR	1.117,81		182,43	148,11	159,07	156,60	115,58	135,14	121,84	99,04
2. Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale	876,71	20,00	143,08	116,16	124,76	122,83	90,65	105,99	95,56	77,68
din care FEDR	758,36		123,76	100,48	107,92	106,25	78,41	91,69	82,66	67,19
3. Îmbunătățirea infrastructurii sociale	657,53	15,00	107,31	87,12	93,56	92,12	67,99	79,50	71,67	58,26
din care FEDR	558,90		91,21	74,06	79,52	78,30	57,80	67,58	60,92	49,51
4. Sprijinirea mediului de afaceri local și regional	709,89	16,19	115,86	94,06	101,02	99,45	73,40	85,83	77,38	62,89
din care FEDR	633,42		103,39	83,92	90,13	88,74	65,50	76,58	69,04	56,12
5. Dezvoltarea și promovarea turismului	616,77	14,07	100,65	81,72	87,77	86,41	63,78	74,57	67,23	54,64
din care FEDR	558,90		91,22	74,05	79,53	78,30	57,79	67,57	60,92	49,52
TOTAL Axele 1-5	4,252,07	-	693,94	563,39	605,07	595,71	439,67	514,08	463,48	376,73
din care FEDR	3,627,39		592,01	480,62	516,17	508,19	375,08	438,56	395,38	321,38
6. Asistență tehnică	131,51	3,00	Fondurile Axei Prioritare Asistență Tehnică nu sunt alocate regional							
din care FEDR	98,63									
TOTAL POR (Axele 1-6)	4.383,58	100,00								
din care FEDR	3.726,02									

Informații rezultate din defalcarea fondurilor pe categorii⁴

Cod*	Cod*	Cod*	Cod*	Cod*	Suma ⁵ - Euro -
Dimensiunea 1	Dimensiunea 2	Dimensiunea 3	Dimensiunea 4	Dimensiunea 5	
Tema prioritară	Forma de finanțare	Teritoriul	Activitatea economică	Locație	
23	1	1	12	RO315	3.219.148,08
23	1	1	12	RO411	8.258.437,21
23	1	1	12	RO412	14.054.109,49
23	1	1	12	RO415	4.190.287,80
23	1	1	12	RO421	3.135.635,96
23	1	5	12	RO111	14.402.005,52
23	1	5	12	RO113	11.148.629,90
23	1	5	12	RO116	16.048.194,07
23	1	5	12	RO121	5.019.179,27
23	1	5	12	RO124	12.164.753,86
23	1	5	12	RO126	11.108.662,33
23	1	5	12	RO213	11.410.795,52
23	1	5	12	RO216	13.196.256,26
23	1	5	12	RO221	11.977.914,38
23	1	5	12	RO225	15.011.225,25
23	1	5	12	RO315	6.712.960,82
23	1	5	12	RO411	20.918.321,01
23	1	5	12	RO412	16.923.271,47
23	1	5	12	RO415	3.576.960,94
23	1	5	12	RO421	10.392.227,31
23	1	5	12	RO423	2.453.544,34
23	1	5	12	RO424	18.642.990,98
53	1	1	0	RO121	7.872.430,73
85	1	1	0	RO113	1.064.477,55
85	1	1	0	RO121	960.559,86
85	1	1	0	RO214	1.524.212,93
85	1	1	0	RO221	932.721,19
85	1	1	0	RO312	663.223,84
85	1	1	0	RO321	1.251.953,96

⁴ **Notă:**

Dimensiunea 1 – Tema Prioritară: 23 – Drumuri regionale/locale; 53 – Prevenirea riscului; 85 – Pregătire, implementare, monitorizare și inspecție; 86 - Evaluare și studii; informare și comunicare.

Dimensiunea 2 – Forma de finanțare: 1- Asistență nerambursabilă.

Dimensiunea 3 – Teritoriul: 1 – Urban; 5 - Zone rurale.

Dimensiunea 4 – Activitatea economică: 0 – Nu se aplică; 12 – Construcții.

Dimensiunea 5 – Locația: RO111 – Județul Bihor; RO113 – Județul Cluj; RO116 – Județul Sălaj; RO121 – Județul Alba; RO124 – Județul Harghita; RO126 – Județul Sibiu; RO213 – Județul Iași; RO214 – Județul Neamț; RO216 – Județul Vaslui; RO221 – Județul Brăila; RO225 – Județul Tulcea; RO312 – Județul Călărași; RO315 – Județul Ialomița; RO321 – Județul București; RO411 – Județul Dolj; RO412 – Județul Gorj; RO415 – Județul Vâlcea; RO421 – Județul Arad; RO423 – Județul Hunedoara; RO424 – Județul Timiș.

⁵ Valoarea contribuției comunitare la proiectele contractate.

85	1	1	0	RO411	743.604,27
85	1	1	0	RO424	1.087.186,34
86	1	1	0	RO113	190.075,80
86	1	1	0	RO121	189.041,26
86	1	1	0	RO214	184.685,76
86	1	1	0	RO321	900.987,77
86	1	1	0	RO411	193.557,30
TOTAL					251.724.230,35

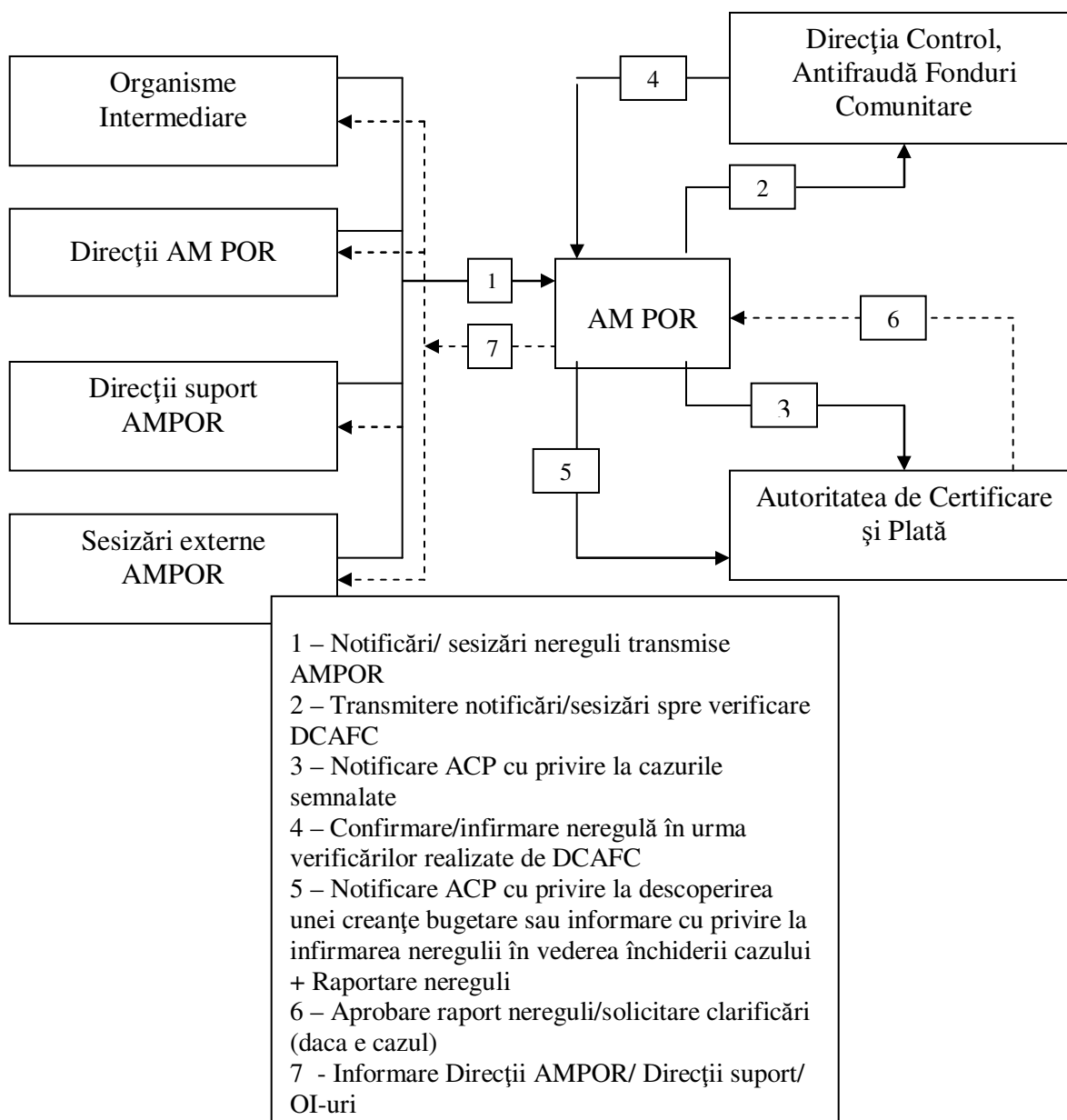
Până la finalul anului 2008 s-a primit de la Comisia Europeană o prefinanțare de 186.301.088,10 Euro, reprezentând prefinanțarea aferentă anilor 2007-2008, din care 111.780.652,86 Euro reprezintă prefinanțarea pentru anul 2008, în valoare de 3% din contribuția FEDR la POR.

Sprijin financiar pe grupuri țintă

Nu se aplică.

Finanțare recuperată sau refolosită

Întrucât nu a început implementarea efectivă a proiectelor de investiții și nu s-au făcut cheltuieli și plăți, nu au existat prin urmare nici sume de recuperat sau de refolosit. Cu toate acestea, AMPOR a elaborat deja un flux de raportare a neregulilor, prezentat schematic mai jos.

FLUXUL DE RAPORTARE A NEREGULILOR

Analiza calitativă

În această secțiune este prezentată analiza comparativă a situației implementării POR în cele 8 Regiuni de Dezvoltare, din punct de vedere al numărului proiectelor depuse, al valorii proiectelor depuse, duratei procesului de evaluare, proiectelor respinse și proiectelor contractate.

Proiecte depuse

Din punct de vedere al **numărului de proiecte** depuse pe fiecare domeniu major de intervenție, cele 8 regiuni de dezvoltare se grupează în trei categorii.

Prima categorie grupează regiunile care au cel mai mare număr de proiecte depuse pe cel puțin unul dintre domeniile majore de intervenție ale programului și care se mențin în partea superioară a ierarhiei ca număr de proiecte depuse și pentru celelalte domenii majore de intervenție.

În cadrul acestei categorii se remarcă regiunea **Nord Est**, care a depus cele mai multe proiecte, atât la nivelul întregului program cât și pe 4 domenii majore de intervenție și anume: infrastructura rutieră, infrastructura serviciilor sociale, infrastructura educațională și infrastructura pentru sprijinirea afacerilor; regiunea **Nord Est** ocupă în același timp locul secund pe alte două domenii majore de intervenție dedicate în principal mediului privat, respectiv sprijinirea microîntreprinderilor și infrastructura de agrement turistic.

Situația proiectelor depuse și contractate pentru finanțare din POR

PROGRAMUL OPERATIONAL REGIONAL - REGIUNI						Milioane Euro		
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009			
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE	
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală
269	803.08	4	36.28	NE	302	807.65	18	124.89
171	468.14	3	38.98	SE	191	435.41	12	65.1
102	444.84	3	14.93	S	120	486.4	6	77.66
151	639.56	9	95.93	SV	170	597.35	14	119.48
120	264.67	6	50.97	V	130	255.88	34	63.72
192	357.57	5	59.15	NV	223	432.71	15	55.65
255	431.53	6	52.55	C	297	529.28	22	70.06
75	50.72	2	1.86	BI	83	89.53	10	2.67
2	1.3	2	1.32	AM POR	3	8.06	3	8.06
1337	3461.41	40	352.00	TOTAL	1519	3642.27	134	587.29

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Regiunea **Sud Est** a depus cele mai numeroase proiecte pentru infrastructura de sănătate, menținându-se pe primele locuri și în cea ce privește celelalte domenii majore de

intervenție, fiind singura regiune care se clasează în prima parte a ierarhiei pe toate domeniile majore de intervenție ale POR.

Cea de-a treia regiune din această categorie este regiunea **Centru**, care pe lângă faptul că a depus singurul proiect pentru dotare cu echipamente pentru situații de urgență, este și regiunea cu cel mai multe proiecte depuse pe două domenii majore de intervenție ale programului, destinate preponderent (infrastructura de agrement turistic) sau exclusiv (sprijinirea microîntreprinderi) mediului privat. Această situație poate fi interpretată ca o reflectare a gradului de dezvoltare a spiritului antreprenorial în regiune.

În cea de-a doua categorie se regăsesc **regiunile care au depus cel mai mic număr de proiecte pentru a fi finanțate din POR**. Cele mai puține proiecte au fost depuse de regiunea **București-Ilfov**, regiune care ocupă ultimul loc la șase dintre cele opt domenii majore de intervenție pentru care s-au depus proiecte până la 31 decembrie 2008.

Urmează regiunea **Sud**, penultima la cinci domenii majore de intervenție și ultima pentru domeniul dedicat microîntreprinderilor. Cea de-a treia regiune din această categorie a regiunilor cu cel mai mic număr de proiecte depuse, este regiunea **Vest**, care se menține constant în jumătatea inferioară a ierarhiei din punct de vedere al numărului proiectelor depuse, pe domenii majore de intervenție ale POR.

Cea de-a treia categorie cuprinde celelalte două regiuni, **Sud-Vest** și **Nord-Vest**, care înregistrează oscilații mari, în funcție de domeniile majore de intervenție luate ca referință, ocupând de la poziția secundă (Sud-Vest – cu proiecte pentru infrastructura rutieră și patrimoniul cultural; Nord-Vest cu proiecte pentru infrastructura de sănătate), până la ultima (Nord-Vest – cu proiecte pentru infrastructura de sprijinire a afacerilor).

Valoarea medie a proiectelor depuse

Din perspectiva raportului dintre valoarea totală a proiectelor depuse și numărul acestora, clasamentul regiunilor se schimbă radical.

Întrucât proiectele depuse pe domeniul de intervenție al POR „Sprijinirea microîntreprinderilor” sunt cu mult mai numeroase decât cele depuse pe toate celelalte domenii majore de intervenție ale POR, pentru a nu distorsiona rezultatele, analiza s-a realizat separat pentru acest domeniu, în timp ce celelalte domenii majore de intervenție ale POR au fost analizate împreună.

Astfel, în ambele cazuri, se constată o rocadă, față de clasamentul în funcție de numărul proiectelor depuse. În Regiunile unde s-au depus cele mai multe proiecte, valorile medii pe proiect sunt mai mici și viceversa. În Regiunile **Centru** și **Nord-Vest**, unde s-au depus cele mai multe proiecte pentru finanțarea de microîntreprinderi, proiectele au printre cele mai mici valori medii pe proiect (154.000, respectiv 150.000 Euro/proiect), în timp ce regiunile **Sud-Vest** și **Sud**, cu cele mai puține proiecte depuse, înregistrează cele mai

ridicate valori medii ale proiectelor (192.000, respectiv 324.000 Euro/proiect). Excepție de la această regulă fac regiunile Nord-Est, Sud-Est și Vest.

De asemenea, în regiunile **Nord-Est**, **Sud-Est** și **Centru** unde s-au depus cele mai multe proiecte pentru finanțare din POR (exceptând domeniul sprijinirii microîntreprinderilor) sunt și regiunile cu cele mai mici valori medii pe proiect (6,2 milioane Euro / proiect, 5,1 milioane Euro / proiect, respectiv 4,8 milioane Euro / proiect). În același timp, în regiunile **Sud-Vest** și **Vest**, unde s-au depus cele mai puține proiecte, se înregistrează cele mai mari valori medii ale proiectelor (7,1 milioane Euro / proiect, respectiv 6,4 milioane Euro / proiect). Excepție de la regulă fac regiunile Sud-Vest, Nord-Vest și București – Ilfov.

Sintetizând cele de mai sus, se poate **concluziona** următoarele:

- **In regiunile Sud, Sud-Vest și Vest, deși s-a depus un număr relativ mic de proiecte, acestea sunt preponderent proiecte strategice, cu o valoare medie ridicată; această situație ar putea indica, cel puțin la nivelul anului 2008, un interes mai mare în aceste regiuni pentru proiecte cu impact regional mai însemnat;**
- **In regiunile Centru, Sud-Est, Nord-Vest și Nord-Est, s-a depus un număr mai mare de proiecte, dar cu valoare medie mai scăzută, comparativ cu proiectele depuse de celelalte regiuni; această situație ar putea reflecta un interes mai mare în aceste regiuni pentru proiecte de dezvoltare locală;**
- **Regiunea București-Ilfov, se caracterizează atât printr-un număr redus de proiecte depuse, cât și prin valori medii mai scăzute ale proiectelor. Explicația acestei situații s-ar putea găsi în numărul mai mic de potențiali beneficiari în această regiune (doar 48 autorități publice locale), comparativ cu celelalte regiuni (de exemplu: 574 în Regiunea Centru sau 557 în regiunea Nord Est) dar și lipsa de interes a beneficiarilor din cauza sumelor relativ mici oferite prin POR, față de bugetul capitalei.**

Durata procesului de evaluare

Din analiza duratei medii a procesului de evaluare a proiectelor deja contractate, se constată că aceasta este cuprinsă, **în medie, între 6 și 10 luni.**

Analiza duratei procesului de evaluare a proiectelor, pe etape individuale ale evaluării, evidențiază etapele care necesită mai mult timp pentru evaluarea proiectelor. Se observă, astfel, că durata medie necesară unui proiect să parcurgă primele 2 etape ale procesului de evaluare, respectiv *conformitatea administrativă* și *eligibilitatea* este de regulă de două săptămâni pentru fiecare etapă.

Cea de a treia etapă a procesului de evaluare a proiectelor, în care se realizează *evaluarea tehnico-financiară* a proiectelor, are o durată medie cuprinsă între șase săptămâni când sunt proiecte din domeniile: infrastructura educațională, de sprijinire a afacerilor,

patrimoniul cultural și agrement turistic și opt săptămâni pentru proiecte de infrastructură rutieră și infrastructură socială; Această etapă poate ajunge și la 14 săptămâni în cazul proiectelor de reabilitare și echipare a ambulatoriilor de specialitate.

	Durata medie (zile) a evaluării unui proiect, pe etape ale evaluării								
	Etapa evaluării conformității	Etapa evaluării eligibilității		Etapa evaluării tehnico-financiare		Etapa analizei proiectului tehnic		Contractare	
	1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=5+6	8	9=7+8
Infrastructură rutieră	18	16	34	57	91	179	270	27	297
Spitale/ ambulatorii	16	6	22	96	118	40	158	na	Na
Centre sociale	17	11	28	53	81	153	234	na	na
Situații de urgență	13	6	19	35	54	na	na	126	180
Educație	15	13	28	43	71	97	168	na	na
Structuri de afaceri	13	16	30	44	73	na	na	na	na
Patrimoniul cultural	16	15	32	41	73	99	172	na	na
Cazare și agrement	14	20	34	42	76	na	na	na	na

Durata mare de timp necesară evaluării proiectelor în etapa evaluării tehnico-financiare este cauzată în principal de *numărul redus de evaluatori independenți* disponibili. Această situație, obligă organismele intermediare să programeze evaluarea proiectelor, procesul de evaluare fiind practic suspendat în cazul proiectelor programate să intre mai târziu în evaluare.

Altă explicație a perioadei mari de timp pe care o presupune etapa de evaluare tehnico-financiară o reprezintă și *gradul mai ridicat de complexitate a documentației și necesitatea solicitării de clarificări de la beneficiarii proiectelor*, pentru a se putea realiza o evaluare corectă a proiectelor.

Altă etapă cronofagă a procesului de evaluare a proiectelor este cea în care se realizează **analiza proiectelor tehnice**. Acest lucru este cauzat de faptul că, de regulă, beneficiarii preferă să *înceapă elaborarea proiectelor tehnice* doar după ce au certitudinea că proiectele depuse pentru finanțare au obținut punctajul minim în etapa de evaluare tehnică și financiară, având astfel siguranța că nu vor investi în elaborarea unui proiect tehnic care nu va beneficia de finanțare. Durata medie a etapei de analiză a unui proiect tehnic nu înregistrează pentru nici un domeniu major de intervenție o perioadă mai mică de **trei luni**, adică perioada necesară, în condiții normale, pentru elaborarea unui proiect tehnic.

De asemenea, motivele expuse mai sus duc la situația în care proiectele care nu necesită proiect tehnic înregistrează o durată medie a procesului de evaluare mult mai scurtă, în această situație aflându-se proiectele pentru echiparea bazelor pentru situații de urgență și microîntreprinderi, care nu trec prin etapa analizei proiectului tehnic.

Măsurile luate de AMPOR pentru diminuarea timpului necesar procesului de evaluare, sunt prezentate în capitolul 2.3. „Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor”.

Proiecte respinse

Din analiza procesului de evaluare derulat *până la 31 decembrie 2008* se constată că **33,7%** dintre proiectele depuse au fost respinse în diferitele etape ale acestui proces.

Proiecte respinse până la 31 decembrie 2008, pe regiuni de dezvoltare și etape ale evaluării:

Regiune	Proiecte depuse	Proiecte respinse, pe etape ale evaluării:							
		Conformitate administrativă		Eligibilitate		Evaluare tehnico-financiară		Analiză a proiectului tehnic	
		Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%
NE	269	6	2.23	34	12.64	45	16.72	0	0
SE	171	10	5.84	16	9.35	22	12.86	0	0
SUD	102	9	8.82	31	30.39	2	1.96	0	0
SV	151	6	3.97	18	11.92	17	11.25	0	0
V	120	12	10.00	17	14.16	16	13.33	0	0
NV	192	9	4.69	24	12.50	29	15.10	0	0
C	255	18	7.05	53	20.78	32	12.55	0	0
BI	75	3	4.00	17	22.66	1	1.37	0	0
AMPOR	2	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	1337	73	5.46	210	15.73	164	12.28	0	0

Astfel, **peste 5%** dintre proiectele depuse pe ansamblul programului în toate regiunile de dezvoltare, au fost respinse în etapa *conformității administrative*. Motivul principal al respingerii proiectelor în această etapă îl reprezintă *dosarele incomplete*, fie lipsesc documente (lipsă act de proprietate, lipsa studiului de evaluare a impactului asupra mediului, lipsă certificatul de acreditare pentru serviciul social furnizat, etc), fie documentele sunt greșite sau incomplete (documentațiile prezentate nu respectă formatele standard din Ghidul solicitantului, lipsa capitolelor din Studiile de fezabilitate, certificatele sau avizele prezentate sunt expirate, lipsa anexelor la documentele prezentate, etc). De asemenea, este important de semnalat numărul mare de *dosare retrase chiar de beneficiari* în timpul evaluării conformității administrative, principalul motiv fiind reprezentat de constatarea acestora că le lipsesc documente sau sunt incomplete documentele existente în dosar.

Aceste probleme evidențiază nevoia unei mai bune instruirii a beneficiarilor asupra modului în care trebuie elaborat dosarul; se impune ca principală soluție organizarea mai multor activități de instruire a potențialilor beneficiari privind modul de întocmire a cererii de finanțare și a dosarului proiectelor.

Proiecte respinse până la 31 decembrie 2008, pe domenii majore de intervenție și etape ale procesului de evaluare:

DMI	Depuse	Proiecte respinse în etapa de:							
		Conformitate administrativă		Eligibilitate		Evaluare tehnico-financiară		Analiză a proiectului tehnic	
		Nr	%	Nr	%	Nr	%	nr	%
Infrastructură rutieră	215	16	7.44	13	6.05	15	6.98	0	0
Spitale/ambulatorii	24	6	25.00	0	0.00	0	0.00	0	0
Centre sociale	33	5	15.15	2	6.06	0	0.00	0	0
Situații de urgență	1	0	0.00	0	0.00	0	0.00	NA	NA
Educație	57	6	10.52	2	3.50	1	1.75	0	0
Structuri de afaceri	20	4	20.00	0	0.00	1	5.00	0	0
Microîntreprinderi	777	NA	NA	184	23.68	140	18.02	0	0
Patrimoniu cultural	50	8	16.00	1	2.00	1	2.00	0	0
Cazare și agrement	144	28	19.44	8	5.55	6	4.16	0	0
Asistență tehnică	16	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	1337	73	5.46	210	15.73	164	12.28	0	0

Cele mai multe proiecte - **16%** dintre proiectele depuse - au fost respinse în etapa de *evaluare a eligibilității*. Spre deosebire de etapa precedentă, în etapa de evaluare a eligibilității, motivele pentru care proiectele au fost respinse sunt mai heterogene, variind de la incapacitatea beneficiarului de a face *dovada clară a proprietății* asupra obiectului proiectului, la *neîncadrarea proiectului în activitățile eligibile* pentru finanțare din POR, *depășirea valorii maxime totale* a proiectului sau *retragerea proiectului* de către beneficiar, în vederea modificării acestuia.

Cauzele respingerii proiectelor în etapa de evaluare a eligibilității reflectă informarea deficitară a beneficiarilor privind conținutul POR și activitățile eligibile pentru finanțare; soluția ar putea consta în organizarea mai multor seminarii cu acest subiect, pentru potențialii beneficiari.

În ceea ce privește dese probleme apărute cu dovedirea dreptului de proprietate asupra obiectului proiectului, soluția s-ar putea găsi, într-o anumită măsură, în acceptarea altor forme de proprietate, cum sunt concesiunea, comodatul sau dreptul de administrare asupra obiectului proiectului.

Un număr important de proiecte a fost respins și în etapa *evaluării tehnice și financiare* a proiectelor, ponderea acestora fiind de **12,3%** din totalul proiectelor depuse și ajunse în această etapă până la 31 decembrie 2008. Motivele pentru care proiectele respinse nu au cumulat punctajul minim de 3,5 puncte, necesar pentru acceptarea proiectului, sunt foarte variate și de regulă acționează concurent, ele putând fi împărțite în patru categorii principale:

- **Impactul strategic al proiectului** (de exemplu: implementarea proiectului nu răspunde nevoilor de dezvoltare ale regiunii; impactul implementării proiectului în regiune este redus; neasigurarea sustenabilității proiectului după implementare, etc);
- **Calitatea informațiilor financiare** (de exemplu: proiecții financiare nerealiste sau nejustificate; necorelarea diferitelor devize, etc);
- **Calitatea documentațiilor tehnice** (de exemplu: nerespectarea conținutului standard al Studiului de Fezabilitate; documentație tehnică sau Plan de afaceri superficial elaborate; stabilirea unor ținte nerealiste, nefezabile în privința obiectivelor proiectului; lipsa coerenței între diferitele părți ale documentației tehnice, etc);
- **Indicatorii tehnici** (de exemplu: valoarea ratei interne de rentabilitate nu justifică implementarea proiectului din fonduri structurale, Lipsa unor expertize sau studii obligatorii, etc).

În etapa de *evaluare a proiectelor tehnice*, se constată că până la 31 decembrie 2008, **nici unul** dintre cele 62 de proiecte care au parcurs această etapă a procesului de evaluare nu a fost respins, deși această etapă este poate cea mai complexă și necesită cea mai lungă perioadă de timp.

Proiecte contractate

Din cele 25 de proiecte contractate pentru finanțare din POR până la data de 31 decembrie 2008 (exceptând proiectele de Asistență Tehnică), doar unul nu este proiect de infrastructură rutieră și anume proiectul depus de regiunea Centru pentru echiparea bazei regionale pentru situații de urgență.

Prin urmare, analiza proiectelor contractate echivalează practic cu analiza proiectelor de infrastructură rutieră. În totalul proiectelor contractate, se evidențiază regiunea **Sud-Vest** care a contractat **7 proiecte de infrastructură rutieră**, comparativ cu celelalte regiuni care au contractat între două și patru proiecte fiecare.

Din punct de vedere al mărimii medii a valorii proiectelor contractate de cele șapte regiuni, se evidențiază regiunile **Nord Vest** (19,1 milioane Euro / proiect), **Sud Est** (18,8 milioane Euro / proiect) și **Nord-Est** (16,9 milioane Euro) care au valori medii ale proiectelor contractate superioare valorii medii, înregistrate la nivelul întregului program, de 13,6 milioane Euro. În Regiunea Sud Vest deși s-au contractat cele mai multe proiecte, acestea sunt de valoare medie (13,5 milioane Euro / proiect).

În acest context, sunt de menționat Regiunile care și-au propus ținte ambițioase de atins în domeniul reabilitării drumurilor (km drum reabilitat) și anume regiunile **Sud-Est**, **Nord-Est** și **Centru**, unde lungimea medie a drumurilor ce urmează a fi reabilitate prin implementarea proiectelor contractate este de peste **35 km / proiect**, comparativ cu media tuturor celor 24 de proiecte contractate de 26,5 km / proiect.

		PROGRAMUL OPERATIONAL REGIONAL - DMI				milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				domeniul major de intervenție (DMI)	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
0	0	0	0	Dezvoltare urbană	0	0	0	0	
215	2159.8	24	326.64	Infrastructură rutieră	246	2240.8	53	521.2	
24	51.4	0	0	Spitale / ambulatorii	30	50.3	1	1.3	
33	24.3	0	0	Centre sociale	49	32.3	1	0.67	
1	11	1	11.02	Situații de urgență	1	9.9	1	9.9	
57	128.7	0	0	Educație	111	197.6	1	2.3	
20	208	0	0	Structuri de afaceri	30	227.9	0	0	
0	0	0	0	Situri industriale	0	0	0	0	
777	130.8	0	0	Microîntreprinderi	777	117.9	58	7.18	
50	223.8	0	0	Patrimoniu cultural	67	277.2	2	24.8	
144	508.8	0	0	Cazare și agrement	144	458.9	0	0	
0	0	0	0	Promovare turism	45	8.9	0	0	
9	12.24	9	11.75	Management POR	9	11.04	9	10.52	
7	2.57	6	2.58	Publicitate și informare	10	3.32	8	3.21	
1337	3461.41	40	352.00	TOTAL	1519	3642.27	134	587.29	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Contribuția la Agenda Lisabona

Nivelul orientativ al cheltuielilor din POR pentru atingerea obiectivelor Strategiei Lisabona se estimează a fi de aproximativ 15,60% din fondurile comunitare alocate acestui program. Categorizarea acestor cheltuieli s-a realizat în conformitate cu categoriile enumerate în Anexa IV a Regulamentului Consiliului nr. 1083/2006. Autoritățile române consideră că Programul Operațional Regional are o contribuție mult mai importantă la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Lisabona decât cea reflectată prin codurile earmarking.

În 2008, din cele 40 proiecte contractate, 25 proiecte sunt proiecte de investiții în domeniul infrastructurii rutiere și pentru situații de urgență, domenii care nu se regăsesc între categoriile luate în calcul la dimensionarea contribuției pentru implementarea strategiei Lisabona. Celelalte proiecte au fost proiecte de asistență tehnică, cele mai multe pentru sprijinirea organismelor intermediare în activitatea concretă de implementarea a POR.

Regiunile - actori ai schimbării economice

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional a semnat scrisori de angajament pentru a participa alături de 10 orașe din România la activitatea a 9 rețele urbane tematice finanțate din Programul URBACT II, în cadrul cărora se realizează schimburi de experiență pe probleme de dezvoltare urbană.

Programul URBACT II este unul dintre instrumentele prin care se implementează inițiativa „Regiuni – actori ai schimbării economice” și are ca scop diseminarea exemplurilor de bune practici în domeniul modernizării economice și finanțarea din programele operaționale a proiectelor elaborate în cadrul acestor rețele.

Rețelele de schimb de experiență, formate din orașele și regiunile lor (Autoritățile de Management) realizează schimburi de experiență pe probleme specifice dezvoltării urbane și fiecare oraș va elabora și implementa din fonduri europene, prin programele operaționale relevante, proiecte și planuri de acțiune la nivel local.

Nr crt	Pol tematic	Rețea tematică	Oraș partener
1	Orașele – Motoare ale creșterii și creării locurilor de muncă	URBAMECO	Constanța
2		Clustere Creative	Mizil
3	Orașele – Incluziune socială și administrare	CO-NET	Alba Iulia
4		Construirea unor comunități sănătoase	Bacău
5		Construirea unor comunități sănătoase	Baia Mare
6		SUITE	Iași
7		REG GOV – Administrare Regională	Satu Mare
8		SUITE	Săcele
9		MILE	Timișoara
10		Orașele și dezvoltarea durabilă integrată	NetTopic
11	HERO		Sighișoara

Participarea AM POR la activitatea acestor rețele permite cunoașterea experiențelor și abordărilor celorlalte autorități de management privind dezvoltarea urbană (modalitatea în care a fost abordată dimensiunea urbană, sistemul de implementare etc.) și oferă posibilitatea diseminării informațiilor și exemplurilor de bună practică la toți actorii interesați de problemele dezvoltării urbane. Totodată, implicarea AM POR alături de autoritățile locale facilitează cooperarea între diferitele nivele ale administrației, materializată printr-un important feed-back al orașelor în ceea ce privește prioritățile de dezvoltare ale acestora.

2.2.INFORMAȚII DESPRE CONCORDANȚA CU LEGISLAȚIA COMUNITARĂ

Evaluarea conformității sistemului de management și control al POR

Conform art. 71 alin. (2) din Regulamentul Consiliului (CE) nr.1083/2006, statul membru are obligația de a transmite Comisiei Europene **descrierea sistemului de management și control al programului operațional** pe care îl gestionează, și care prezintă, în special, organizarea Autorității de Management și procedurile aferente gestionării programului operațional, însoțită de un raport care prezintă rezultatul evaluării acestui sistem și de opinia Autorității de Audit privind conformitatea acestuia cu prevederile articolelor 58 - 62 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006 și a Părții a III-a din Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006.

O primă versiune oficială a **Anexei XII** a Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1828/2006 a fost transmisă Comisiei Europene prin sistemul SFC 2007 pe data de **2 iulie 2007**.

Misiuni de Audit

- În perioada **octombrie - noiembrie 2007** Autoritatea de Audit a efectuat o misiune de evaluare la nivelul sistemului de management și control pentru POR.
- Evaluarea a avut în vedere emiterea unei opinii, de către Autoritatea de Audit, pentru a se vedea dacă sistemele de management și control pentru POR respectă cerințele prevăzute la art. 58-62 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006 și Partea a III-a din Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006.
- În urma misiunii de evaluare, Autoritatea de Audit a elaborat un raport de audit care a semnalat deficiențe atât la nivelul AM POR cât și al /OI POR și au fost făcute recomandări pentru remedierea acestora.
- Prin scrisoarea Comisiei Europene nr. 08452/1 septembrie 2008 Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional a fost informată cu privire la faptul că sistemul de management și control pentru POR reflectat în documentele transmise nu corespunde prevederilor articolelor 58-62 ale Regulamentului (CE) 1083/2006.
- În perioada **septembrie 2008 - martie 2009** au fost inițiate, atât la nivelul Autorității de Management pentru POR, cât și la nivelul Organismelor Intermediare pentru POR, o serie de acțiuni de remediere a deficiențelor menționate în raportul de audit al Autorității de Audit cât și în scrisoarea Comisiei Europene nr. 08452/1 sept. 2008

- Autoritatea de Management pentru POR a revizuit Descrierea Sistemului de Management și Control pentru POR (Anexa XII a Regulamentului 1828/2006) în sensul includerii în cadrul acesteia a modificărilor survenite la nivelul Sistemului.
- Autoritatea de Audit a realizat în perioada **02-27 februarie 2009** o misiune de follow-up la raportul de evaluare a conformității, în urma căreia a fost elaborat Raportul Final de Audit revizuit, transmis către Comisia Europeană în data de **02 aprilie 2009** prin sistemul SFC 2007; în cadrul acestui Raport se menționează că Sistemul de Management și Control pentru POR respectă cerințele art. 58-62 ale Regulamentului 1083/2006.

O observație importantă a Comisiei Europene la raportul Autorității Naționale de Audit asupra sistemului de management și control al Programului Operațional Regional, s-a referit la **funcționarea CRESC** care, în opinia CE, generează întârzieri nejustificate și, uneori, chiar restricționarea accesului unor beneficiari la cofinanțarea proiectelor, AMPOR a inițiat **modificarea legislației referitoare la organizarea și funcționarea CRESC**, în vederea optimizării procesului de evaluare a proiectelor finanțabile din POR.

Actele normative care reglementează activitatea CRESC sunt:

a) HG 764/11 iulie 2007, aprobarea constituirii comitetelor regionale de evaluare strategică și corelare și a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a acestora, prin care se stipula:

- ◆ Componenta și structura comitetelor regionale de evaluare strategică și corelare;
- ◆ Regulamentul - cadru de organizare și funcționare a comitetelor regionale de evaluare strategică și corelare;
- ◆ Responsabilitatea propunerii spre finanțare a proiectelor în cadrul unor axe prioritare/domenii majore de intervenție ale Programului Operațional Regional 2007 – 2013.

Conform acestui act normativ, CRESC îndeplinește următoarele atribuții principale:

1. evaluează strategic proiectele depuse la nivel regional pentru finanțare în cadrul Programului operațional regional și stabilește prioritizarea acestora;
2. aprobă lista proiectelor prioritare pentru regiune în vederea finanțării în cadrul Programului operațional regional;
3. emite opinii și recomandări privind corelarea la nivelul regiunii de dezvoltare a proiectelor finanțate /finanțabile din fonduri publice;
4. recomandă autorității de management pentru Programul Operațional Regional completarea, revizuirea și/sau înlocuirea unor criterii de evaluare strategică;
5. recomandă Autorității de Management pentru Programul Operațional Regional realocări financiare în regiune între domeniile de intervenție din cadrul axelor prioritare și între axele prioritare, pe baza analizei gradului de contractare și implicit a numărului de proiecte sustenabile care pot fi contractate, în vederea

supunerii spre aprobare Comitetului de monitorizare al Programului Operațional Regional;

6. recomandă autorităților de management / organismelor intermediare ale programelor operaționale, Programului național pentru dezvoltare rurală și instituțiilor care gestionează programe finanțate din fonduri publice direcții de acțiune în scopul corelării programelor în regiune.

AMPOR a prezentat CMPOR propunerea de modificare și completare a HG 764/2007 pentru aprobarea constituirii comitetelor regionale de evaluare strategică și corelare și a Regulamentului cadru de organizare și funcționare al acestora, care a fost aprobată în ședința CMPOR din 27.10.2008.

Argumentele care susțin modificarea actului normativ au fost:

- **Comentariile Comisiei Europene cu privire la raportul Autorității Naționale de Audit referitor la sistemul de management și control pentru Programul Operațional Regional:**
 - s-au exprimat rezerve cu privire la cadrul legal și procedurile în vigoare în ceea ce privește funcționarea CRESC. Rolul CRESC apare neclar, duplicând o parte din criteriile de selecție la un stadiu superior (după evaluarea tehnică și financiară a proiectelor), fiind controversată prioritizarea strategică pe care o realizează CRESC.
 - se consideră că această structură, CRESC, generează întârzieri nejustificate și chiar restricționarea accesului unor beneficiari la cofinanțarea proiectelor.
 - se apreciază că această structură, CRESC, pune în pericol transparența întregului proces de selecție a proiectelor.
 - membrii CRESC nu argumentează prioritizarea realizată (Vest), ceea ce conduce la semne îndreptățite de întrebare cu privire la transparența procesului de selecție
- **În practică, au existat dificultăți în constituirea CRESC la nivelul unor regiuni (București - Ilfov) – ceea ce a dus la blocarea procesului de selecție în aceste regiuni, după etapa de evaluare tehnică și financiară.**
- **Nu au fost respectate prevederile HG nr. 764/2007** cu privire la periodicitatea convocării ședințelor CRESC, ceea ce a dus la distorsionarea procesului de selecție în aceste regiuni (Sud-Est și Nord-Est)
- **Membrii CRESC nu argumentează prioritizarea realizată (Vest),** ceea ce conduce la semne îndreptățite de întrebare cu privire la transparența procesului de selecție.

b) în noiembrie 2008, a fost aprobată HG 1383, privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 764/2007 pentru aprobarea constituirii comitetelor regionale de evaluare strategică și corelare și a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a acestora.

Conform acestui act normativ, rolul CRESC în procesul de prioritizare a proiectelor deja selectate a fost diminuat, prin solicitarea, de către AMPOR, doar a unui **aviz consultativ** cu privire la importanța și prioritatea pentru regiune a proiectelor depuse pentru finanțare în cadrul Programului Operațional Regional. În aceste condiții, atribuțiile CRESC au devenit:

1. analizează nevoile de investiții publice la nivel regional și recomandă autorităților administrației publice locale din regiune, pe baza obiectivelor prevăzute în strategia de dezvoltare regională și în vederea atingerii acestora, ordinea de prioritate a proiectelor din portofoliul regional identificat de agenția pentru dezvoltare regională, în vederea propunerii spre finanțare a acestora;
2. emite opinii și recomandări privind corelarea la nivelul regiunii de dezvoltare a proiectelor finanțate și/sau finanțabile din fonduri comunitare sau bugete locale, incluse în portofoliul de proiecte regional;
3. la solicitarea Autorității de management pentru Programul Operațional Regional, emite un aviz consultativ cu privire la importanța și prioritatea pentru regiune a proiectelor depuse pentru finanțare în cadrul Programului operațional regional 2007 - 2013 (POR 2007 - 2013) pentru care a fost finalizată evaluarea tehnică și financiară;
4. recomandă Autorității de Management pentru Programul Operațional Regional, din proprie inițiativă sau la solicitarea acesteia, realocări financiare în regiune între domeniile majore de intervenție din cadrul axelor prioritare și între axele prioritare, pe baza analizei numărului de proiecte sustenabile pentru care a fost sau poate fi solicitată finanțare nerambursabilă în cadrul programului, în vederea supunerii spre aprobare Comitetului de monitorizare a Programului operațional regional;
5. recomandă autorităților de management / autorităților comune de management / autorităților naționale și/sau, după caz, organismelor intermediare pentru programele operaționale prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 457/2008, autorităților de management pentru programele finanțate din fonduri comunitare nerambursabile post aderare, precum și instituțiilor care elaborează și/sau gestionează alte programe finanțate din fonduri publice, din proprie inițiativă sau la solicitarea acestora, direcții de acțiune în scopul corelării programelor în regiune și/sau, după caz, în vederea atingerii obiectivelor strategiei de dezvoltare a regiunii.

c) Ca urmare a aprobării **HG 1383 /2008**, AMPOR a emis **Instrucțiunea 14/11 noiembrie 2008**, prin care se elimină etapa de evaluare strategică.

Concurența și Ajutorul de Stat

AM POR a finalizat elaborarea celor trei scheme de ajutor de stat, care au fost avizate de Consiliul Concurenței, respectiv:

A. Schemă de ajutor de stat pentru dezvoltare regională prin crearea și dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor, respectiv ANEXA I Informații comunicate de statele membre privind ajutorul de stat acordat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1628/2006 al Comisiei din 24 octombrie 2006 de aplicare a articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutorului regional național pentru investiții. Această schemă **se aplică** structurilor de sprijinire a afacerilor finanțate în cadrul următoarelor axe prioritare și domenii de intervenție din POR:

- i. Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere: Domeniul major de intervenție 1.1.: Planuri integrate de dezvoltare;
- ii. Axa Prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local: Domeniul major de intervenție 4.1.: Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală; Domeniul major de intervenție 4.2.: Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități.

Această schemă a fost avizată de către Consiliul Concurenței prin avizul nr. 794/26.02.2008 în temeiul art. 8 alin. (1) din OUG nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007 și publicată în Monitorul Oficial, Partea I Nr.249/31.III.2008 prin Ordinul Nr. 287/06.03.2008.

B. Schemă de ajutor de stat pentru dezvoltare regională prin sprijinirea investițiilor în turism respectiv, ANEXA I Informații comunicate de statele membre privind ajutorul de stat acordat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1628/2006 al Comisiei din 24 octombrie 2006 de aplicare a articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutorului regional național pentru investiții.

Această schemă a fost avizată de către Consiliul Concurenței prin avizul nr. 981/27.02.2008, în temeiul art. 8 alin. (1) din OUG nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007 și publicată în Monitorul Oficial, Partea I Nr.207/18.III.2008 prin Ordinul Nr. 261/03.03.2008

C. Schema de ajutor de minimis pentru sprijinirea microîntreprinderilor elaborată în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.1998/2006 al Comisiei Europene din 15 decembrie 2006, privind aplicarea dispozițiilor articolelor 87 și 88 din Tratatul de Instituire a Comunităților Europene, referitor la ajutoarele de minimis. **Menționăm că Ordinul nr. 413/08.04.2008 privind schema menționată mai sus a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr.315/22.IV.2008.**

Pentru această schemă a fost acceptată propunerea Comisiei Europene DG Regio de a **majora contribuția beneficiarului de la 10 % la 30 %**, solicitare care nu este prevăzută de Regulamentul nr.1998/2006 al Comisiei Europene din 15 decembrie 2006, privind aplicarea dispozițiilor articolelor 87 și 88 din Tratatul de Instituire a Comunităților Europene, referitor la ajutoarele de minimis, publicat în Jurnalul Oficial al UE L 379/28.12.2006.

Principalele probleme identificate în elaborarea schemelor de ajutor de stat au fost:

1. Interpretarea conceptului de investiție inițială

În opinia Consiliului Concurenței sunt considerate eligibile în conformitate cu Regulamentul 1628/2006 cheltuielile legate de terenuri, clădiri și echipamente/instalații dacă acestea se vor regăsi înregistrate în contabilitatea beneficiarului, în conturile de imobilizări corporale respective. Conform practicii celorlalte state membre, în schemele de ajutor de stat cheltuielile eligibile ar trebui menționate generic, așa cum sunt trecute și în Regulament fără a fi detaliate în anexă. Ulterior, la momentul evaluării proiectelor se va analiza de la caz la caz care sunt cheltuielile eligibile pentru care se poate acorda finanțare de la stat.

2. Definirea exactă a structurilor de sprijinire a afacerilor

S-a convenit împreună cu reprezentanții Consiliului Concurenței modificarea definiției pentru a evita eventualele interpretări greșite după cum urmează: structurile de sprijinire a afacerilor de importanță regională/locală reprezintă structuri clar delimitate, care asigură o serie de facilități și/sau spații pentru agenții economici care desfășoară activități economice de producție și de prestare servicii: parcuri industriale, tehnologice, de afaceri, logistice, incubatoare de afaceri.

3. Încadrarea autorităților publice locale în harta ajutorului de stat, respectiv stabilirea intensității ajutorului de stat acordat autorităților locale.

În opinia Consiliului Concurenței, autoritățile administrației publice locale sunt considerate întreprinderi mari și pot primi finanțare nerambursabilă, în proporție de maxim 50% pentru cheltuielile eligibile pentru toate regiunile de dezvoltare, cu excepția Regiunii București-Ilfov care beneficiază de o intensitate maximă de 40%, în conformitate cu recomandarea Comisiei Europene nr.361 publicată în Jurnalul Oficial al UE OJ L124/20.05.2003 privind definirea IMM-urilor art.3 pct 4. coroborat cu art. 3 pct. 2 lit.d care prevăd următoarele:

-“o întreprindere nu poate fi considerată IMM dacă 25% sau mai mult din capital, sau drepturile de vot ale acesteia sunt controlate direct sau indirect, individual sau în comun, de una sau mai multe organisme publice, cu excepția autorităților locale autonome care au un buget anual mai mic de 10 milioane EURO și mai puțin de 5000 locuitori”.

4. Contribuția autorităților publice locale în calitate de beneficiari ai schemei

Reprezentanții Consiliului Concurenței au menționat că, cofinanțarea cheltuielilor eligibile trebuie asigurată din venituri obținute din alte surse decât transferuri de la bugetul de stat.

Achiziții publice

Legislația națională în domeniul achizițiilor de bunuri, servicii, lucrări și utilități a fost revizuită și simplificată în octombrie 2009. Beneficiarii proiectelor finanțate din Programul Operațional Regional au responsabilitatea de a urmări și respecta modificările cadrului legal cu privire la atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii și de a aplica prevederile specifice tipului de achiziție derulat.

În data de 09.10.2008 a fost încheiat între Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP), Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (UCVAP) din cadrul Ministerului Finanțelor Publice și Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței, în calitate de Autoritate de Management pentru POR, un protocol de cooperare interinstituțională cu scopul de a asigura:

- un cadru unitar de funcționare a părților, prin corelarea activității acestora și evitarea suprapunerilor;
- implementarea eficientă a proiectelor finanțate din Instrumentele Structurale;
- angajarea și utilizarea corectă și eficientă a fondurilor comunitare și evitarea aplicării corecțiilor financiare ca urmare a nerespectării legislației în domeniul achizițiilor publice de către beneficiarii proiectelor finanțate în cadrul programelor gestionate de către MDRL.

Conform Protocolului încheiat, instituțiile semnatare au următoarele competențe în desfășurarea activității specifice:

- A.N.R.M.A.P. are ca rol fundamental formularea, la nivel de concepție, promovarea și implementarea politicii în domeniul achizițiilor publice și îndeplinește funcția de monitorizare, analiză, evaluare și supraveghere a sistemului de achiziții publice implementat prin actele normative din acest domeniu (control ex-post).
- M.F.P. – U.C.V.A.P. are ca rol îndeplinirea funcției de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor care intră sub incidența legislației privind atribuirea contractelor de achiziție publică (control ex-ante).
- M.D.R.L. are calitatea de Autoritate de Management care gestionează asistența financiară din fonduri structurale și are rolul de a verifica realitatea cheltuielilor declarate de beneficiarii proiectelor finanțate din POR, precum și conformitatea

cheltuielilor efectuate cu reglementările comunitare și naționale, inclusiv în materie de achiziții publice.

Pentru verificarea achizițiilor, beneficiarii vor depune la OI documentele care atestă aplicarea corectă a procedurii de achiziții, aceasta fiind o condiție de eligibilitate a cheltuielilor. Verificarea se va face obligatoriu cu ocazia transmiterii Cererilor de prefinanțare/ rambursare.

Ofițerii de contract din cadrul OI și din cadrul Serviciului Autorizare POR din AM POR verifică:

- certificarea respectării achiziției de către un organ specializat (dacă este cazul, UCVAP sau ANRMAP) și existența unui aviz favorabil;
- dacă achizițiile făcute sunt prevăzute în cererea de finanțare (natura cheltuielilor și cantitățile specificate în Cererea de finanțare);
- dacă achizițiile făcute respectă procedura de achiziții publice, pentru proiectele care nu fac obiectul verificărilor de către UCVAP sau ANRMAP.

În același timp listele de verificare privind achizițiile publice sunt comune la nivelul OI-AM POR.

Dezvoltarea durabilă

Aspectele de mediu au fost luate în considerare, încă din faza de elaborare a Programului Operațional Regional.

Programul Operațional Regional a fost, începând cu martie 2006, subiectul unui proces de Evaluare Strategică de Mediu (ESM), în conformitate cu prevederile HG 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, care transpune în legislația românească Directiva UE 2001/42 (ESM). Această procedură s-a finalizat cu elaborarea Raportului de mediu (ianuarie 2007) și obținerea Avizului de Mediu (nr. 11/31.01.2007) pentru acest program.

Raportul ESM pentru POR identifică efecte preponderent pozitive și neutre asupra mediului ca urmare a implementării programului. În ceea ce privește efectele negative asupra mediului care pot apărea ca urmare a unor investiții specifice prevăzute în program, raportul furnizează o serie de măsuri care să prevină, reducă sau să le contracareze. Documentul Cadru de Implementare a POR prevede ca și criteriu de eligibilitate pentru proiectele finanțabile prin POR, care pot avea impact asupra mediului, faptul că trebuie să respecte legislația în domeniul protecției mediului.

Referitor la indicatorii ESM solicitați a fi monitorizați, AM POR continuă discuțiile cu autoritățile relevante, inclusiv MFP, pentru a stabili de la caz la caz, care indicatori vor fi monitorizați prin sondaje și care vor trebui monitorizați și raportați de beneficiarii finali.

În procesul de evaluare și selecție a proiectelor depuse pentru finanțare din POR, mai precis în etapa de evaluare a eligibilității se verifică respectarea prevederilor legislației privind protecția mediului. Reglementarea normelor de protecție a mediului s-a realizat prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr 195/2005 privind protecția mediului, modificată și completată prin OG 164/19 noiembrie 2008.

În acest sens, pentru respectarea cerințelor de mediu, s-a stabilit ca în formularul cererii de finanțare pentru axele prioritare 1-5 ale POR, solicitantul de finanțare să descrie modul în care proiectul contribuie la maximizarea beneficiilor și reducerea efectelor negative asupra mediului înconjurător.

Conform cererii de finanțare, solicitanții trebuie să se asigure că:

- aspectele de mediu au fost luate în considerare la elaborarea și implementarea proiectului, a activităților proiectului, în managementul proiectului precum și în identificarea grupului țintă;
- proiectul respectă legislația națională și comunitară (în special cu privire la Anexa 12 a Regulamentului 1828/2006 privind descrierea sistemelor de management și control - Secțiuni: Mediu și Evaluarea impactului de mediu);
- toți partenerii proiectului respectă aceleași principii ca și solicitantul principal.

Solicitanții trebuie de asemenea să precizeze modalitatea prin care se va măsura impactul asupra mediului pe întreaga durată a vieții proiectului.

Egalitatea de șanse

În anul 2008, AM POR a continuat să se preocupe de luarea unor măsuri care să dea posibilitatea monitorizării modului în care se respectă principiul egalității de șanse în procesul implementării POR.

Respectarea legislației în domeniul egalității de șanse reprezintă un criteriu de eligibilitate al proiectelor, menționat în **Documentul Cadru de Implementare a POR** și în **Ghidurile solicitantului**. De asemenea, în **Cererea de finanțare**, în cadrul unui capitol separat, beneficiarii trebuie să facă referire la modul în care principiul egalității de șanse a fost luat în considerare în procesul de elaborare și implementare a proiectului, mai concret în activitățile proiectului, în managementul proiectului, sau la identificarea grupurilor țintă/beneficiari, cu menționarea componentelor specifice care arată acest lucru (de exemplu, adaptarea infrastructurii/ echipamentelor pentru accesul persoanelor cu dizabilități etc). Se va preciza, de asemenea, modul în care solicitantul va urmări respectarea principiului egalității de șanse în cazul atribuirii și derulării contractelor de lucrări și servicii care vor fi încheiate pe durata implementării proiectului, în vederea atingerii obiectivelor acestuia.

De asemenea și prin **Contractul de finanțare** încheiat între beneficiar, AM POR și Organismul Intermediar, beneficiarul este obligat să respecte prevederile cuprinse în cererea de finanțare referitoare la asigurarea conformității cu politicile Uniunii Europene și naționale privind egalitatea de șanse.

În ceea ce privește evaluarea proiectelor din punct de vedere al respectării principiului egalității de șanse, **Grilele de evaluare tehnică și financiară** prevăd un sistem de punctare diferențiat al proiectelor, în funcție de gradul de promovare și respectare de către beneficiari a principiului egalității de șanse. Punctajul maxim se obține numai în condițiile în care solicitanții de proiecte promovează o politică nediscriminatorie și prevăd totodată mecanismele de asigurare a egalității de șanse prin contractele de achiziții de bunuri și servicii; de asemenea, proiectul trebuie să prevadă crearea de facilități pentru accesul persoanelor cu dizabilități. Aceste activități trebuie să se regăsească atât în **Cererea de finanțare**, în subcapitolul privind egalitatea de șanse, cât și în **Studiul de fezabilitate**, unde trebuie să fie cuantificate.

Beneficiarii monitorizează proiectele și din punct de vedere al respectării egalității de șanse și includ rezultatele monitorizării în **Rapoarte de progres**, pe care le transmit, lunar sau trimestrial, Organismelor Intermediare.

În cursul anului 2008, odată cu actualizarea listei indicatorilor programului conținută în **Documentul Cadru de Implementare a POR** și în **Ghidurile solicitantului**, au fost introduși o serie de indicatori care să măsoare egalitatea de șanse, pentru aproape toate axele prioritare și domeniile de intervenție. O atenție specială a fost acordată persoanelor de etnie rromă (ex: *Număr persoane de etnie rromă care beneficiază de unități pentru formare profesională continuă reabilite/modernizate/ echipate*; *Număr persoane de etnie rromă care beneficiază de infrastructura socială reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată, etc.*).

De asemenea, în concordanță cu articolul 66, alin.2 din Regulamentul 1083/2006, indicatorii cuprinși în **Sistemul Unic de Management al Informației (SMIS)**, care fac referire la persoane, au fost defalcați și în funcție de gen (acești indicatori se regăsesc și în DCI și Ghidurile solicitantului – de exemplu *Creșterea numărului de persoane care beneficiază de infrastructura serviciilor sociale, bărbați/femei etc.*).

Totodată, pentru anumite domenii de intervenție (infrastructura de afaceri), beneficiarii trebuie să menționeze în cererea de finanțare, diferențiat, numărul de locuri de muncă permanente nou create pentru femei și respectiv pentru bărbați.

Beneficiarii de proiecte finanțate din POR au acordat și ei o importanță deosebită principiului egalității de șanse și nediscriminării, propunând în cadrul domeniului de intervenție 3.2 „servicii sociale”, domeniu destinat cu precădere acestor persoane, proiecte destinate persoanelor din categorii defavorizate: au fost depuse (până la data de 31 decembrie 2008) un număr de 33 de proiecte, în valoare de 24,3 milioane Euro. Mai mult de jumătate (54,5%) dintre proiectele depuse în toate regiunile pe domeniul de

intervenție 3.2 servicii sociale, adică un număr de 18 proiecte, sunt proiecte care vizează reabilitarea/ modernizarea/extinderea și echiparea centrelor de bătrâni.

În ceea ce privește persoanele cu nevoi speciale, un număr de 7 proiecte vizează îmbunătățirea infrastructurii sociale pentru persoane cu dizabilități, ceea ce reprezintă 21,2% din totalul proiectelor depuse. De asemenea, în domeniul infrastructurii educaționale, au fost depuse 7 proiecte pentru reabilitarea unor centre școlare pentru educație incluzivă (pentru copii cu dizabilități). În acest fel se urmărește asigurarea accesului nediscriminatoriu la serviciile de educație și asistență socială pentru toți cetățenii, urmărind în acest fel incluziunea socială a acestora și sporirea gradului lor de independență.

Pentru a veni în sprijinul beneficiarilor POR, dar și al Organismelor Intermediare, în cursul anului 2008, AM POR a elaborat *Broșura privind egalitatea de șanse și nediscriminarea în proiectele finanțabile prin POR*, broșură ce urmează a fi publicată pe website-ul Regio. Această broșură este un instrument de lucru și în același timp un îndrumar pentru potențialii solicitanți de finanțare, cuprinzând recomandări privind integrarea principiului egalității de șanse în proiectele de reabilitare, modernizare, dezvoltare și echipare a clădirilor precum și în proiectele de reabilitare, modernizare a drumurilor și rețelelor de străzi.

2.3. PROBLEME SEMNIFICATIVE ÎNTÂMPINATE ȘI MĂSURILE LUATE PENTRU COMBATAREA LOR

1) Durata îndelungată a procesului de evaluare a proiectelor propuse spre finanțare

Măsuri:

- Începând cu 5 ianuarie 2009, s-a comasat etapa de verificare a conformității administrative cu etapa de verificare a eligibilității într-o singură etapă, ceea ce a condus la reducerea perioadei totale de verificare în medie cu 90 de zile;
- S-a eliminat etapa de prioritizare în CRESC a proiectelor selectate pentru finanțare;
- A fost simplificată documentația pentru accesarea fondurilor de către microîntreprinderi (depunere continuă, reducerea documentației necesare pentru etapa de evaluare și selecție).

2) Dificultăți în contractarea lucrărilor / bunurilor / serviciilor prevăzute în contractele de finanțare semnate cu beneficiarii și/sau în contractarea serviciilor de pregătire a proiectelor depuse pentru finanțare (documentație tehnico-economică aferentă investițiilor publice / proiect tehnic)

Măsuri:

- Au fost simplificate procedurile prevăzute în OG 34/2006.

3) Personal insuficient la nivelul autorităților publice locale, slab motivat financiar, fluctuație a personalului instruit în gestionarea fondurilor publice

Măsuri:

- Au fost propuse Programe de instruire specifice cu beneficiarii contractelor de finanțare privind aplicarea clauzelor contractuale și gestionarea financiară a proiectelor (fiecare Autoritate de management); Organismele Intermediare au organizat, în anul 2008, împreună cu reprezentanți ai Autorității de Management întâlniri de lucru cu beneficiarii. În total, au participat la aceste întâlniri un număr de 738 participanți din cadrul instituțiilor potențial beneficiare/ beneficiare.
- Au fost propuse Programe de instruire cu Autoritățile publice locale privind aplicarea procedurilor de achiziții publice și gestionarea contractelor de lucrări. În acest sens începând cu luna februarie 2009 autoritățile publice locale care au proiecte depuse pentru finanțare în cadrul Programului Operațional Regional au fost incluse în

sesiuni specifice de instruire pentru achiziții publice și implementarea proiectelor, cu accent pe achiziția și implementarea contractelor de lucrări.

4) Legislație contradictorie privind asociațiile de dezvoltare intercomunitară, lipsa normelor de aplicare a Legii administrației publice locale nr. 215/ 2001

Măsuri:

- Aceste neconcordanțe au impus modificarea Documentului Cadru de Implementare – pentru formularea într-un mod mai flexibil a criteriului de eligibilitate privind modalitatea de constituire a ADI – și a Ghidului Solicitantului – prin emiterea de către AMPOR a unui corrigendum – conform căruia, organul de conducere al unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară, care aprobă cheltuielile proiectului, poate fi oricare dintre cele stipulate de actele normative în vigoare, nu numai consiliul de administrație, așa cum se prevăzuse inițial.

5) Nivelul financiar până la care se pot semna contracte de finanțare în cadrul unui domeniu major de intervenție raportat la alocarea financiară stabilită prin program. Baza legală în care se pot semna contracte (angajamente) prin depășirea alocării financiare pe domeniu major de intervenție (FEDR și contribuție națională) cu 10%.

Măsuri:

- Ca urmare a consultărilor care au avut loc între AM – uri, ACIS și ACP pentru elaborarea proiectului final al OUG privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale care va înlocui actuala OG 29/2007, s-a introdus în acest act normativ o prevedere care să constituie baza legală pentru semnarea de contracte de finanțare cu beneficiarii peste limita sumelor alocate. Proiectul Normelor metodologice de aplicare a acestui nou act normativ va stabili limita în care se permite supracontractarea.

6) Întocmirea propunerilor de angajare a unei cheltuieli și a angajamentelor bugetare individuale/globale aferente contractelor încheiate în cadrul POR – în anul 2008 și anul 2009, având în vedere modificarea, începând cu anul 2009, a modului de prevedere a sumelor în bugetul ordonatorilor principali de credite cu rol de Autoritate de Management (în special pentru cofinanțarea de la bugetul de stat)

Măsuri:

- Urmare a consultărilor care au avut loc între AM – uri, ACIS și ACP pentru elaborarea proiectului final al OUG privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale care va înlocui actuala OG 29/2007 s-a hotărât ca Normele metodologice de aplicare a acestui nou act normativ să conțină prevederi specifice prin excepție de

la OMFP 1792/2002 și, ca anexe, formatele standard specifice execuției bugetare a sumelor necesare implementării programelor operaționale finanțate din instrumente structurale: Propunere de angajare a unei cheltuieli, Angajament bugetar individual/global și Ordonanță de plată.

7) Lipsa unei abordări unitare și coordonate privind cursul de schimb utilizat în efectuarea previziunilor privind contractarea și rambursarea

Măsuri:

- În cadrul reuniunilor tehnice dintre AM, ACIS și ACP s-a propus emiterea unei instrucțiuni / proceduri de către MFP privind managementul cursului de schimb în cadrul programelor operaționale - cursul de schimb care se utilizează la estimarea contractării, la raportările privind contractarea, la estimările privind rambursarea.

2.4. SCHIMBĂRI ÎN CONTEXTUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL

Economia României în contextul crizei globale

Produsul Intern Brut (PIB) estimat al României a crescut în 2008 cu 7,1%, urmare a încetinirii ritmului mare de creștere, de la 8,9% , în primele trei trimestre ale lui 2008, la **doar 2,9%** în ultimul trimestru din 2008.

Cele mai afectate de efectele crizei financiare globale au fost **industria și activitățile financiare**, imobiliare, închirieri și servicii pentru întreprinderi, care după o creștere de 4,9%, respectiv 5,3% în primele trei trimestre ale lui 2008, au înregistrat **scăderi de 7,7%, respectiv 1,5%** față de perioada similară din 2007.

Scăderi importante au înregistrat și celelalte componente ale PIB, care totuși au rămas la valori pozitive, comparativ cu 2007.

Produsul Intern Brut pe categorii de resurse 2008 vs 2007 (2007 = 100)							
Categorii de resurse	2008 vs 2007	trim I	trim II	trim III	Media PIB trim I-III	trim IV	Trim I-III vs trim IV
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	$5 = (2+3+4)/3$	<i>6</i>	$7 = 6-5$
Agricultură, silvicultură și piscicultură	121.4	99.6	103.7	134.8	112.7	108.2	-4.5
Industria	101.3	105.4	106.2	103.1	104.9	92.3	-12.6
Construcții	126.1	132.5	133.9	129.1	131.8	118.9	-12.9
Comerț; repararea automobilelor și articolelor casnice; hoteluri și restaurante; transporturi și telecomunicații	106.6	111	110.2	104.2	108.5	103.4	-5.1
Activități financiare; imobiliare, închirieri și servicii pentru întreprinderi	103.6	104.8	106.4	104.8	105.3	98.5	-6.8
Alte activități de servicii 1)	104.0	103.5	104.6	103.2	103.8	104.4	0.6
Impozite nete pe produs 2)	105.8	109.3	109.2	107.8	108.8	98.7	-10.1
Produs Intern Brut	107.1	108.2	109.3	109.2	108.9	102.9	-6.0

Sursa: Institutul Național de Statistică

1) Cuprinde activitatea de administrație publică și apărare, învățământ, sănătate și asistență socială și alte servicii prestate populației.

2) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat

Impactul crizei financiare globale asupra economiei românești s-a reflectat și în dinamica relației import-export din ultimul trimestru al anului 2008, comparativ cu primele trei trimestre ale anului. Astfel, dacă în perioada ianuarie – septembrie 2008 exporturile au crescut cu 25,9% față de aceeași perioadă a anului 2007, în ultimul trimestru raportul **s-a redus la doar 1,6%**.

În ceea ce privește dinamica importurilor, efectele crizei au fost și mai evidente, volumul importurilor scăzând de la 28,3% în primele trei trimestre ale lui 2008, comparativ cu 2007, **la -10,2% în ultimul trimestru**, înregistrându-se astfel pentru prima dată o evoluție negativă a importurilor.

Ca urmare a acestor evoluții, din luna decembrie 2008 ratele de creștere a importurilor le-au depășit pe cele ale exporturilor, această situație reflectându-se în **scăderea deficitului comercial** înregistrat în ultima lună din 2008 și în primele luni ale lui 2009.

Conform datelor furnizate de INS, în primul trimestru al anului 2009 s-a înregistrat o **contractare a PIB de 6,2**, comparativ cu 2008, ca efect indirect al crizei economice globale.

Diminuarea PIB din primul trimestru al anului 2009 a fost însoțită și de evoluția negativă a altor doi indicatori economici relevanți: **rata șomajului și investițiile nete în economia națională**.

Deși analizând evoluția **ratei șomajului** se constată o tendință de creștere a acesteia în ultimul trimestru al fiecărui an, nu poate trece neobservată amploarea ridicată cu care s-a manifestat această tendință în ultimul trimestru al anului 2008. Astfel, dacă de regulă se înregistra o creștere de 0,1-0,2%, în 2008 acesta a fost de 0,4%.

O situație similară s-a înregistrat și în cazul **ratei locurilor de muncă vacante**, unde dacă o scădere față de trimestrele precedente se înscrie în tendința normală de evoluție a acestui indicator, scăderea, comparativ cu același trimestru al anului precedent (-0,3% în acest caz) este semnificativă și atipică.

În ceea ce privește investițiile, după o foarte lungă perioadă de timp în care s-au înregistrat creșteri de 15-30% comparativ cu trimestrele similare din anii precedenți, valoarea **investițiilor nete în economia națională** a înregistrat în ultimul trimestru al anului 2008 o creștere de doar 2,3%, comparativ cu aceeași perioadă din 2007. Spre exemplu, această valoare reprezintă doar 10%, față de creșterea înregistrată în trimestrul trei și doar 7,5% comparativ cu primele două trimestre ale lui 2008.

Economiile regionale în contextul crizei globale

Declinul rapid al creșterii economice din zona Euro în perioada 2009-2010 se va resimți în scăderea cererii pe principalele piețe de export ale României. Acest fenomen a avut deja un impact negativ asupra producției industriale interne, materializat în scăderea

bruscă a producției industriale în perioada Ianuarie - Februarie 2009, dar și prin oprirea temporară sau reducerea procesului de producție.

Printre cele mai afectate ramuri industriale se numără **producția de componente auto**, producția acestor unități depinzând de producția beneficiarilor produselor lor. Astfel, o serie de furnizori de subansamble auto din România au întrerupt producția sau au apelat la disponibilizări parțiale de personal, ca urmare a scăderii bruște a comenzilor, în urma scăderii drastice a cererii pe piața auto locală și internațională. Regiunile cele mai afectate de problemele acestei ramuri sunt **Vest, Sud și Centru** în care se concentrează principalele unități ale acestei ramuri.

De asemenea, ca urmare a scăderii drastice a cererii mondiale de oțel și produse derivate și **industria siderurgică** a fost puternic afectată. Astfel, reprezentanții principalelor combinate siderurgice din țară au anunțat deja în ultimele luni că vor lua o serie de măsuri de reducere a producției, închiderea unor unități, disponibilizarea unei părți din angajați și trimiterea temporară în șomaj tehnic sau reducerea salariilor pentru angajații care vor fi păstrați. Aceste decizii vor afecta salariați din cel puțin trei regiuni – **Nord - Est, Sud- Est și Vest**, în care sunt localizate importante unități ale industriei siderurgice.

Altă ramură sensibilă la problemele industriei auto în contextul actualei crize economice este **metalurgia neferoasă**, cu importante unități industriale localizate în regiunile **Nord Vest, Sud -Vest și Sud- Est**.

Actuala criză economică globală influențează puternic și sectorul **întreprinderilor mici și mijlocii (IMM)**, cel mai important efect negativ fiind *reducerea drastică a posibilităților de finanțare*, în condițiile în care problemele segmentului financiar-bancar au fost cele care a cauzat actuala criză. Deși sectorul bancar din România nu a fost afectat de criza financiară la fel de puternic ca cele din occident, datorită predominării produselor financiare mai puțin sofisticate și cu un grad mai scăzut de risc, totuși efectul psihologic al apariției și propagării crizei s-a făcut simțit, materializându-se prin *înăsprirea condițiilor de acordare a creditelor*.

În aceste condiții, în primul trimestru din 2009, numărul firmelor pentru care s-a înregistrat deschiderea **procedurii de faliment a crescut cu 55%**, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. Cele mai afectate au fost firmele care activează în comerțul cu ridicata și cu amănuntul, industria prelucrătoare și tranzacțiile imobiliare, iar din punct de vedere teritorial o treime din firmele intrate în faliment se localizau în **București** (Regiunea București-Ilfov), **Bihor** (Regiunea Nord Vest), **Constanța** (Regiunea Sud Est) și **Brașov** (Regiunea Centru).

Concomitent cu creșterea numărului de falimente, în aceeași perioadă s-a înregistrat și o **scădere semnificativă (- 34,4%) a numărului de firme nou înmatriculate**, comparativ cu primul trimestru din 2008, conform datelor Oficiului Național al Registrului Comerțului.

În concluzie, este de așteptat ca toate aceste schimbări în contextul general al economiei României să aibă un **impact negativ asupra implementării POR**, prin reducerea posibilităților de co-finanțare a beneficiarilor atât publici - autorități publice, locale, județene sau centrale, cât și privați; această situație îi va determina să-și revizuiască prioritățile și să le adapteze la noua situație economică a țării.

Pentru a răspunde provocărilor impuse de criza economică, care a afectat întreaga economie mondială și implicit pe cea a UE, Comisia Europeană a elaborat un Plan European de Recuperare Economică, conținând un set de propuneri menite a adapta politica de coeziune economică la noile realități economice.

La nivel național, Guvernul României a preluat din Planul European de Recuperare Economică următoarele măsuri:

- Creșterea nivelului standard de prefinanțare națională acordată beneficiarilor (de la 15% la 30% din valoarea eligibilă);
- Introducerea posibilității de a acorda beneficiarilor prefinanțare în cazul proiectelor care se supun regulilor de ajutor de stat/de minimis (până la 35% din valoarea ajutorului);
- Accelerarea desfășurării procedurilor de achiziție publică pentru proiectele majore de infrastructură;
- Reguli pentru îmbunătățirea managementului financiar și bugetar;
- Eficientizarea procedurilor interne ale AM și OI.

Complementar, pentru a reduce la minim impactul negativ pe care efectele crizei economice le poate avea asupra procesului de implementarea a POR, la nivelul AMPOR se vor întreprinde următoarele măsuri:

- Revizuirea și simplificarea Ghidurilor Solicitantului pentru a fi mai ușor de parcurs, de înțeles, mai accesibile beneficiarilor de proiecte

Prezentarea clară a aspectelor privind fazele de contractare și post contractare, precum și a listei documentelor solicitate, în vedea semnării contractelor de finanțare.

- Criterii de eligibilitate mai flexibile privind datoriile publice (la bugetul local sau de stat) ale solicitanților

În această privință Comitetul de monitorizare al POR a aprobat introducerea unui nou criteriu și anume acceptarea solicitanților care au datorii publice nete cu nivel scăzut (mai puțin decât echivalentul datoriei medii lunare) – acești solicitanți fiind considerați “buni platnici”. Mai mult s-a modificat modelul standard de certificat fiscal pentru a reflecta condițiile de eligibilitate impuse solicitanților de fonduri structurale. Certificatul fiscal nu se va mai solicita în faza de depunere a cererii de finanțare, depunerea acestuia fiind amânată pentru faza de contractare.

- Prefinanțarea acordată în cazul proiectelor care se supun regulilor de ajutor de stat/de minimis (până la 35% din valoarea ajutorului)

În momentul de față se analizează posibilitatea acordării prefinanțării în cazul proiectelor care intră sub incidența regulilor de ajutor de stat/de (până la 35% din valoarea ajutorului) și, prin urmare, următoarele scheme vor trebui modificate după cum urmează:

- Schemă de ajutor de stat pentru dezvoltare regională prin crearea și dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor, respectiv ANEXA I: Informații comunicate de statele membre privind ajutorul de stat acordat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1628/2006 al Comisiei din 24 octombrie 2006 de aplicare a articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutorului regional național pentru investiții.
- Schemă de ajutor de stat pentru dezvoltare regională prin sprijinirea investițiilor în turism respectiv, ANEXA I: Informații comunicate de statele membre privind ajutorul de stat acordat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1628/2006 al Comisiei din 24 octombrie 2006 de aplicare a articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutorului regional național pentru investiții.
- Schema de ajutor de minimis pentru sprijinirea microîntreprinderilor elaborată în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.1998/2006 al Comisiei Europene din 15 decembrie 2006, privind aplicarea dispozițiilor articolelor 87 și 88 din Tratatul de Instituire a Comunităților Europene, referitor la ajutoarele de minimis.

2.5. MODIFICĂRI SUBSTANȚIALE PRIVIND ARTICOLUL 57 AL REGULAMENTULUI (CE) NR 1083/2006

Nu este cazul.

2.6. COMPLEMENTARITATEA CU ALTE INSTRUMENTE

Programul Operațional Regional acoperă domenii de interes pentru dezvoltarea regiunilor, multe dintre ele fiind complementare unor domenii de intervenție finanțate din celelalte Programe Operaționale Sectoriale și Programul Național pentru Dezvoltare Rurală. Ilustrăm în tabelul de mai jos, complementaritatea POR cu celelalte programe:

Programul Operațional Regional	Celelalte Programe
<p>Axa prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere – finanțează trei categorii de beneficiari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poli de creștere • Poli de dezvoltare urbană • Centre urbane <p>Tipuri de activități eligibile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv transportul urban - Dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri - Reabilitarea infrastructurii sociale, inclusiv a locuințelor sociale și îmbunătățirea serviciilor sociale <p>Până la 31 martie 2009 s-au depus 89 de planuri integrate pentru dezvoltarea centrelor urbane</p>	<p>Finanțarea poliilor de creștere se va realiza complementar și din următoarele Programe operaționale finanțate din fonduri comunitare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - POS „Creșterea Competitivității Economice” - POS „Mediu” - POS „Dezvoltarea Resurselor Umane” - POS „Transport” - PO „Dezvoltarea Capacității Administrative” - Programul Național de Dezvoltare Rurală
<p>Axa prioritară 2. Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene; - Reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi urbane; - Construirea / reabilitarea / modernizarea șoselelor de centură cu statut de drum județean; <p>Până la 31 martie 2009 s-au contractat 53 de proiecte de reabilitare, modernizare a drumurilor județene (în afara TEN – T), în valoare totală de 521,2 milioane de Euro</p>	<p>Programul Operațional Transport, finanțează drumuri de importanță națională și europeană, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Axa Prioritară 1: Modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T <p>La data de 31 martie 2009 se aflau în curs de evaluare 3 proiecte în valoare totală de 666,7 milioane euro</p> <ul style="list-style-type: none"> • Axa prioritară 2 – Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii naționale de transport în afara axelor prioritare TEN-T <p>Până la data de 31 martie 2009 s-a contractat un proiect în valoare totală de 28,8 milioane euro, iar alte 5 proiecte în valoare totală de 419,6 milioane Euro se află în evaluare</p> <p>Programul Național pentru Dezvoltare Rurală finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reabilitarea rețelei de drumuri comunale

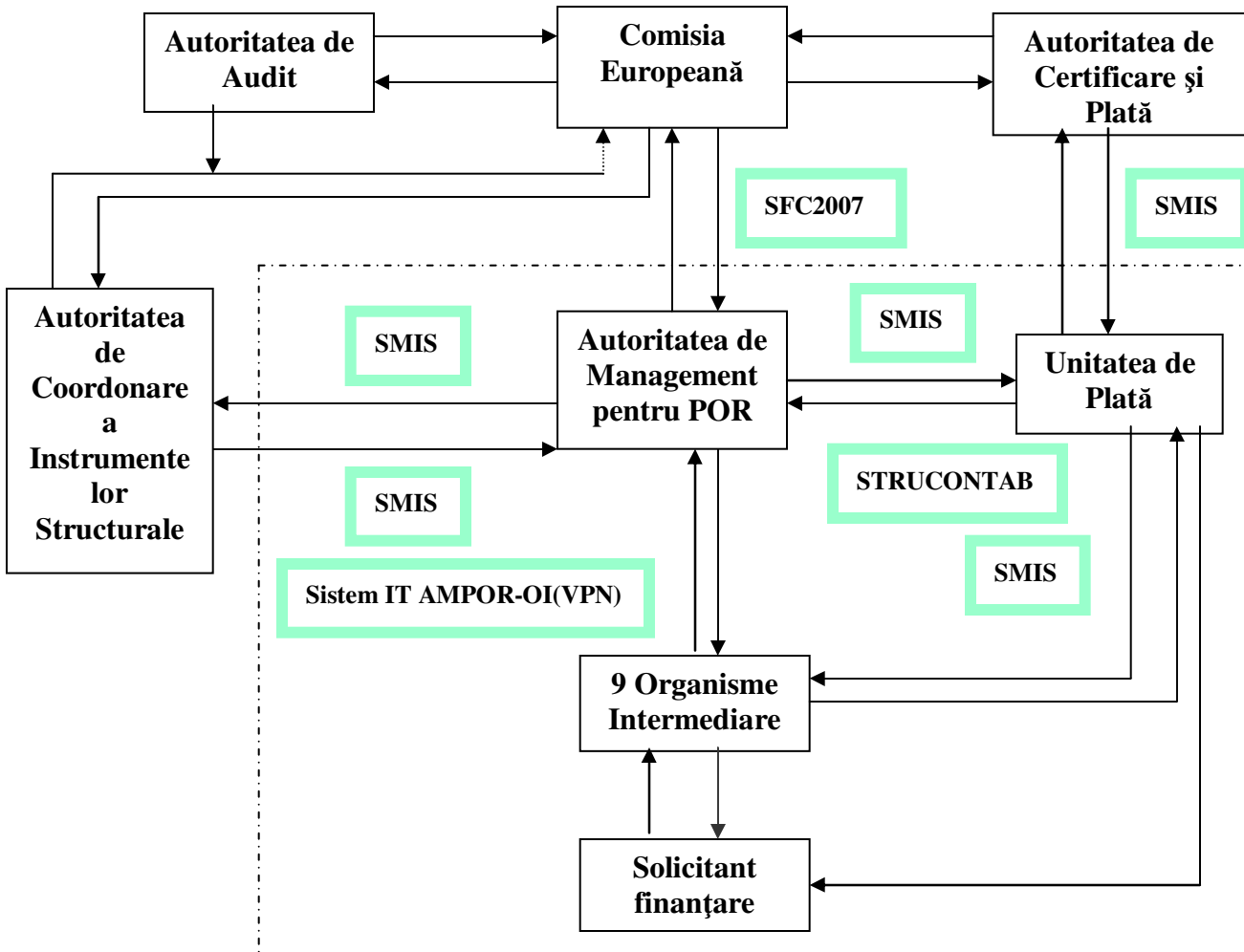
<p>Axa prioritară 3. Îmbunătățirea infrastructurii sociale finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea /modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate - Reabilitarea /modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale - Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență - Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă <p>Până la 31 martie 2009 s-au contractat 4 proiecte în valoare totală de 14,3 milioane de Euro</p>	<p>Programul Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cursuri de formare profesională pentru medici și alte categorii profesionale din domeniul asistenței medicale și serviciilor sociale; - cursuri de formare în domeniul pregătirii tehnice și profesionale și a învățământului continuu, contribuind astfel la creșterea calificărilor și a cunoștințelor capitalului uman. - dezvoltarea serviciului public de ocupare, training pentru centrele de formare ale ANOFM și AJOFM <p>Până la 31 martie 2009 s-au contractat 248 proiecte în valoare totală de 362,2 milioane de Euro</p> <p>Programul Operațional Creștere Competitivității Economice finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proiecte „e-sănătate”, prin care se introduc sisteme performante de informații și comunicare în domeniul sănătății. - proiecte „e-educație”, prin care se urmărește creșterea performanțelor din domeniul educației prin introducerea sistemelor informatice și de comunicare. <p>Programul Național de Dezvoltare Rurală finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - investiții în scopul creării de facilități pentru copii și persoane în vârstă.
<p>Axa prioritară 4 - Consolidarea mediului de afaceri regional și local finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală - Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități - Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor <p>Până la 31 martie 2009 s-au contractat 58 proiecte în valoare totală de 7,3 milioane de Euro pentru sprijinirea microîntreprinderilor</p>	<p>Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - structuri de sprijinire a afacerilor de importanță națională/ internațională - microîntreprinderi high-tech, spin-off, precum și activități de consultanță <p>Până la 31 martie 2009 s-au contractat 197 proiecte în valoare totală de 297,4 milioane de Euro</p> <p>Programul Național de Dezvoltare Rurală finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - microîntreprinderile localizate în mediul rural, precum și pe cele localizate în mediul urban, dar care își desfășoară activitatea în domeniul prelucrării primare și secundare a produselor agricole prin: <p>Măsura 3.1.2 Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi</p> <p>Până la 31 martie 2009 s-au selectat 51 de proiecte</p>

	<p>Programul Operațional Sectorial „Mediu” finanțează: - închiderea/ reabilitarea ecologică a siturilor industriale poluate istoric.</p>
<p><i>Axa prioritară 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului</i> finanțează: - Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural precum și crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe - Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice - Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică</p> <p>Până la 31 martie 2009 s-au contractat 2 proiecte în valoare totală de 24,8 milioane de Euro</p>	<p><i>Programul Național de Dezvoltare Rurală</i> finanțează: - proiecte referitoare la patrimoniul cultural local grupa B – localizat în zone rurale; - proiecte referitoare la resursele turistice naturale, structurile de cazare și infrastructura turistică de agrement, care nu depășesc 1.500.000 euro și sunt localizate în stațiuni rurale, cu excepția stațiilor balneare; - microîntreprinderi care implementează proiecte ce nu depășesc 1.500.000 euro localizate în stațiuni din mediul rural, cu excepția celor situate în stațiuni balneare și balneo-climaterice, prin:</p> <p>Măsura 3.1.3 Încurajarea activităților turistice</p> <p>Până la 31 martie 2009 s-au selectat 100 de proiecte</p> <p>Măsura 3.2.2 Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale</p> <p>Până la 31 martie 2009 s-au contractat 127 proiecte în valoare totală de 313,8 milioane de Euro</p> <p>Activitățile de dezvoltare a turismului din POR se vor implementa ținând cont de principiile dezvoltării durabile pentru a reduce și a minimiza impactul asupra mediului, în complementaritate cu activitățile din <i>Programul Operațional Sectorial „Mediu”</i>.</p>

<p>Axa prioritară 6 – Asistență tehnică finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sprijinirea implementării, managementului și evaluării POR - Sprijinirea activităților de publicitate și informare privind POR <p>Până la 31 martie 2009 s-au contractat 15 proiecte în valoare totală de 12,9 milioane de Euro</p>	<p>Programul Operațional „Asistență Tehnică” finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea unui plan de comunicare ce va include acțiuni publicitare pentru toate programele operaționale - activități de pregătire cu o arie mai mare a tematicilor. <p>Până la 31 martie 2009 s-au contractat 3 proiecte în valoare totală de 7,4 milioane de Euro</p> <p>Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități destinate administrației publice pentru a crește capacitatea de implementare a reformelor în administrație <p>Până la 31 martie 2009 s-au contractat 11 proiecte în valoare totală de 1,0 milioane de Euro</p>
---	--

2.7. MECANISMUL MONITORIZĂRII POR

Sistemul de monitorizare al POR

Pentru a remedia deficiențele privind relațiile funcționale dintre direcțiile implicate în derularea POR, semnalate în raportul de audit al Autorității de Audit și preluate în scrisoarea Comisiei Europene nr. 08452/1 sept. 2008, Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței a emis Ordinul de Ministru nr. 1332/16.10.2008, modificat prin Ordinul de Ministru nr. 108/24.02.2009, conform căruia atribuțiile direcțiilor din AM POR în monitorizarea și raportarea POR, au fost mai clar delimitate, după cum urmează:

Direcția Strategie și Coordonare Program (DSCP):

- monitorizează și raportează asupra stadiului implementării POR în conformitate cu prevederile art. 66 și 67 ale Regulamentului (CE) nr. 1083/2006;
- analizează progresul realizat în implementarea POR, identifică problemele întâmpinate și propune comitetului de monitorizare POR modificări ale programului, dacă este cazul;
- asigură monitorizarea implementării programului operațional și prezintă comitetului de monitorizare progresul realizat în atingerea obiectivelor specifice ale acestuia, precum și a țintelor stabilite pentru fiecare axă prioritară, în conformitate cu prevederile art. 65 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului;
- monitorizează implementarea programului din punct de vedere financiar;
- elaborează Rapoarte de monitorizare privind implementarea schemelor de ajutor de stat ale Programului Operațional Regional, în conformitate cu regulamentele Consiliului Concurenței și ale Comisiei Europene;
- elaborează Raportul anual de implementare, precum și Raportul final de implementare pentru POR, în conformitate cu prevederile art. 67 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului și le supune aprobării comitetului de monitorizare, ulterior consultării ACIS și a Autorității de certificare și plată;
- asigură înregistrarea și actualizarea cu celeritate a informațiilor în SMIS - CSNR, fiind responsabilă de acuratețea, integritatea și nivelul de completare a datelor privind programul operațional gestionat;
- gestionează eventualele erori și disfuncționalități ale SMIS semnalate de Direcția Gestionare Program;

Direcția Gestionare Program (DGP):

- asigură înregistrarea și actualizarea cu celeritate a informațiilor în SMIS, fiind responsabilă de acuratețea, integritatea și nivelul de completare a datelor privind POR pentru axa prioritară 6;
- verifică și asigură avizarea contractelor de finanțare cu beneficiarii proiectelor aprobate în cadrul axelor prioritare 1-5 a POR, și întocmește contractele cu Organismele Intermediare în cadrul axei prioritare 6 a POR precum și în cadrul domeniului major de intervenție 5.3, operațiunea aplicabilă MT;
- verifică realizarea de către OI a atribuțiilor privind monitorizarea la nivel de proiect în ceea ce privește respectarea de către beneficiar a prevederilor referitoare la asigurarea conformității cu politicile comunitare și naționale privind achizițiile publice, ajutorul de stat, egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă, informarea și publicitatea;
- asigură implementarea prevederilor Acordurilor cadru de implementare încheiate cu organismele intermediare inclusiv prin elaborarea procedurii de verificare a atribuțiilor delegate și efectuează, împreună cu direcțiile relevante din AM POR, misiuni de verificare în acest sens;

- elaborează în colaborare cu celelalte direcții din AMPOR, și supune aprobării Șefului AM POR, instrucțiuni pentru OI, în vederea implementării prevederilor acordului cadru de implementare POR;
- elaborează, cu sprijinul celorlalte structuri implicate, descrierea sistemelor de management și control pentru POR;
- primește, înregistrează și evaluează aplicațiile pentru finanțare în cadrul axei prioritate de asistență tehnică, elaborate de direcțiile din AM POR sau organisme intermediare, în conformitate cu manualul de asistență tehnică și strategia de asistență tehnică;
- întocmește și asigură avizarea și aprobarea deciziilor de finanțare pentru AM POR, când aceasta este beneficiara pe axa de AT din POR;
- realizează analize privind stadiul contractării și propune realocări de fonduri între domeniile majore de intervenție/axele prioritare din cadrul POR.

Serviciul Autorizare POR:

- primește și verifică rapoartele transmise de către Organismele Intermediare în vederea autorizării cheltuielilor;
- supervizează înregistrările în SMIS efectuate de OI și validează cheltuielile eligibile;
- corectează neregulile financiare și întocmește rapoartele de nereguli pe care le transmite responsabilului de nereguli al AM POR;
- participă la vizite pe teren pentru proiectele finanțate din POR ce au rezultat din eșantionul aprobat de Șeful AM POR;

Serviciul Plăți Programe:

- elaborează cererile de fonduri FEDR, le supune aprobării Ordonatorului de Credite/ Șef AM POR și le transmite Autorității de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice;
- elaborează declarația de cheltuieli pentru sumele rambursate pe care o supune aprobării șefului AM POR, în vederea transmiterii al ACP;
- monitorizează aplicarea regulii N+3/N+2;
- efectuează plățile către beneficiarii axelor prioritare 1-5 din POR conform acordului cadru de delegare semnat între Ministerului Finanțelor Publice în calitate de Autoritate de Certificare și Plată și Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței în calitate de Autoritate de Management;

Serviciul Contabilitate Programe:

- întocmește și supune aprobării Ordonatorului de Credite/ Șef AM POR sau înlocuitorului acestuia, ordonanțările de plată pentru plățile către beneficiarii contractelor de finanțare încheiate în cadrul POR;
- asigură înregistrarea în contabilitate a tranzacțiilor legate de primirea fondurilor FEDR și a celor de cofinanțare cât și a plăților către beneficiari;

- ține evidența și urmărește recuperarea debitelor și întocmește, menține și actualizează registrul debitorilor POR;
- Asigură utilizarea unui sistem contabil transparent, o contabilitate distinctă pentru POR fără prejudicierea legislației naționale financiar contabilă;

Sistemul Unic de Management al Informației (SMIS)

La începutul anului 2008 Autoritatea de Management a POR din Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuințelor împreună cu Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale din Ministerul Finanțelor Publice (ACIS), au început pregătirea informațiilor de programare pentru introducerea lor în Sistemul de Management al Informațiilor – CSNR. Anterior acestei etape, ACIS a introdus informațiile referitoare la Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013, iar Autoritatea de Management a POR a completat Modulul Programare cu informațiile despre POR.

Au fost inserate informațiile solicitate în cadrul funcțiilor:

- Operational Programmes Management: OP Elements; EU Funds; Dates; (Additional Functions: Priority Axis Management, Priority Axis si Funds, Eligible Expenditures Management, Decision Texts, O.P. Compliance Criteria, OP Indicators)
- Priority Axis Management: Priority Axis si Funds; (Additional Functions: K.A.I. Management: KAI, KAI RF, Funding Matrix, Priority Themes, Priority axis Indicators, Priority Axis Compliance Criteria)
- KAI Management: KAI, KAI RF, Funding Matrix, Priority Themes; (Additional Functions: Operations, Funding Matrix, ORF Elements, Priority Themes, Activity category per KAI, KAI Indicators, KAI Authority, Project Accession Criteria, KAI Compliance Criteria)
- Operations Management: Operations, Funding matrix, ORF Elements, Priority Themes; (Additional Functions: Operation Activity Categories, Operation Indicators, Operations authorities, Project Accession Criteria, Operations Compliance Criteria)
- OP Funding matrix Management
- OP Additional Funding matrix Management.

La începutul lunii septembrie 2008, a demarat procesul introducerii în SMIS a datelor din Cererile de Finanțare depuse de beneficiari, de către Organismele Intermediare. Pentru toate etapele definite în finanțarea proiectului – verificarea administrativă, verificarea eligibilității, verificarea tehnică și financiară, contractarea, monitorizarea – în vederea unei monitorizări exacte a stadiului implementării, este necesar să fie introduse în sistem datele corespunzătoare fiecărui proiect, în funcție de etapa în care se găsește Cererea de Finanțare respectivă și anume în Modulul „Managementul Proiectului”, Modulul „Monitorizare”, Modulul „Fluxul Fondurilor”.

Până la finele anului 2008 pentru cele 1337 de proiecte depuse în cadrul POR, au fost introduse datele primare și au primit codul unic de identificare SMIS, urmând a se continua completarea informațiilor corespunzătoare stadiului proiectului pe parcursul anului 2009.

În mai 2009, în conformitate cu raportul generat de SMIS „Application Analysis” gradul de încărcare a sistemului cu proiectele declarate eligibile este de 60% și respectiv, 30% pentru proiectele care au trecut de etapa evaluării tehnico-financiare. S-a solicitat Organismelor Intermediare, urgentarea procesului de introducere a datelor astfel încât în cel mai scurt timp posibil să se poată realiza monitorizarea proiectelor cu ajutorul sistemului și să se poată utiliza rapoartele generate de sistem.

Pe parcursul inserării datelor în cadrul sistemului au fost constatate diverse erori de funcționare a SMIS, rezolvarea acestor probleme, precum și implementarea în sistem a noilor cerințe de dezvoltare deja identificate de către AM POR și OI vor fi realizate în cadrul unui proiect de Asistență Tehnică gestionat de ACIS și finanțat prin Programul Operațional de Asistență Tehnică.

Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional (CM POR)

Pe parcursul anului 2008 Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional s-a întrunit de două ori, în ședință ordinară, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 765/ 2007.

La cele două ședințe au participat membrii CMPOR – reprezentanți ai Guvernului, la nivel de secretar de stat și ai Regiunilor de Dezvoltare, la nivel de președinți de Consiliu Județean, desemnați prin hotărâre a Consiliilor pentru Dezvoltare Regională, reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, reprezentanți desemnați prin hotărâre CDR, la nivelul regiunii, din mediul de afaceri, mediul academic, societatea civilă, ai altor ministere și instituții centrale, ai celor 8 Agenții de Dezvoltare Regională, precum și reprezentanți ai Comisiei Europene, în calitate de observatori.

1) Ședința CMPOR din 22 aprilie 2008 – Cluj-Napoca

Principalele puncte de pe ordinea de zi a ședinței au fost următoarele:

- Prezentare privind stadiul implementării Programului Operațional Regional;
- Prezentare privind perspectivele financiare ale Programului Operațional Regional;
- Aprobarea Raportului Anual de Implementare al Programului Operațional Regional;
- Aprobarea Planului Multianual de Evaluare al Programului Operațional Regional;
- Prezentare privind stadiul activităților desfășurate conform Planului de Comunicare al Programului Operațional Regional;

- Completarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Comitetului de Monitorizare a POR cu o Procedură scrisă de luare a hotărârilor de către membrii CM POR;

Principalele concluzii ale ședinței au fost următoarele:

- A fost aprobat Raportul anual de implementare al Programului Operațional Regional pentru anul 2007;
- A fost aprobat Planul Multianual de Evaluare al Programului Operațional Regional;
- A fost aprobată completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional cu o procedură scrisă pentru adoptarea hotărârilor;

2) Ședința CMPOR din 27 octombrie 2008 - Timișoara

Principalele puncte de pe ordinea de zi a ședinței au fost următoarele:

- Prezentare privind stadiul implementării Programului Operațional Regional pe axe și domenii de intervenție POR și măsuri pentru accelerarea implementării proiectelor;
- Prezentare privind stadiul implementării Programului Operațional Regional la nivel regional;
- Prezentare privind perspectivele financiare ale Programului Operațional Regional;
- Prezentare privind rezultatele evaluării conformității sistemului de management al Programului Operațional Regional;
- Informare privind stadiul proiectelor de asistență tehnică finanțate de Comisia Europeană;
- Informare privind recomandările Comisiei Europene asupra Raportului Anual de Implementare pentru anul 2007;
- Aprobarea criteriilor revizuite de selecție a proiectelor finanțabile din *Axa Prioritară 1 a POR*: „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli de creștere urbană” - Domeniul major de intervenție: Planuri integrate de dezvoltare, Axa prioritară 3 „Îmbunătățirea infrastructurii sociale” – Domeniile de intervenție 3.1: Reabilitarea /modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate și 3.4: Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă;
- Aprobarea Planului Anual de Evaluare al Programului Operațional Regional;

Principalele concluzii ale ședinței au fost următoarele:

- A fost aprobată modificarea criteriile de eligibilitate și selecție pentru axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli de creștere urbană”;
- A fost aprobată modificarea criteriile de eligibilitate și selecție pentru axa prioritară 3 „Îmbunătățirea infrastructurii sociale” – Domeniile de intervenție 3.1: Reabilitarea /modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate și 3.4: Reabilitarea

/modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă;

- A fost aprobat Planul Anual de Evaluare al Programului Operațional Regional.

Ședințele CMPOR au fost statutare, întrunindu-se numărul de membri cu drept de vot pentru asigurarea majorității simple în vederea luarea hotărârilor.

În cadrul ședințelor, membrii Comitetului de Monitorizare a POR au dezbătut documentele care au fost supuse aprobării, exprimându-și în mod liber punctele de vedere. Deciziile au fost luate cu unanimitate de voturi.

Totodată, a fost necesară modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a CMPOR, pentru introducerea procedurii scrise, astfel încât să fie posibilă luarea unor decizii de ordin tehnic asupra cărora este necesară opinia membrilor și care trebuie aplicate înaintea reuniunilor semestriale ale CMPOR.

Evaluarea

Activitățile de evaluare ale Programului Operațional Regional realizate în cursul anului 2008, precum și activitățile de evaluare prevăzute pentru anul 2009.

Activitatea de evaluare a Programului Operațional Regional 2007-2013 în cursul anului 2008 a avut ca bază **Planul Multianual de Evaluare** aprobat de Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional (POR) în cadrul reuniunii din data de 22 aprilie 2008. Direcția Monitorizare și Evaluare Programe din cadrul Autorității de Management pentru POR a elaborat **Planul de Evaluare pentru anul 2009**, plan care detaliază activitățile de evaluare ale programului operațional ce se vor derula pe parcursul anului.

Planul de Evaluare pentru anul 2009 a fost aprobat de Comitetul de Monitorizare a POR în cadrul reuniunii din 27 octombrie 2008 și prevede realizarea proiectului cu titlul „**Evaluarea intermediară a POR pe perioada 1 ianuarie 2007 - 30 iunie 2009**” având ca scop sprijinirea procesului de management prin analizarea problemelor care pot apărea în timpul implementării POR și propunerea unor măsuri pentru îmbunătățirea sistemului de gestionare și implementare a programului. În acest context, evaluarea intermediară a POR este de natură strategică și operațională.

În vederea contractării asistenței tehnice necesare pentru realizarea studiului de **Evaluare Intermediară a Programului Operațional Regional pentru perioada 01.01.2007 – 30.06.2009**, Direcția Monitorizare și Evaluare Programe a elaborat în cursul anului 2008 Specificațiile Tehnice pentru achiziția publică a serviciilor de consultanță și a contribuit la elaborarea Documentației de Atribuire. Procedura de achiziție publică a fost lansată în cursul lunii decembrie 2008 prin publicarea, în data de 16 decembrie 2008 în SEAP și, în

data de 17 decembrie 2008 în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, a Documentației de Atribuire. Termenul pentru depunerea de oferte a fost la data de 2 februarie 2009.

În cursul lunii februarie 2009, doi membri ai Unității de Evaluare au participat la procesul de selecție și evaluare al ofertelor primite, alături de alți membri ai comisiei de evaluare stabilite prin ordin al ministrului MDRL. Finalizarea procesului de selecție al ofertelor primite, desemnarea câștigătorului și atribuirea contractului de achiziție publică s-au desfășurat în cursul lunii martie 2009, iar activitățile proiectului, au început în aprilie. Durata de implementare a proiectului este de șapte luni.

Obiectivul general al proiectului de evaluare intermediară este de a contribui la implementarea cu succes a Programului Operațional Regional 2007-2013 prin evaluarea progresului și a performanțelor înregistrate în gestionarea și punerea în aplicare a acestuia, pe perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2007 și 30 iunie 2009.

Activitățile prevăzute a fi desfășurate în cadrul proiectului de evaluare, care se va derula în perioada aprilie - octombrie 2009, se referă la:

1. Examinarea măsurii în care strategia POR (axe prioritare, obiective, etc.) este în continuare relevantă și coerentă în contextul modificărilor socio-economice;
2. Analizarea progresului înregistrat în implementarea programului/atingerea obiectivelor și identificarea factorilor externi și interni care au o influență asupra performanțelor Autorității de Management și ale Organismelor Intermediare ale POR în gestionarea și implementarea acestuia;
3. Evaluarea eficienței sistemului de implementare a POR;
4. Furnizarea informațiilor care să răspundă cerințelor raportării strategice corespunzătoare articolului 29 al Regulamentului nr. 1083/2006;
5. Identificarea lecțiilor învățate și a măsurilor necesare pentru realizarea obiectivelor POR, inclusiv cele privind dezvoltarea capacităților relevante.

Analizele rezultate în urma realizării evaluării intermediare a POR din cursul anului 2009 vor fundamenta concluziile și recomandările utile pentru AM POR, inclusiv eventuale propuneri pentru ajustări de natură tehnică și financiară asupra programului, necesare realizării obiectivelor acestuia.

Concluziile și recomandările care vor rezulta în urma evaluării vor fi prezentate la sfârșitul lunii octombrie 2009 în **Raportul Final de Evaluare Intermediară a POR** pentru perioada 01.01.2007-30.06.2009 și vor fundamenta elaborarea de către Unitatea de Evaluare, a **Planului de Acțiune** prin care recomandările evaluării vor fi implementate și monitorizate.

Un capitol distinct al studiului de evaluare intermediară a Programului Operațional Regional 2007-2013 va cuprinde informațiile necesare **raportării strategice** pe care fiecare stat membru trebuie să o realizeze la sfârșitul anului 2009, conform prevederilor înscrise la art. 29 din Regulamentul (CE) nr. 1.083 din 11 iulie 2006, de stabilire a prevederilor generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social

European și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.260/1999. Aceste informații vor fi utile Unității Centrale de Evaluare din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS) constituite în cadrul Ministerului Finanțelor Publice care le va integra în **raportarea strategică privind România**.

În paralel cu activitățile direct legate de evaluarea POR, în perioada 2008-2009 a fost acordată o atenție constantă construirii și dezvoltării capacităților proprii de evaluare ale Autorității de Management pentru POR. Astfel, membrii Direcției de Monitorizare și Evaluare Programe au participat la diferite sesiuni de pregătire profesională, conferințe, seminarii, reuniuni și ateliere de lucru, organizate în cursul trimestrelor II-IV 2008, precum și de la începutul anului 2009, în domeniul evaluării și al formării expertizei naționale în acest sector de activitate, preponderent al evaluării intervențiilor finanțate din fonduri publice, respectiv al programelor finanțate prin instrumentele structurale. În același timp, doi membri ai direcției au participat ca membri permanenți în Grupul de Lucru pentru Evaluare organizat de către ACIS.

În scopul accelerării procesului complex de formare a unei expertize interne specifice de evaluare, la începutul anului 2009 a fost demarat, cu sprijinul experților din cadrul unui proiect de twinning finanțat prin programul Phare Coeziune Economică și Socială 2006, exercițiul de evaluare ad-hoc a domeniului major de intervenție 4.2 **”Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea acestora pentru noi activități”**, din cadrul Axei 4 a Programului Operațional Regional.

Exercițiul, care este estimat a se desfășura în primele luni ale anului, respectiv februarie-aprilie 2009 are obiectivul de a furniza managementului AM POR o imagine clară a dificultăților întâmpinate de potențialii beneficiari în realizarea de proiecte eligibile pentru domeniul **”Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea acestora pentru noi activități”** și formularea unor puncte de vedere și recomandări pentru absorbția fondurilor. Pe lângă aceste valențe concrete, directe, proiectul urmărește ca prin desfășurarea internă a unor activități specifice de evaluare să familiarizeze personalul Unității de Evaluare cu utilizarea metodologiei și a unor instrumente de lucru proprii evaluării (cum ar fi realizarea unor cercetări pe baza unui eșantion stabilit în funcție de anumite criterii, elaborarea chestionarelor și ghidurilor de interviu, etc.), culegerea și interpretarea datelor, redactarea unor rapoarte de evaluare și, nu în ultimul rând, să dezvolte legături parteneriale și transparente cu organismele intermediare POR implicate în implementarea programului.

În cursul anului 2008, Direcția Monitorizare și Evaluare Programe a desfășurat de asemenea și o serie de activități - suport pentru activitățile de evaluare propriu-zise, cum ar fi acelea de elaborare a procedurii de evaluare a Programului Operațional Regional, aprobată de șeful AM POR și va avea în vedere actualizarea acesteia în cursul anului 2009, ori de câte ori este cazul, în funcție de experiența practică dobândită pe parcursul realizării și managementului procesului de evaluare.

Totodată, în vederea detalierii evaluărilor prevăzute în Planul multianual de evaluare, în cursul anului 2009 va fi elaborat **Planul de evaluare pentru anul 2010**, care va fi supus aprobării Comitetului de Monitorizare POR din toamnă.

Din punct de vedere instituțional, o dată cu intrarea în vigoare a HG nr. 362 din 26 martie 2008 pentru modificarea și completarea HG Nr. 361/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței, publicată în MO nr. 275 din data de 8 aprilie 2008, evaluarea POR a fost organizată la nivel de direcție de sine stătătoare (Direcția de Monitorizare și Evaluare Programe) în cadrul Direcției Generale AM POR, până la acea dată aceste activități fiind desfășurate în cadrul Direcției Strategie și Coordonare Program. Întregul personal (5 experți) a fost asigurat prin transfer de la Direcția Generală Phare.

După intrarea în vigoare a HG nr. 33 din data de 22 ianuarie 2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței, Direcția de Monitorizare și Evaluare Programe a devenit Biroul Monitorizare și Evaluare Programe care are 5 experți.

2.8 REZERVA NAȚIONALĂ DE PERFORMANȚĂ.

Nu se aplică.

3. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL PE AXE PRIORITARE

3.1. AXA PRIORITARĂ 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbane de creștere

3.1.1. Atingerea țintelor și analiza progresului

- Informații asupra progresului fizic și financiar al priorității

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Planuri integrate de dezvoltare urbană implementate (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta ⁶										30
	Baza										
Ponderea în planurile integrate a proiectelor care asigură îmbunătățirea infrastructurii publice urbane și sustenabilitatea, în total buget alocat (%)	Realizat	-	-								
	Ținta										60
	Baza										
Ponderea proiectelor în planurile integrate care promovează dezvoltarea mediului de afaceri și antreprenoriatul, în total buget alocat (%)	Realizat	-	-								
	Ținta										15
	Baza										
Ponderea proiectelor în planurile	Realizat	-	-								

⁶ Ținta poate fi anuală sau pentru întreaga perioadă de programare.

integrate care care promovează egalitatea de șanse și incluziunea socială, în total buget alocat (%)											
	Ținta										25
	Baza										
Locuitori care beneficiază de implementarea planurilor integrate de dezvoltare urbană (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										400.000
	Baza										
Companii stabilite în "zonele de acțiune urbană" (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										400
	Baza										
Locuri de muncă create/salvate în "zonele de acțiune urbană" (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										1500
	Baza										

- **Analiza calitativă**

Pe parcursul anului 2008 au continuat **dezbaterele cu DG REGIO** și autoritățile române relevante: MFP – ACIS, celelalte Autorități de Management, AMR, AOR, UNCJR, ADR, autorități ale administrației publice locale etc – asupra modalităților de transpunere în practică a Axei Prioritare 1 a POR, în condițiile în care România nu dispune de o politică și/sau o strategie națională a dezvoltării urbane.

Aceste dezbateri au avut loc atât în cadrul unor întâlniri la nivel de experți, cât și la nivel de decizie. Astfel, pornind de la necesitatea concentrării investițiilor, în scopul maximizării impactului utilizării fondurilor alocate, s-a analizat stadiul dezvoltării urbane a României și s-a evidențiat specificul rețelei de așezări urbane a țării, identificându-se poli de creștere și poli de dezvoltare urbană, în care se vor concentra cu prioritate fondurile. În același timp, au fost dezbătute modalităților concrete de finanțare a polilor

de creștere din toate programele cu finanțare din fonduri comunitare, având loc și o serie de întâlniri între reprezentanții AM POR și cei ai fiecărui pol de creștere.

În cadrul reuniunii din data de 10 iulie 2008, Comitetului Național de Coordonare a Instrumentelor Structurale (CNC) a stabilit prin **Decizia nr.2/10.07.2008**, în baza acordului exprimat de membrii CNC, lista polilor de creștere în care vor fi realizate cu prioritate investiții din programele operaționale cu finanțare europeană, inclusiv Programul Operațional Regional.

Guvernul României a emis, în baza acestei decizii, **Hotărârea nr. 998/2008**, cu modificările și completările ulterioare, care desemnează municipiile Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Iași, Ploiești și Timișoara ca **poli de creștere** în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională. Conform acestei hotărâri, pentru finanțarea polilor de creștere se alocă un procent de până la 50% din sursele financiare aferente Axei Prioritare 1: “Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere” a Programului Operațional Regional 2007-2013, iar pentru fiecare pol de creștere se desemnează un coordonator de pol care va sprijini coordonarea pregătirii și implementării planului integrat de dezvoltare al polului de creștere și a proiectelor incluse în plan.

În afara acestor 7 poli de creștere, au fost identificați **13 poli de dezvoltare urbană** - Arad, Baia-Mare, Bacău, Brăila, Galați, Deva, Oradea, Pitești, Râmnicu-Vâlcea, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Târgu-Mureș - care vor beneficia cu prioritate de sprijin financiar din Programului Operațional Regional 2007-2013 – cu sume de până la 20% din fondurile alocate Axei Prioritare 1 - “Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”, precum și din alte programe cu finanțare națională.

Lansarea cererilor de finanțare pentru Axa prioritară 1 POR s-a realizat etapizat pe categorii de poli urbani de creștere, după cum urmează:

- 6 noiembrie 2008 pentru centrele urbane
- 20 noiembrie 2008 pentru polii de dezvoltare urbană
- 8 decembrie 2008 pentru polii de creștere

Până la 31 martie 2009 – data limită de depunere a planurilor integrate de dezvoltare urbană și a proiectelor aferente, subdomeniul „centre urbane”, au fost depuse la Organismele Intermediare ale POR un număr de 89 de planuri integrate de dezvoltare urbană, aferente unui număr de 87 de orașe/sectoare ale municipiului București (municipiul Onești și Sectorul 2 al Municipiului București au depus câte două planuri integrate), după cum urmează:

- 16 planuri integrate în regiunea Nord-Est
- 11 planuri în Regiunea Sud-Est
- 12 planuri în regiunea Sud
- 11 planuri în regiunea Sud-Vest

- 10 planuri în regiunea Vest
- 15 planuri în regiunea Nord-Vest
- 9 planuri în regiunea Centru
- 5 planuri în regiunea București-Ilfov

Pe regiuni de dezvoltare, se remarcă Regiunile Nord-Est și Nord-Vest, cu 16, respectiv 15 planuri integrate de dezvoltare urbană depuse. Pe categorii de orașe, cele mai multe planuri integrate (36) au fost depuse de orașe mici, cu o populație cuprinsă între 10.000-20.000, iar 24 de planuri de către orașele de mărime medie, cu o populație cuprinsă între 20.000 și 50.000 de locuitori.

3.1.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

- *lipsa unei strategii în domeniul dezvoltării urbane care să fundamenteze implementarea acestei axe prioritare a POR.*

În acest context, a fost necesară analiza stadiului dezvoltării urbane a României, cu evidențierea specificului rețelei de așezări urbane a țării și identificarea polilor de creștere și a polilor de dezvoltare urbană în care se vor concentra investițiile din fondurile structurale și de coeziune. A fost emisă Hotărârea de Guvern nr. 998/2008, cu modificările și completările ulterioare, prin care au fost desemnați 7 polii de creștere și 13 polii de dezvoltare urbană, unde se vor realiza, cu prioritate, investiții din programele cu finanțare comunitară și națională.

- *stabilirea unui cadru comun de finanțare a polilor de creștere din toate programele operaționale cu finanțare din fonduri comunitare.*

Au fost organizate mai multe întâlniri cu Autoritățile de Management pentru Programele Operaționale în care s-au discutat aspecte privind:

- identificarea tipurilor de intervenții din fiecare PO/PNDR relevante pentru includerea în planurile integrate de dezvoltare;
- modalitățile specifice prin care fiecare AM poate acorda prioritate la finanțare proiectelor din planurile integrate de dezvoltare din cadrul polilor de creștere;
- identificarea modalităților de sprijinire, de către instituțiile implicate, a procesului de elaborare a planurilor de dezvoltare din cadrul polilor naționali de creștere.

Pentru fiecare pol de creștere s-a decis desemnarea unui coordonator de pol, cu rol în sprijinirea coordonării pregătirii și implementării planului integrat de dezvoltare al polului de creștere și a proiectelor incluse în plan.

- *capacitatea limitată a administrațiilor locale de dezvoltare planuri integrate de dezvoltare urbană cu impact metropolitan sau regional, precum și reticența unor autorități publice locale din zona de influență a municipiilor - nuclee ale polilor*

de creștere de a se asocia și de a face parte din Asociația de Dezvoltare Intercomunitară a polului de creștere

Au fost organizate o serie de întâlniri periodice și bilaterale cu poli de creștere în care au fost analizate stadiul pregătirii planurilor integrate de dezvoltare urbană și a documentației necesare pentru obținerea de finanțare nerambursabilă, a problemelor și dificultăților întâmpinate de autorități în elaborarea acestor documente. De asemenea, a fost derulat un proiect PHARE pentru sprijinirea autorităților locale ale polilor de creștere în crearea structurilor manageriale și a planurilor integrate de dezvoltare necesare aplicării pentru finanțare atât din programele cu finanțare comunitară, cât și din cele cu finanțare națională.

3.2. AXA PRIORITARĂ 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport

3.2.1. Atingerea țintelor și analiza progresului

- Informații asupra progresului fizic și financiar al priorității

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Domeniul Major de Intervenție 2.1: Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane – inclusiv construirea/reabilitarea șoselelor de centură											
Lungimea drumurilor județene reabilite/modernizate (km)	Realizat	0	0								
	Ținta										877
	Baza										
Lungimea străzilor orășenești reabilite/modernizate (km)	Realizat	0	0								
	Ținta										411
	Baza										
Lungimea șoselelor de centură reabilite/modernizate/construite (km)	Realizat	0	0								
	Ținta										219
	Baza										
Creșterea traficului de marfă și pasageri pe drumurile reabilite, modernizate, construite (%)	Realizat	0	0								
	Ținta										10
	Baza										

- **Analiza calitativă**

		DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.1				Milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
60	514.5	2	33.8	NE	60	469.1	16	122.7	
20	277.3	2	37.6	SE	20	250.4	7	60.8	
30	354.6	2	13.9	S	39	393.8	5	76.8	
49	461	7	94.5	SV	49	415.1	12	118.2	
17	158.1	5	49.4	V	18	150.6	5	44.5	
15	222.8	3	57.4	NV	20	271.9	3	51.8	
18	151.7	3	39.8	C	29	228.9	5	46.4	
6	19.8	0	0	BI	11	61	0	0	
215	2159.8	24	326.6	TOTAL	246	2240.8	53	521.2	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Cererile de finanțare pentru a acest domeniu au fost lansate în 10 septembrie 2007.

Până la 31 decembrie 2008, s-au depus 215 cereri de finanțare, cu o valoare de 2,15 mld. Euro, reprezentând 285% din valoarea totală a fondurilor alocate acestui domeniu. Cele mai multe proiecte s-au depus în Regiunea Nord Est (60) și cele mai puține în Regiunea București Ilfov (6).

În cursul anului 2008 au fost semnate 24 de contracte cu o valoare cumulată de 326.6 mil. Euro. Cele mai multe contracte semnate sunt în Regiunea Sud Vest (7) și cele mai puține în regiunea Nord Vest (3). În Regiunea București Ilfov nu s-a semnat nici un contract.

Analiza Cererilor de Finanțare depuse și a contractelor semnate în cursul anului 2008 duce spre concluzia că ținta propusă pentru lungimea drumurilor județene reabilitate / modernizate ar putea fi depășită. Țintele propuse însă pentru reabilitarea și modernizarea străzilor orașenești precum și pentru reabilitarea, modernizarea și/sau construirea șoselelor de centură este puțin probabil să fie atinse, în condițiile în care la jumătate din regiuni a fost suspendată depunerea de proiecte din cauza depășirii alocărilor financiare, iar numărul proiectelor depuse până în momentul suspendării, era redus, în comparație cu proiectele pentru reabilitarea drumurilor județene.

În ce privește șoselele de centură, unul dintre motive îl reprezintă programul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii (MTI) de construire a peste 50 de rute ocolitoare/șosele de centură, în tot atâtea localități urbane. Două documentații tehnice realizate de AMPOR

conform HG 811/2007, pentru acest tip de proiecte, cu finanțare din bugetul de stat, au fost predate pentru implementare MTI (centurile Oradea și Baia Mare).

În același timp, un număr important de proiecte de reabilitare a străzilor orașenești vor fi parte a unor Planuri Integrate de Dezvoltare Urbană, urmând a fi depuse pentru finanțare din Axa 1 a POR.

Este de menționat faptul că un număr de 8 proiecte contractate sau în faza de precontractare în anul 2008, vizează reabilitarea infrastructurii rutiere ca suport pentru dezvoltarea turistică. Acestea sunt:

- Regiunea Nord Est: Modernizare DJ 208S Dolhasca-Probota – proiect care va facilita accesul la Mănăstirea Probota construită în secolul XVI, astăzi parte a patrimoniul cultural UNESCO din România;
- Regiunea Sud Est: Modernizare infrastructură de transport către zona turistică Murighiol-Uzlina-Dunavăț-Lacul Razim – contribuie la îmbunătățirea accesului în partea de sud-vest a Deltei Dunării, între Brațul Sulina și Sfântu Gheorghe;
- Regiunea Sud: Reabilitare și modernizare infrastructură rutieră în Stațiunea balneo-climaterică Amara;
- Regiunea Vest: Modernizare tronson Julița-Mădrigești, componentă a traseului turistic E68 – Moneasa, din sud-vestul Munților Apuseni, în vecinătatea patruleterului aurifer și a resurselor de ape termale dispuse pe aliniamentul Oradea-Tinca-Moneasa;
- Regiunea Nord Vest: Modernizarea infrastructurii de acces către zona Răchițele – Prislop – IC Ponor și Reabilitarea și modernizarea DJ 763 Sudrigiu – Pietroasa – Cabana Padiș; aceste proiecte vor contribui la îmbunătățirea accesului către zona carstică pitorească din Apuseni – Cetățile Ponorului – Platoul Padiș;
- Regiunea Centru: Valorificarea potențialului turistic și economic al Văii Aiud prin reabilitarea DJ 107 M (proiectul este localizat în estul Munților Trascău, drumul propus pentru reabilitare unind valea Aiudului de cea a Arieșului. Zona este renumită pentru peisajele carstice deosebite dar și pentru numeroase trasee de alpinism și escaladă) și Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii generale și de turism în arealul Mărginimea Sibiului –DJ 106E (drumul străbate o zonă care include 18 localități, aflate în partea de sud-vest a județului Sibiu, toate având o moștenire culturală, etnografică, arhitecturală și istorică unică).

Până la 31 martie 2009, au fost depuse 246 cereri de finanțare, cu o valoare de 2,24 mld. Euro, cele mai multe în Regiunea Nord Est (60) și cele mai puține în Regiunea București Ilfov (11).

În aceeași perioadă au fost semnate 53 de contracte cu o valoare cumulată de 521.2 mil. Euro, cele mai multe în Regiunea Nord Est (16) și Regiunea Sud Vest (12) și cele mai puține în Regiunea Nord Vest (3), în timp ce în Regiunea București Ilfov nu s-a semnat nici un contract.

3.2.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

- Perioada mare de timp scursă între depunerea proiectului și semnarea contractului de finanțare, din cauza duratei mari a procesului de evaluare a proiectului.

Pentru reducerea procesului de evaluare a proiectelor, s-a eliminat etapa prioritizării proiectelor în Comitetele Regionale de Evaluare Strategică și Corelare – CRESC, după ce acesta au fost deja selectate pentru finanțare. Această decizie s-a concretizat în HG 1383/2008 care a modificat HG 764/2007 pentru aprobarea constituirii comitetelor regionale de evaluare strategică și corelare și a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a acestora. AMPOR prin Instrucțiunea nr.14/2008 a notificat Organismele Intermediare cu privire la eliminarea etapei de evaluare strategică.

- Durata foarte mare de timp între momentul contractării și începerea lucrărilor de execuție. Această problemă a fost cauzată de durata mare a procedurilor de achiziție publică, inclusiv de perioada de timp necesară soluționării contestațiilor depuse de ofertanți, în cadrul licitațiilor deschise pentru atribuirea lucrărilor de modernizare / reabilitare.

Un exemplu în acest sens este proiectul „Reabilitare DJ 132”, jud. Harghita :

- anunț publicat în JO în 07.02.2008;
- contract semnat între AM POR și CJ Harghita în aprilie 2008;
- invitație la licitație – august 2008;
- depunere oferte septembrie 2008;
- contestații (sept 2008 – februarie 2009);
- atribuire contract în februarie 2009;
- posibila începere a lucrărilor : martie-aprilie 2009.

Pentru soluționarea acestor probleme, AM POR a susținut propunerile de modificare a legislației privind achizițiile publice, modificări care au fost integrate în OUG 143/2008, OUG 228/2008 și OUG 19/2009.

Dintre cele mai importante modificări aduse legislației achizițiilor publice sunt: scurtarea termenelor de soluționare a contestațiilor de către Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor (maxim 20 de zile), publicarea în Jurnalul Oficial al UE doar a anunțurilor pentru contracte de lucrări care depășesc 5 mil. Euro, imposibilitatea unei părți interesate de a contesta concomitent o licitație și la CNSC și la instanța competentă.

3.3. AXA PRIORITARĂ 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale

3.3.1. Atingerea țintelor și analiza progresului

- Informații asupra progresului fizic și financiar al priorității

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Domeniul Major de Intervenție 3.1: Reabilitarea /modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate											
Unități medicale reabilite/ dotate (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										50
	Baza										
Acces crescut la unitățile medicale reabilite/echipate (%)	Realizat	-	-								
	Ținta										10
	Baza										
Domeniul Major de Intervenție 3.2: Reabilitarea /modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale											
Centre sociale modernizate/dezvoltate/ echipate (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										270
	Baza										
Acces crescut la serviciile sociale oferite în centrele sociale modernizate /dezvoltate/echipate (%)	Realizat	-	-								
	Ținta										10
	Baza										
Domeniul Major de Intervenție 3.3: Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență											
Unități mobile echipate pentru intervenții de urgență (Nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										510
	Baza										
Timpul mediu de răspuns al unităților mobile (minute)	Realizat	-	-								
	Ținta										- Până la 12' în mediul

												rural Până la 8' în mediul urban
	Baza											
Domeniul Major de Intervenție 3.4: Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă												
Unități școlare din învățământul obligatoriu, reabilite/ echipate (nr.)	Realizat	0	0									
	Ținta											130
	Baza											
Campusuri pre-universitare reabilite / echipate (nr.)	Realizat	0	0									
	Ținta											30
	Baza											
Centre pentru formare profesională continuă reabilite/ echipate (nr.)	Realizat	0	0									
	Ținta											35
	Baza											
Campusuri universitare reabilite / echipate (nr.)	Realizat	0	0									
	Ținta											15
	Baza											
Creșterea accesului grupurilor de populație dezavantajate (copii din mediul rural, copii romi, etc.) la educația obligatorie (%)	Realizat	0	0									
	Ținta											10
	Baza											
Creșterea numărului de școli cu echipamente IT (%)	Realizat	0	0									
	Ținta											15
	Baza											
Creșterea participanților la cursurile de formare profesională continuă(%),	Realizat	0	0									
	Ținta											15
	Baza											
Creșterea numărului de studenți în campusuri	Realizat	0	0									

universitare reabilitate / echipate (%)											
	Ținta										10
	Baza										

- **Analiza calitativă**

Domeniul Major de Intervenție 3.1 - Reabilitarea /modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate

Cererile de finanțare pentru acest domeniu au fost lansate în 22.01.2008.

Până la 31 decembrie 2008, s-au **depus 24 de proiecte** în valoare totală de 51,4 milioane Euro (reprezentând 29,6% din valoarea totală alocată acestui domeniu), majoritatea în regiunile Nord Vest și Sud Est (câte 7 proiecte/regiune). În alte 3 regiuni s-a depus un număr semnificativ mai mic de proiecte, raportat la totalul proiectelor depuse pe acest domeniu: Vest - 4 proiecte, Nord Est – 3 proiecte și Sud Vest – 2 proiecte.

În două regiuni – Sud și București – Ilfov – nu s-a depus nici un proiect pe acest domeniu major de intervenție, deși, și în aceste regiuni dar, mai ales, în regiunea Sud infrastructura spitalicească este chiar mai precară decât în alte zone (regiunea Sud are cel mai mare procent - 54% - de spitale cu o vechime mai mare de 50 de ani și se numără printre regiunile cu cel mai mare procent al spitalelor fără autorizație de funcționare - 66%; în ceea ce privește raportul dintre echipamentele medicale existente și cele necesare, în unitățile medicale din această regiune, raportul este extrem de nefavorabil).

		DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 3.1				milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
3	4	0	0	NE	3	3.6	0	0	
7	31.4	0	0	SE	8	29.5	0	0	
0	0	0	0	S	0	0	0	0	
2	5.1	0	0	SV	3	5.4	0	0	
4	3.8	0	0	V	5	4.2	0	0	
7	5.1	0	0	NV	8	4.9	1	1.3	
1	2	0	0	C	3	2.7	0	0	
0	0	0	0	BI	0	0	0	0	
24	51.4	0	0	TOTAL	30	50.3	1	1.3	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Sunt și regiuni, cum este regiunea Sud Est, unde s-a depășit deja alocarea financiară regională pentru acest domeniu de intervenție.

Este de remarcat interesul mare în regiuni pentru proiecte de **reabilitare a ambulatoriilor**, toate proiectele depuse până la 31 decembrie 2008 fiind numai pentru ambulatorii.

Cauzele acestei situații țin de complexitatea crescută a proiectelor de reabilitare a spitalelor, față de proiectele, de mai mică anvergură, de reabilitare a ambulatoriilor.

O altă cauză o reprezintă complexitatea documentațiilor tehnice pe care beneficiarii proiectelor de reabilitare a spitalelor trebuie să o realizeze, pentru obținerea finanțării unor astfel de proiecte. Această situație creează două tipuri de efecte, respectiv efecte pozitive și efecte negative:

- reabilitarea, modernizarea și echiparea ambulatoriilor va avea ca efect îmbunătățirea calității asistenței medicale primare și preluarea unor cazuri în sistemul ambulatoriu, degrevând astfel unitățile medicale spitalicești, și așa supra-aglomerate.
- întârzierea depunerii de proiecte pentru reabilitarea spitalelor, sau chiar absența unor astfel de proiecte în anumite regiuni va face ca actuala **infrastructură spitalicească** aflată într-o situație precară (majoritatea spitalelor ce necesită reabilitare fiind mai vechi de 50 sau 100 ani), să continue să funcționeze la parametri cu mult sub cei normali, fapt ce se va reflecta în calitatea scăzută a serviciilor medicale oferite, ceea ce, pe termen lung, s-ar putea reflecta chiar și în alterarea stării de sănătate a populației arondate acelor spitale.

În ceea ce privește **beneficiarii acestui domeniu de intervenție**, aproximativ 30% sunt consilii locale iar restul consilii județene.

În privința valorii medii a proiectelor, regiunea cu ce mai mare valoare medie a unui proiect este regiunea Sud Est, valoarea totală a celor șapte proiecte depuse fiind de 31,4 milioane Euro. Aceasta este o consecință a faptului ca 3 dintre proiectele depuse sunt de reabilitare și echipare a ambulatoriilor integrate unor **spitale județene de urgență**, caz în care costul echipamentelor achiziționate este semnificativ mai mare decât în cazul ambulatoriilor amplasate în alte tipuri de spitale.

Proiectele depuse în regiunile Sud Vest și Nord Vest sunt proiecte de mai mare anvergură, cu valori însumate de aproximativ 5.000.000 Euro (Nord Vest – 5,1 mil. Euro/7 proiecte și Sud Vest – 5,1 mil. Euro/2 proiecte). În schimb, proiectele depuse în regiunile Vest sunt proiecte mai mici, valorile medii fiind de 3,8 mil. Euro/ 4 proiecte în Vest.

În perioada 31 decembrie 2008 – 31 martie 2009, a continuat depunerea proiectelor pe acest domeniu de intervenție, numărul total de proiecte, ajungând la 30 de proiecte depuse, cu o valoare totală de 50,3 mil. Euro. Din acestea, s-a contractat un proiect a cărui valoare totală este de 1,3 mil. Euro.

Domeniul Major de Intervenție 3.2 - Reabilitarea /modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale

Cererile de finanțare pentru acest domeniu au fost lansate în data de **28.01.2008**.

Până la 31 decembrie 2008, au fost depuse 33 de proiecte în valoare totală de 24,3 milioane Euro, reprezentând 25,4% din valoarea totală a fondurilor alocate acestui domeniu. Majoritatea proiectelor de servicii sociale s-au depus în regiunile Nord Est (9 proiecte) și Sud Est (8 proiecte). În alte patru regiuni s-a depus un număr mediu de proiecte, raportat la totalul proiectelor depuse pe acest domeniu: Sud Vest - 5 proiecte, Nord Vest și Centru câte 4 proiecte, Vest – 3 proiecte. În două regiuni – Sud și București – Ilfov – nu s-a depus nici un proiect pe acest domeniu de intervenție, deși regiunea Sud se confruntă cu numeroase probleme sociale, fiind regiunea cu cel mai mare procent, din țară, al populației de peste 65 ani.

				DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 3.2				milioane euro	
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
9	6.7	0	0	NE	13	8.5	0	0	
8	6.7	0	0	SE	9	6.8	1	0.67	
0	0	0	0	S	0	0	0	0	
5	4.1	0	0	SV	10	6.7	0	0	
3	1.7	0	0	V	6	4	0	0	
4	2.7	0	0	NV	7	4.1	0	0	
4	2.4	0	0	C	4	2.2	0	0	
0	0	0	0	BI	0	0	0	0	
33	24.3	0	0	TOTAL	49	32.3	1	0.67	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Se observă un interes crescut pentru dezvoltarea de centre sociale destinate populației vârstnice: mai mult de jumătate din proiectele depuse în toate regiunile, adică un număr de 18 proiecte, sunt proiecte de reabilitare, modernizare, extindere și echipare a centrelor de bătrâni. Interesul este evident în anumite regiuni: Vest - 3 proiecte (din totalul de 3 proiecte depuse), Nord – Est - 5 proiecte (din totalul de 9 depuse), Sud – Est - 4 proiecte (din totalul de 8 depuse).

În ceea ce privește persoanele cu nevoi speciale, un număr de 7 proiecte vizează îmbunătățirea infrastructurii sociale pentru persoane cu dizabilități. În acest fel, diversificarea serviciilor sociale oferite persoanelor dependente poate contribui atât la creșterea calității vieții acestor persoane, cât și la degrevarea membrilor activi ai familiilor de grija față de acestea și creșterea calității muncii lor.

În concordanță cu obiectivul specific al acestui domeniu de intervenție, care presupune sprijinirea dezvoltării echilibrate a serviciilor sociale pe întreg teritoriul țării, pentru asigurarea unui acces egal al cetățenilor la astfel de servicii, autoritățile locale au manifestat un real interes pentru dezvoltarea de proiecte sociale și în mediul rural. Astfel, 11 proiecte din cele 33 de proiecte depuse până la 31 decembrie 2008, pe acest domeniu de intervenție, sunt localizate în zonele rurale.

În ceea ce privește valoarea medie a proiectelor, proiectele depuse în regiunile Sud Est și Sud Vest sunt proiecte de mai mare anvergură, cu valori medii de peste 700.000 Euro (Sud Est – 839.000 Euro și Sud Vest – 819.000 Euro), apropiindu-se de valoarea maximă alocată pentru acest domeniu, respectiv 900.000 Euro. În schimb, proiectele depuse în regiunile Vest și Centru sunt proiecte mai mici, valorile medii fiind de 577.000 Euro în Vest și 613.000 în Centru.

În perioada 31 decembrie 2008 – 31 martie 2009, a continuat depunerea proiectelor pe acest domeniu de intervenție; au fost depuse încă 16 proiecte (4 proiecte în Nord Est, un proiect în Sud Est, 5 proiecte în Sud Vest, 3 proiecte în Vest și 3 proiecte în Nord Vest), astfel că până la 31 martie 2009 erau depuse pe POR, domeniul major de intervenție 3.2, un număr de 49 proiecte. Dintre acestea, în perioada menționată au fost aprobate 25 de proiecte, dar s-a semnat un singur contract în regiunea Sud – Est, în valoare de 745.921 Euro.

În perioada următoare, se vor depune proiecte pregătite prin Programul național de asistență tehnică finanțat din bugetul MDRL, prin care autoritățile locale au fost sprijinite în pregătirea documentațiilor tehnice ale unor proiecte finanțabile din POR. Până în prezent, în cadrul acestui program, pentru infrastructura de servicii sociale au fost pregătite 30 de proiecte. Pentru o treime dintre acestea (10 proiecte), s-au depus deja cererile de finanțare din POR, urmând ca pentru restul să se depună cereri de finanțare până la sfârșitul acestui an.

Domeniului Major de Intervenție 3.3 - Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență

Cererea de proiecte pentru acest domeniu major de intervenție a fost lansată pe 31.10.2007.

Până la 31.12.2008 a fost depus și contractat un singur proiect, în regiunea Centru, valoarea acestuia reprezentând 11% din valoarea totală a fondurilor alocate acestui domeniu.

Cauzele depunerii unui singur proiect până la 31 decembrie 2008 sunt prezentate la secțiunea 3.3.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor.

Domeniul Major de Intervenție 3.4: Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă

Cererile de finanțare pentru acest domeniu au fost lansate în data de 29.02.2008.

Până la 31.12.2008 au fost depuse un număr de 57 de proiecte, în valoare totală de 128,7 milioane Euro, reprezentând 45,2% din valoarea totală a fondurilor alocate acestui domeniu.

Cele 57 de proiecte depuse se repartizează astfel, după categoriile de beneficiari:

- 54 proiecte pentru reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea / echiparea infrastructurii de învățământ obligatoriu (inclusiv campusuri preuniversitare);
- 2 proiecte pentru reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea / echiparea instituțiilor de învățământ superior de stat;
- 1 proiect pentru reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea / echiparea centrelor de formare profesională a adulților.

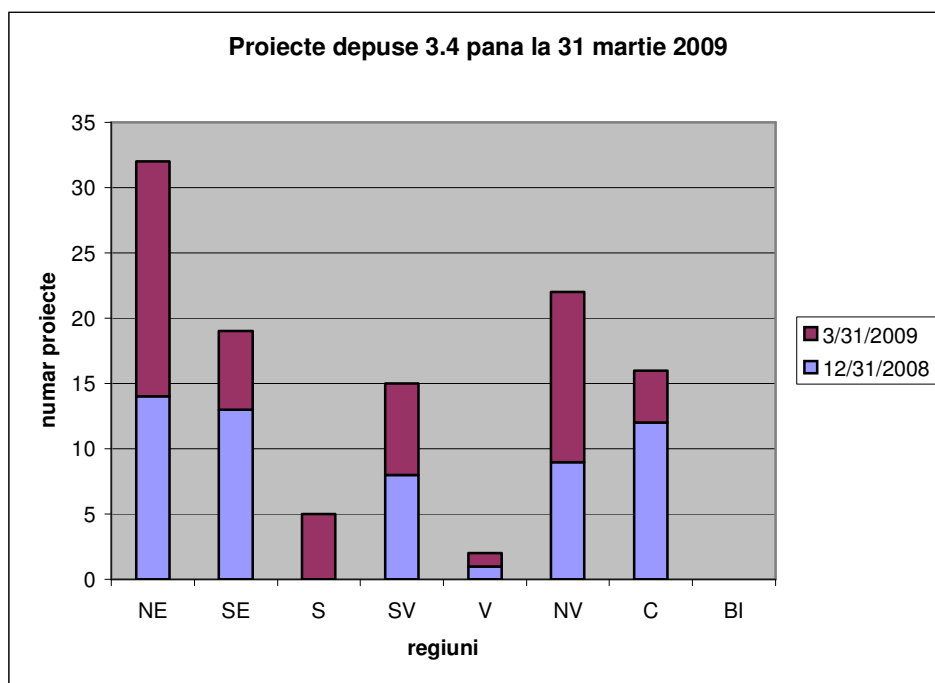
Au fost depuse proiecte în toate regiunile de dezvoltare, cu excepția regiunii Sud Muntenia și București-Ilfov. Ca număr de proiecte, regiunea Vest are cele mai puține proiecte depuse, urmată de Sud-Vest, Nord-Vest, Centru, Sud-Est, Nord-Est. Se poate constata un interes crescut pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale în regiunea Nord-Est, care este regiunea cu cel mai slab nivel de dezvoltare.

		DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 3.4				milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				Regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
14	47.7	0	0	NE	32	93.2	0	0	
13	12.6	0	0	SE	19	16.8	1	2.3	
0	0	0	0	S	5	10.3	0	0	
8	33.4	0	0	SV	15	36.5	0	0	
1	1.2	0	0	V	2	2.8	0	0	
9	13.4	0	0	NV	22	16.5	0	0	
12	20.4	0	0	C	16	21.5	0	0	
0	0	0	0	BI	0	0	0	0	
57	128.7	0	0	TOTAL	111	197.6	1	2.3	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Valoric, proiectele depuse în Nord-Est și Sud-Vest sunt cele mai ridicate. Diferența destul de mare față de restul regiunilor s-ar putea explica prin faptul că în aceste două regiuni sunt două proiecte depuse de instituțiile de învățământ superior de stat, a căror valoare este foarte ridicată, comparativ cu valoarea proiectelor depuse în celelalte regiuni, care sunt proiecte preponderent de reabilitare a școlilor.

În perioada 31 decembrie – 31 martie 2009 numărul proiectelor depuse aproape s-a dublat, la 31 martie fiind depuse 111 proiecte, cu 54 în plus față de 31 decembrie 2008.

Ritmul de depunere al proiectelor s-a menținut ridicat în aceleași regiuni, respectiv Nord Est (plus 18 proiecte), Nord Vest (plus 13 proiecte), Sud Vest (plus 7 proiecte). Se poate constata de asemenea că au început să fie depuse proiecte și în regiunea Sud Muntenia, (5 proiecte până la 31.03.2009).

În regiunea Nord Est, valoarea proiectelor depuse în perioada 31 decembrie – 31 martie 2009 s-a dublat. Având în vedere depășirea cu 50% a alocării financiare a acestei regiuni pentru domeniul educației, la mijlocul lunii martie 2009, s-a emis instrucțiunea care prevede suspendarea depunerii de cereri de finanțare pe acest domeniu în regiunea de dezvoltare Nord-Est, începând cu data de 24 aprilie 2009, ora 12.00. Proiectele depuse până la acea dată sunt în proces de evaluare, iar cele a căror valoare depășește alocarea financiară regională vor fi incluse într-o listă de rezervă.

În primul trimestru al anului 2009 repartizarea proiectelor depuse pe categorii de beneficiari este similară situației din 2008, cele 54 de proiecte depuse fiind exclusiv

proiecte de reabilitare / modernizare / dezvoltare / echipare a infrastructurii de învățământ obligatoriu (inclusiv campusuri preuniversitare).

Totodată, în primul trimestrul al anului **2009 a fost semnat un contract de finanțare** pentru reabilitare / modernizare / dezvoltare / echipare a infrastructurii de învățământ, în regiunea Sud Est (județul Vrancea). Valoarea proiectului este de 2,32 milioane Euro, suma solicitată fiind de 1,87 milioane Euro. Una din cauzele ratei scăzute de contractare constă în întârzierea depunerii cererilor de finanțare față de momentul lansării cererilor de proiecte, care a fost la data de 28 februarie 2008. În cele mai multe regiuni, cererile de finanțare au început să fie depuse în a doua jumătate a anului 2008 (lunile iulie, august, septembrie). Excepție face regiunea Sud Est, unde primele cereri au fost înregistrate în luna aprilie 2008. În cazul unor cereri de finanțare a existat un decalaj între data evaluării eligibilității și începerea evaluării tehnice și financiare. De asemenea au fost înregistrate decalaje și între momentul solicitării proiectului tehnic și momentul începerii evaluării acestuia.

În perioada următoare, se vor depune proiecte pregătite prin Programul național de asistență tehnică finanțat din bugetul MDRL, prin care autoritățile locale au fost sprijinite în pregătirea documentațiilor tehnice ale unor proiecte finanțabile din POR. În cadrul acestui program sunt pregătite documentațiile tehnice pentru 50 de proiecte de reabilitare / modernizare / dezvoltare / echipare a infrastructurii de învățământ. Jumătate din aceste proiecte au fost deja depuse, urmând ca restul să fie depuse în cel mai scurt timp.

3.3.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

3.1. “Reabilitarea / modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate”

- Finalizarea cu mare întârziere de către Ministerul Sănătății a listei spitalelor propuse pentru finanțare din POR
 - ◆ Lista a fost modificată de mai multe ori până la varianta finală. Această situație a avut consecințe negative asupra demarării procesului de implementare a acestui domeniu major de intervenție; deoarece lista definitivă a spitalelor propuse a fost transmisă oficial după lansarea Ghidului Solicitantului pentru acest domeniu de intervenție. **Soluția** pentru care a optat AMPOR a constat în elaborarea unui corrigendum la Ghidul solicitantului (Corrigendumul nr.1, în vigoare din data de 19 februarie 2008), în care s-a introdus lista spitalelor propuse pentru finanțare din POR;

- Elaborarea de către firma contractată de Ministerul Sănătății a unor studii de fezabilitate neeligibile pentru finanțare din POR:
 - ◆ Studiile de fezabilitate nu sunt eligibile pentru finanțare din POR, întrucât:

- nu respectă conținutul standard prevăzut în HG 28/2008;
- activitățile cuprinse în studiul de fezabilitate nu sunt eligibile pentru finanțare din POR, respectiv lucrări de demolare și **construcții noi**
- ◆ Cauzele acestei situații sunt:
 - necesitatea transformării celor 15 spitale județene în spitale de urgență cu nivel de competență 2A, conform normelor Ministerului Sănătății, ceea ce impune lucrări de demolare și construcții noi;
 - la momentul atribuirii contractului de servicii, HG 28/2008 nu intrase în vigoare.
- ◆ Soluție posibilă:
 - Dialog și negocieri între AMPOR, Consiliile Județene beneficiare ale proiectelor și Ministerul Sănătății, cu participarea proiectanților, pentru a identifica modul în care o parte din studiul de fezabilitate, eșalonat pe loturi, ar putea să fie adaptat cerințelor menționate în Ghidul solicitantului devenind finanțabil din POR.
- Modificarea legislației pentru ambulatorii.
 - ◆ Prin Ordinul 39/2008 privind reorganizarea ambulatoriului de specialitate al spitalului (publicat în Monitorul Oficial nr. 61/25.01.2008) elaborat de Ministerul Sănătății, toate ambulatoriile au fost integrate spitalelor; aceasta a condus la dispariția din legislație a „ambulatoriilor de specialitate”, menționate în POR ca fiind eligibile pentru finanțare. La revizuirea POR în urma evaluării intermediare, se va avea în vedere armonizarea operațiunilor acestui domeniu cu legislația.
- Elaborarea cu mare întârziere (după lansarea Ghidului solicitantului pentru acest domeniu de intervenție) de către Ministerul Sănătății a procedurii de avizare a documentației tehnico-economice pentru proiectele de reabilitare, modernizare, echipare a spitalelor. Această situație a condus la prelungirea procesului de evaluare a proiectelor;
 - ◆ La momentul apariției procedurii de avizare a documentației tehnice (Avizul tehnico-economic al Ministerului Sănătății emis în baza *Ordinului ministrului sănătății publice nr. 1006/2008 pentru înființarea Comisiei Tehnico-Economice a Ministerului Sănătății Publice de avizare a studiilor de fezabilitate pentru lucrările de intervenții în domeniul sanitar finanțate POR* modificat și completat prin *Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1259/2008*). AMPOR a fost obligată să suspende depunerea de proiecte pentru acest domeniu de intervenție, iar pentru proiectele aflate deja în evaluare, a blocat procesul de evaluare în perioada august-octombrie 2008, până la primirea avizului Ministerului Sănătății;
 - ◆ AMPOR a trebuit să actualizeze conținutul Ghidului Solicitantului cu informațiile referitoare la avizarea documentației tehnice de către MS, elaborând, în acest sens, Corrigendumul nr. 2, în vigoare începând cu data de 11 august 2008;

- ◆ Durata pregătirii unei cereri de finanțare s-a prelungit cu 30 de zile (durata maximă de obținere a avizului Ministerului Sănătății pentru documentația tehnico-economică);
- Modificarea legislației privind necesitatea studiilor de fezabilitate pentru lucrări de reabilitare a spitalelor;
 - ◆ Conform prevederilor HG 28/2008 (art. 5, alin. 3), nu mai sunt necesare studii de fezabilitate pentru lucrări de reabilitare a spitalelor ci Documentații de Avizare pentru Lucrări de Intervenții. În aceste condiții, studiile de fezabilitate realizate deja și plătite de Ministerul Sănătății pentru spitalele eligibile pentru finanțare din POR, au devenit neconforme cu legislația în vigoare și prin urmare proiectele cu astfel de studii devin neeligibile. Soluția propusă de AMPOR constă în revizuirea și transformarea studiilor de fezabilitate în Documentații de Avizare pentru Lucrări de Intervenții. Rămâne de soluționat problema finanțării acestor documentații, fie de către Ministerul Sănătății, fie de către Consiliile Județene.

3.2 Reabilitarea /modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale

Problemele întâmpinate se pot încadra în 2 mari categorii:

- probleme legate de valoarea maximă admisă a unui proiect:
 - În general, autoritățile locale nu sunt foarte interesate să pregătească proiecte pentru acest domeniu; una din cauze o reprezintă valoarea maximă admisă a unui proiect, de numai **815.774 Euro (3.500.000 Lei)**, mult prea puțin față de nevoile existente, iar beneficiarii nu reușesc să se încadreze în limitele bugetare stabilite. Aproape toate proiectele depuse până în prezent se apropie foarte mult de limita maximă alocată pentru un proiect;
 - Din cauza alocărilor financiare reduse, mulți potențiali beneficiari ar dori să pregătească proiecte care conțin numai activități de dotare a centrelor sociale, care nu sunt eligibile deoarece POR este un program destinat în primul rând îmbunătățirii infrastructurii, în aceste condiții se renunță la pregătirea unor astfel de proiecte;

O soluție pentru a trezi interesul beneficiarilor pentru astfel de proiecte, ar putea consta în inițierea unor campanii susținute, destinate diferitelor categorii de beneficiari.

- Perioada foarte lungă de timp dintre momentul încheierii evaluării tehnice și financiare și momentul încheierii contractului;

Această situație este cauzată de :

- Beneficiarul, din momentul în care a fost notificat de OI, are la dispoziție 6 luni pentru a aduce Proiectul Tehnic
- Etapa precontractuală durează până la 6 luni. Cu ocazia vizitei la fața locului, pot apărea probleme care trebuie clarificate (de ex. probleme privind proprietatea, neconcordanțe față de anumite declarații ale beneficiarului, etc) care, de asemenea, sunt consumatoare de timp.

3.3 Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență

Probleme importante apărute în perioada implementării:

- **Cadrul legislativ** contradictoriu privind Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară.

Cadrul legislativ este stabilit prin OG 26/30 ianuarie 2000, cu privire la asociații și fundații, Legea 215/23 aprilie 2001, a administrației publice locale, republicată și Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice.

Principala neconcordanță se referă la structura organelor de conducere a ADI:

- ◆ Conform OG 26/2000, a asociațiilor și fundațiilor, organul de conducere al asociațiilor și fundațiilor este adunarea generală;
- ◆ În conformitatea cu Legea 215/2000, republicată a administrației publice locale, organul de conducere al ADI este consiliul de administrație;
- ◆ Conform Legii 51/2006, a serviciilor comunitare de utilități publice organul de conducere al ADI-urilor este adunarea generală.

Aceste neconcordanțe au impus modificarea Documentului Cadru de Implementare - prin formularea mai flexibilă a criteriului de eligibilitate privind modalitatea de constituire a ADI - și a Ghidul Solicitantului – prin emiterea de către AMPOR a unui corrigendum – conform căruia, organul de conducere al unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară, care aprobă cheltuielile proiectului, poate fi oricare dintre cele stipulate de actele normative în vigoare (menționate mai sus), nu numai consiliul de administrație, așa cum se prevăzuse inițial.

- **Lipsa Planurilor de Acoperire și Analiză a Riscurilor (PAAR)** actualizate și aprobate pentru anul 2009, pentru anumite regiuni:

- au fost dificultăți în obținerea de către ADI a PAAR-urilor, fie de la IGSU (pentru București-Ilfov), fie de la IJSU (pentru celelalte regiuni), deoarece aceste documente erau considerate documente secrete;
 - la întâlnirea din 16.02.2009, dintre reprezentanții AMPOR, ADI-uri și IGSU s-a discutat acest aspect, reprezentantul IGSU angajându-se să faciliteze obținerea acestor documente sau, cel puțin, a unui extras autentificat din PAAR.
- **Lipsa unor specificații tehnice** pentru unele echipamente:
 - ADI - urile nu au avut toate specificațiile tehnice pentru echipamentele necesare a fi achiziționate, întrucât nu au fost furnizate de IGSU, care la rândul lui nu le-a putut obține de la Ministerul Sănătății;
 - AMPOR a întreprins o serie de demersuri pe lângă IGSU și Ministerul Sănătății, în urma cărora s-au obținut un număr de specificații tehnice; se vor întreprinde în continuare demersuri de către AMPOR în acest sens.
 - Inexistența unui mecanism pentru remunerarea personalului din cadrul aparatului tehnic al ADI-urilor responsabil cu elaborarea proiectelor; aparatul tehnic este format din funcționari publici, care nu pot primi remunerație și din alte surse decât funcția publică sau activitatea didactică.

Această situație s-a rezolvat prin constituirea, la nivelul ADI-urilor, a Unităților de Implementare a Proiectelor, formate din acești funcționari publici, care, au primit prin fișa postului și atribuții referitoare la elaborarea și implementarea proiectelor.

- Dificultăți, la nivelul consiliilor județene, componente ale ADI în realizarea unui acord privind stabilirea locației bazei regionale și a numărului de echipamente alocate fiecărui județ, component al regiunii.
- Dificultăți tehnice în virarea banilor de la bugetele CJ-urilor în bugetul ADI-urilor (organizație non-guvernamentală), din cauza inexistenței, în bugetul CJ-urilor, a unui capitol bugetar distinct pentru această operațiune.

Această problemă a fost sesizată de AMPOR Ministerului Finanțelor Publice care a soluționat-o prin crearea unui cont, care a fost transmis ulterior CJ-urilor, ceea ce a făcut posibilă reflectarea contabilă a operațiunii de virare a banilor de la bugetul unui CJ în bugetul ADI.

- Lipsa, la nivelul CJ-urilor componente ale unei ADI, a întregii sume necesare pentru cofinanțare.

Suma pentru cofinanțare se va acoperi din **plăți eşalonate**, nu printr-o singură plată, așa cum s-a gândit inițial.

3.4 Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă

Probleme importante apărute în perioada implementării:

- absența actelor de proprietate, lipsa de coerență a documentelor, insuficiența dovezilor privind sustenabilitatea proiectului, etc. Acestea au fost cele mai numeroase cazuri de respingere a proiectelor, care au apărut cel mai des în etapa conformității administrative.
- definiția campusurilor universitare: deși în procesul de consultare care a avut loc Ministerul Educației, Cercetării și Inovării s-a agreat o definiție a campusurilor universitare, aceasta s-a dovedit până la urmă mult prea restrictivă, conform acesteia, multe campusuri deveneau neeligibile pentru finanțare. Urmare a semnalării acestei probleme de mai multe universități, AMPOR a ajustat definiția inițială, noua formă fiind inclusă în Ghidul solicitantului la începutul anului 2009.
- insuficienta informare, de către AMPOR și organismele intermediare, a potențialilor beneficiari asupra posibilităților de finanțare pe care le oferă POR în domeniul infrastructurii educaționale. Așa s-ar putea explica faptul că în două regiuni (Sud și București Ilfov) nu s-a depus nici un proiect pentru finanțare din acest domeniu de intervenție iar în regiunea Vest s-a depus un număr foarte redus.

3.4. AXA PRIORITARĂ 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local

3.4.1. Atingerea țintelor și analiza progresului

- Informații asupra progresului fizic și financiar al priorității

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Domeniul Major de Intervenție 4.1: Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală											
Structuri de sprijinire a afacerilor create/ extinse (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										15
	Baza										
Rata de ocupare a structurilor de sprijinire a afacerilor (după doi ani de la finalizarea proiectului) (%)	Realizat	0	0								
	Ținta										50
	Baza										
Locuri de muncă nou create în structurile de sprijinire a afacerilor (nr./FTE ⁷)	Realizat	0	0								
	Ținta										3.000
	Baza										
Domeniul Major de Intervenție 4.2: Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități											
Site-uri industriale poluate și neutilizate reabilite și pregătite pentru noi activități (ha.)	Realizat	0	0								
	Ținta										500
	Baza										
Locuri de muncă nou create prin reabilitarea site-urilor industriale poluate și neutilizate și pregătite pentru noi activități (nr./FTE)	Realizat	0	0								
	Ținta										1000
	Baza										
Domeniul Major de Intervenție 4.3: Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor											
Microîntreprinderi sprijinite (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										1500

⁷ FTE – Full time employed = angajați cu normă întreagă.

	Baza										
Locuri de muncă nou create în microîntreprinderile sprijinite (nr/FTE)	Realizat	0	0								
	Ținta										3000
	Baza										

- **Analiza calitativă**

Domeniul Major de Intervenție 4.1: Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală

Cererea de proiecte pentru acest domeniu major de intervenție a fost lansată în data de 14.03.2008.

Scopul dezvoltării structurilor de sprijinire a afacerilor constă în asigurarea creșterii economice prin susținerea mediului de afaceri, pentru atragerea de investiții și valorificarea potențialului de dezvoltare - resurse umane și materiale - al diferitelor zone ale României și în special al fostelor zone industriale în declin. Aceste structuri asigură o serie de facilități și/sau spații pentru desfășurarea activităților economice de producție și de prestare servicii.

		DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 4.1				milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
5	41.4	0	0	NE	5	37.3	0	0	
3	2.9	0	0	SE	4	3	0	0	
1	21.9	0	0	S	1	19.8	0	0	
2	22.8	0	0	SV	4	30.5	0	0	
2	28	0	0	V	3	28.9	0	0	
0	0	0	0	NV	1	5.9	0	0	
4	72.6	0	0	C	9	85.9	0	0	
3	18.4	0	0	BI	3	16.6	0	0	
20	208	0	0	TOTAL	30	227.9	0	0	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Până la data de 31 decembrie 2008, s-au depus 20 de proiecte, în valoare de 208 milioane Euro, reprezentând 75,8% din valoarea totală a fondurilor alocate acestui domeniu. Regiunile cu cel mai mare număr de proiecte depuse sunt: Nord Est (5 proiecte) și Centru (4 proiecte). În Regiunea Sud s-a depus numai un proiect, în valoare de 22 milioane Euro, în timp ce în Regiunea Nord-Vest nu s-a depus nici un proiect.

În perioada **31 decembrie 2008 – 31 martie 2009** s-au depus încă 10 proiecte, astfel încât la sfârșitul acestei perioade erau depuse 30 de proiecte, cele mai multe proiecte fiind înregistrate în Regiunea Centru (9 proiecte). Din cele 30 de proiecte depuse, aproape 75% sunt localizate în mediul urban. În ceea ce privește beneficiarii unor astfel de proiecte, 23 de structuri de afaceri sunt IMM (76,6%), iar 7 proiecte sunt depuse de autorități locale. Dintre cele 7 proiecte ale autorităților publice locale, unul se realizează în parteneriat public-public.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței finanțează un Program național de asistență tehnică, prin care autoritățile locale au fost sprijinite în pregătirea documentațiilor tehnice ale unor proiecte finanțabile din POR. În cadrul acestui program sunt în pregătire și 7 proiecte destinate sprijinirii structurilor de afaceri. Un proiect dintre acestea „Refacerea zonei industriale a orașului Vânju Mare” a fost depus în regiunea Sud Vest.

Până la data de 31 martie 2009, nici un proiect de structuri de afaceri nu a fost contractat și nu se află în fază de precontractare.

Domeniul Major de Intervenție 4.2: Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități

Cererea de proiecte pentru acest domeniu major de intervenție a fost lansată în data de 25.04.2008.

Până la data de **31 decembrie 2008**, pentru domeniul major de intervenție 4.2 „Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități” nu a fost depus nici un proiect.

În luna aprilie 2009 s-a realizat **Evaluarea ad-hoc a Domeniului Major de Intervenție 4.2 „Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități”**. Obiectivul acestei evaluări ad-hoc a fost de a analiza cauzele pentru care nu s-a depus nici un proiect de la lansarea cererii de proiecte în aprilie 2008 pentru acest domeniu de intervenție și de a face recomandări, în scopul absorbției fondurilor alocate.

Potrivit acestei evaluări ad-hoc motivele pentru care nu s-a depus nici un proiect pe acest domeniu major de intervenție sunt variate. Poate cel mai important dintre acestea îl reprezintă **costurile foarte ridicate ale proiectelor de acest tip**. Astfel, proiectele de reabilitare a siturilor industriale poluate, presupun sume importante necesare pentru elaborarea studiilor de fezabilitate și a celorlalte documente sau analize specifice acestui tip de proiecte, ca de exemplu bilanțul de mediu, acordul de mediu, proiectare, ș.a.m.d. Acestea, li se adaugă sumele necesare pentru implementarea efectivă a proiectului, care deși poate fi finanțată din fondurile comunitare nerambursabile, din cauza obligativității respectării regulilor de ajutor de stat, efortul financiar propriu al beneficiarului proiectului poate fi destul de ridicat, în final.

Costurile ridicate ale acestor tipuri de proiecte, coroborat cu faptul că o mare parte a siturilor industriale, potențial eligibile pentru finanțare din acest domeniu, se află în proprietatea unor **autorități locale din localități urbane și rurale mici**, pot explica dificultățile existente în elaborarea și depunerea de proiecte pentru acest domeniu. Complexitatea proiectelor de reabilitare a siturilor industriale, presupune existența unor resurse umane, financiare și tehnice semnificative, precum și o capacitate managerială și de planificare ridicată, condiții greu de îndeplinit cumulativ în cazul autorităților publice locale de mici dimensiuni.

În aceste condiții, este de presupus că autoritățile publice locale care dețin în proprietate situri industriale poluate să se orienteze spre finanțarea altor proiecte mai simple și care necesită resurse umane, economice și de timp mai reduse. Există totuși semnale privind intenția posibililor beneficiari de a depune proiecte în a doua parte a anului 2009.

Domeniul Major de Intervenție 4.3: Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor

Cererea de proiecte pentru acest domeniu major de intervenție a fost lansată în data de 13.03.2008 și a avut termen limită de depunere a cererilor, 16 iunie 2008.

Programul Operațional Regional sprijină dezvoltarea microîntreprinderilor productive și a celor prestatoare de servicii din mediul urban, care folosesc potențialul endogen al regiunilor (resurse naturale, materii prime, resurse umane, etc).

		DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 4.3				milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
142	25.9	0	0	NE	142	23.4	0	0	
80	14.3	0	0	SE	80	13	2	0.18	
54	17.5	0	0	S	54	15.8	0	0	
61	11.7	0	0	SV	61	10.5	0	0	
79	13.3	0	0	V	79	12	26	3.9	
130	19.6	0	0	NV	130	17.6	9	1	
169	26.1	0	0	C	169	23.4	13	1.1	
62	2.4	0	0	BI	62	2.2	8	1	
777	130.8	0	0	TOTAL	777	117.9	58	7.18	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Până la data de 31 decembrie 2008 au fost depuse 777 de proiecte în valoare totală de 130,8 milioane Euro, reprezentând 45,8% din valoarea totală a fondurilor alocate acestui domeniu. Cele mai multe proiecte pentru microîntreprinderi s-au depus în Regiunile Centru (169), reprezentând 21,75% din totalul proiectelor depuse pe acest domeniu de

intervenție al POR și Nord Est, cu 142 de proiecte (18,28% din numărul proiectelor). Cele mai puține proiecte s-au depus în regiunile Sud, cu 54 proiecte (6,95%), Sud Vest cu 61 proiecte (7,85%) și București Ilfov cu 62 proiecte (7,98%).

Din cele 777 proiecte depuse, au trecut de etapa de evaluare tehnică și financiară numai 432 proiecte, repartizate din punct de vedere al celor trei mari domenii de activitate, astfel: producție 30 %; construcții 10 %; servicii 60%.

În domeniul producției, regiunea cu cea mai mare pondere a proiectelor de microîntreprinderi productive, în total proiecte depuse, este regiunea Nord Est (35%), în timp ce ponderea cea mai redusă se înregistrează în regiunile București Ilfov și Sud Vest (22,9%).

In domeniul construcțiilor, regiunea cu cea mai mare pondere a proiectelor de microîntreprinderi din construcții în total proiecte depuse, este Sud Est (23,8%), iar cea mai mică pondere, regiunea Nord Est (6,7%).

In domeniul serviciilor, regiunile cu cele mai mari ponderi a proiectelor de microîntreprinderi din servicii, sunt București Ilfov (68,6%) și Nord Vest (63,2%), iar cea mai mică pondere, regiunea Sud Est (47,6%)

În domeniul serviciilor predomină firmele de consultanță, centre medicale și service-uri auto.

Până la 31 martie 2009, s-au contracta 58 de proiecte în cinci regiuni - Sud Est (2), Vest (26), Nord Vest (9), Centru (13) și București Ilfov (8) - în valoare de 7,4 milioane Euro, reprezentând 6,08% în totalul fondurilor alocate pentru acest domeniu în POR.

3.4.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală

- Lipsa de **motivare** a autorităților publice locale în pregătirea și depunerea de proiecte

În perioada programării, autoritățile publice locale nu cunoșteau regulile ajutorului de stat, fiind interesați de pregătirea în vederea finanțării din POR a unor proiecte destinate „structurilor de sprijinire a afacerilor”. La acel moment se considera că finanțarea din FEDR și bugetul de stat putea ajunge la aproximativ 98%, procentul de cofinanțare al autorităților publice locale fiind doar de 2%. După cum se știe, în condițiile în care structurile de afaceri intră sub incidența regulilor ajutorului de stat, cofinanțarea proiectului ajunge la 50% din valoarea cheltuielilor eligibile.

- Neclarități privind **proprietatea** asupra terenului/clădirilor unei structuri de afaceri

Sunt proiecte a căror proprietate este neclară, fie o parte de teren se află în proprietatea unei societăți comerciale, fie a unei persoane fizice sau chiar se află în litigiu.

- Lipsa unor reglementări clare privind **parteneriatul public-privat**

Parteneriatul public-privat nu este prevăzut în Ghidul solicitantului ca o categorie de beneficiar pentru acest domeniu, deoarece legislația în domeniu nu este clară.

Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități

Sunt patru motive esențiale pentru care nu s-au depus proiecte pe acest domeniu de intervenție și anume:

- **Terenul** nu se află, de regulă, în proprietatea autorităților publice locale, deoarece a fost vândut către alte societăți/ instituții;
- Respectarea principiului „**poluatorul plătește**”. Persoana care desfășoară o activitate care cauzează prejudicii asupra mediului are obligația de a repara prejudiciul cauzat, în conformitate cu Directiva Europeană 2004/35/CE privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătura cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, transpusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 446/29.06.2007;
- Existența **ajutorului de stat** pentru partea de construire/ modernizare / extindere a structurii de sprijinire a afacerilor din cadrul acestui domeniu, majorează procentul de cofinanțare al autorităților publice locale la 50% din valoarea cheltuielilor eligibile, ceea ce nu motivează APL să investească bani într-un astfel de proiect;
- **Cheltuielile de proiectare și asistență tehnică pentru Faza A** (reabilitarea propriu-zisă) nu sunt eligibile, ele necesitând cheltuieli mari din partea autorității publice locale.

Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor

- Grad ridicat de respingere a proiectelor :

Principalele motive sunt:

- **Neconcordanțe** între investiția propusă prin proiect și activitățile eligibile în cadrul acestui domeniu de intervenție al POR;

- Aplicarea incorectă sau ignorarea prevederilor **Legii 346/2004** (în ceea ce privește încadrarea în categoria microîntreprinderilor);
 - Solicitantul nu era **proprietar/ concesionar** al imobilului care făcea obiectul proiectului;
 - Proiectul propunea achiziționarea de **mijloace de transport**;
 - Documentații (în special Planul de afaceri) superficial elaborate;
 - **Proiecții financiare** nerealiste, nejustificate;
- Retragerea unor proiecte aflate în etapa de precontractare
- La 31 marie 2009, 26 antreprenori cu proiecte aprobate, **au renunțat** la finanțare, urmare a efectelor crizei economice și financiare care au dus la blocarea creditării de către instituțiile financiare.

3.5. AXA PRIORITARĂ 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului

3.5.1. Atingerea țintelor și analiza progresului

- Informații asupra progresului fizic și financiar al priorității

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Domeniul Major de Intervenție 5.1: Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe											
Proiecte de restaurare a infrastructurii de patrimoniu mondial, național, urban cu potențial turistic (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										100
	Baza										
Creșterea numărului de turiști (%)	Realizat	0	0								
	Ținta										+ 5
	Baza										
Locuri de muncă nou create / menținute la finalul implementării proiectului (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										200
	Baza										
Domeniul Major de Intervenție 5.2: Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice											
Proiecte de infrastructură turistică / cazare implementate (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										300
	Baza										
Firme sprijinite direct și indirect în domeniul turismului (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										350
	Baza										
Creșterea numărului de turiști (%)	Realizat	0	0								
	Ținta										+ 10
	Baza										
Creșterea numărului de înnoptări (%)	Realizat	0	0								
	Ținta										+5
	Baza										

Locuri de muncă nou create / menținute la finalul implementării proiectului (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										800
	Baza										
Domeniul Major de Intervenție 5.3: Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică											
Campanii de promovare a brandului turistic la nivel național și internațional (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										10
	Baza										
Centre Naționale de Informare și Promovare Turistică create/ modernizate (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										10
	Baza										
Turiști în Centrele Naționale de Informare și Promovare Turistică (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										1 mil.
	Baza										
Vizitatori web site (nr.)	Realizat	0	0								
	Ținta										1,5 mil.
	Baza										

- **Analiza calitativă**

Domeniul Major de Intervenție 5.1: Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe

Cererile de finanțare pentru a acest domeniu au fost lansate în **14.03.2008**.

Până la 31 decembrie 2008, s-au depus 50 proiecte de restaurare a patrimoniului cultural, în valoare totală de 223,9 milioane Euro, reprezentând 95% din valoarea totală a fondurilor alocate acestui domeniu. Au fost depuse proiecte în toate regiunile de dezvoltare, cu excepția regiunii București-Ilfov. Cele mai multe proiecte au fost depuse în **Regiunile Nord – Vest (18), Sud-Vest (8), Sud-Est și Centru (câte 7 proiecte)**.

Valoarea totală a proiectelor depuse variază între 53,7 milioane Euro – Regiunea Nord-Vest și 4,9 milioane Euro – Regiunea Sud. Valoarea totală medie a unui proiect variază

între 1,6 milioane Euro (Regiunea Sud) și 7,1 milioane Euro (Regiunea Vest). Se constată că, deși în Regiunea Vest au fost depuse doar 4 proiecte, acestea au o valoare medie ridicată (de 7,1 milioane Euro / proiect), deoarece proiectele necesită resurse financiare ridicate, fiind vorba de restaurarea unor vechi centre istorice (Deva, Arad, Jimbolia și Lupeni).

Cele mai multe proiecte au fost depuse de autoritățile administrației publice locale (19 proiecte, din care 1 proiect este realizat în parteneriat), majoritatea fiind implementate în mediul urban (16 proiecte); 3 proiecte au ca beneficiari autorități publice din mediul rural. Consiliile județene sunt beneficiare a 16 proiecte (3 dintre acestea fiind realizate în parteneriat).

Este de remarcat interesul ridicat al unităților de cult pentru realizarea unor proiecte de restaurare a patrimoniului cultural, care au depus 13 proiecte (1 proiect este realizat în parteneriat). Numai 2 proiecte de acest tip au ca beneficiari ONG-uri.

		DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 5.1				milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
3	10.8	0	0	NE	9	34.8	0	0	
7	34	0	0	SE	8	34.1	0	0	
3	4.9	0	0	S	3	4.4	0	0	
8	49.1	0	0	SV	9	45.1	0	0	
4	28.4	0	0	V	4	25.6	1	13.7	
18	53.7	0	0	NV	21	73.9	0	0	
7	42.9	0	0	C	13	59.3	1	11.1	
0	0	0	0	BI	0	0	0	0	
50	223.8	0	0	TOTAL	67	277.2	2	24.8	

Numărul ridicat al proiectelor depuse în Regiunea Nord-Vest se datorează faptului că multe dintre acestea sunt proiecte mai vechi, care au fost pregătite în timp, dar pentru care nu a existat finanțare. Majoritatea proiectelor din Regiunea Nord-Vest pun în valoare patrimoniul cultural specific al zonei, bisericile de lemn și vestigiile antice și medievale (cetăți, castre romane, palate). De menționat faptul că depunerea cererilor de finanțare a fost suspendată în regiunea Nord-Vest la data de 15 ianuarie, din cauza depășirii cu peste 50% a alocării financiare orientative a regiunii pentru întreaga perioadă 2007-2013.

În Regiunea Centru s-a depus un număr important de proiecte de restaurare a cetăților medievale și a bisericilor săsești fortificate, prezente în toate județele regiunii.

Deși în Regiunea Nord-Est există numeroase obiective de patrimoniu cultural religios, numărul proiectelor depuse este destul de redus. Acest aspect se justifică și prin faptul că

documentația de restaurare a unui lăcaș de cult este deosebit de complexă, necesitând o perioadă mai îndelungată de elaborare.

În perioada 31 decembrie 2008 – 31 martie 2009, numărul proiectelor depuse a crescut la 67 proiecte, cu 17 proiecte mai mult față de 31 decembrie 2008.

Ritmul de depunere a proiectelor s-a menținut ridicat în regiunile Centru (6 proiecte) și Nord-Est (unde 5 din cele 6 proiecte depuse constau în lucrări de restaurare a unor lăcașe de cult) și Nord-Vest (3 proiecte).

Este de menționat că în 3 regiuni de dezvoltare (Sud, Vest și București-Ilfov) nu s-a mai depus nici un proiect. De altfel, în regiunea București-Ilfov nu s-a depus nici un proiect de la lansarea acestui domeniu de intervenție.

În primul trimestrul al anului 2009 au fost semnate **2 contracte de finanțare** pentru proiecte de restaurare a patrimoniului cultural în regiunile Vest și Centru. Valoarea proiectelor este de 24,7 milioane Euro, suma solicitată fiind de 18,0 milioane Euro.

În perioada următoare, vor fi depuse și proiectele pregătite prin Programul național de asistență tehnică pentru sprijinirea autorităților locale pentru elaborarea documentațiilor tehnice finanțat din bugetul ministerului. În cadrul acestui program sunt pregătite documentațiile tehnice aferente unui număr de 29 de proiecte de restaurare și valorificare durabilă a patrimoniului cultural cu potențial turistic.

Domeniului Major de Intervenție 5.2: Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice

Cererile de finanțare pentru a acest domeniu au fost lansate în 29.04.2008.

Până la 31 decembrie 2008, s-au depus 144 proiecte pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice, în valoare totală de 509 milioane euro, reprezentând 154,2% din valoarea totală a fondurilor alocate acestui domeniu. Au fost depuse proiecte în toate regiunile de dezvoltare, cele mai multe proiecte fiind depuse în **Regiunile Centru (37), Sud-Est (32), Nord – Est (31), Sud-Vest (14) și Sud (13).**

Valoarea totală a proiectelor depuse variază între 149,8 milioane Euro – Regiunea Nord-Est și 8,2 milioane Euro – Regiunea București-Ilfov. Valoarea totală medie a unui proiect variază între 2,7 milioane Euro – Regiunea Centru și 5,5 milioane Euro – Regiunea Nord-Vest. Astfel, se constată că, deși în Regiunea București-Ilfov au fost depuse doar 2 proiecte, acestea au o valoare medie ridicată, de 4,1 milioane Euro / proiect.

Este de remarcat faptul că valoarea totală a proiectelor depuse depășește cu 54,17% alocarea financiară totală destinată acestui domeniu major de intervenție. Din acest

motiv, s-a suspendat **depunerea de proiecte în cadrul acestui domeniu major de intervenție începând cu data de 19 decembrie 2008.**

Cele mai multe proiecte au fost depuse de IMM-uri (118 proiecte), urmate de autorități ale administrației publice locale (23 proiecte, din care 2 sunt realizate în parteneriat). Numai 2 proiecte au fost realizate de consilii județene. Cifrele de mai sus subliniază faptul că, din ce în ce mai mult, turismul devine o activitate preponderent privată.

		DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 5.2				milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
31	149.8	0	0	NE	31	134.8	0	0	
32	87.7	0	0	SE	32	78.5	0	0	
13	45	0	0	S	13	40.6	0	0	
14	50.3	0	0	SV	14	45.3	0	0	
8	28.3	0	0	V	8	25.5	0	0	
7	38.6	0	0	NV	7	35.7	0	0	
37	100.9	0	0	C	37	91.3	0	0	
2	8.2	0	0	BI	2	7.4	0	0	
144	508.8	0	0	TOTAL	144	459.1	0	0	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Majoritatea proiectelor (129 proiecte) intră sub incidența regulilor de ajutor de stat. În acest fel se poate explica și numărul scăzut al proiectelor depuse de autoritățile publice locale, procentul de cofinanțare a proiectelor fiind ridicat. De altfel, din totalul proiectelor depuse de autoritățile publice (25 proiecte), numai 12 proiecte nu intră sub incidența regulilor privind ajutorul de stat.

Majoritatea proiectelor depuse de consiliile locale se implementează în mediul urban (21 proiecte), în timp ce numai 2 proiecte au ca beneficiari autorități publice din mediul rural.

Este de remarcat **interesul deosebit pentru proiecte de reabilitare a structurilor de cazare**, fiind depuse 106 proiecte comparativ cu un număr mult mai mic de proiecte de dezvoltare a turismului balnear, (6 proiecte) a turismului montan (8 proiecte) sau a infrastructurii turistice de agrement (24 proiecte).

Pe regiuni de dezvoltare, se poate remarca faptul că, în Regiunea Centru, 28 din cele 32 proiecte au ca scop reabilitarea infrastructurii de cazare. O situație similară se întâlnește și în regiunea Nord-Est (19 din cele 31 proiecte).

Până la 31 martie 2009 nu a fost semnat nici un contract de finanțare în cadrul acestui domeniu major de intervenție.

Domeniului Major de Intervenție 5.3: Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică

Depunerea cererilor de finanțare pentru acest domeniu a fost lansată în 11.09.2008, termenele limită de depunere a proiectelor au fost diferite pe cele trei operațiuni ale acestui domeniu.

Termenul limită de depunere a cererilor de finanțare pentru operațiunea *Dezvoltarea și consolidarea turismului intern prin sprijinirea promovării produselor turistice și a activităților de marketing specifice* a fost **16 ianuarie 2009**. Din acest motiv, nu s-a depus nici un proiect, până la 31 decembrie 2008.

Până la 16 ianuarie 2009, s-au depus 45 proiecte, cu o valoare totală de 8,9 milioane Euro. S-au depus proiecte în toate regiunile de dezvoltare, cele mai multe proiecte fiind depuse în Regiunea Centru (14 proiecte) și Sud-Est (9 proiecte). Cele mai puține proiecte s-au depus în regiunile Sud, Sud-Vest, Vest și București-Ilfov (câte 3 proiecte).

		DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 5.3				milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
0	0	0	0	NE	5	0.9	0	0	
0	0	0	0	SE	9	2.1	0	0	
0	0	0	0	S	3	0.6	0	0	
0	0	0	0	SV	3	0.4	0	0	
0	0	0	0	V	3	0.6	0	0	
0	0	0	0	NV	5	0.9	0	0	
0	0	0	0	C	14	2.8	0	0	
0	0	0	0	BI	3	0.6	0	0	
0	0	0	0	TOTAL	45	8.9	0	0	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Valoarea totală a proiectelor depuse variază între 2,8 milioane euro (Regiunea Centru) și 0,4 milioane euro (Regiunea Sud-Vest).

Cele mai multe proiecte au fost depuse de autorități ale administrației publice locale (29 proiecte), urmate ONG-uri (16 proiecte).

Din cele 29 proiecte depuse de autoritățile administrației publice locale, 8 au ca beneficiari consiliile județene, iar 21 sunt pregătite de consiliile locale (din care 4 din mediul rural).

Termenul limită de depunere a cererilor de finanțare pentru operațiunea *Crearea unei imagini pozitive a României ca destinație turistică prin deținerea și promovarea brandului turistic național* a fost 4 Mai 2009 ora 12.00. Până la 31 decembrie 2008 nu s-a depus nici un proiect pe această operațiune.

Termenul limită de depunere a cererilor de finanțare pentru operațiunea *Crearea Centrelor Naționale de Informare și Promovare Turistică (CNIPT) și dotarea acestora* este 1 octombrie 2009. Până la 31 decembrie 2008 nu s-a depus nici un proiect.

3.5.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

Domeniul Major de Intervenție 5.1 - Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe

- Lipsa documentelor care să ateste proprietatea asupra obiectivelor de patrimoniu, în special în cazul proiectelor propuse de unitățile de cult

Pentru soluționarea acestei probleme se continuă dialogul cu Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Natural și unitățile de cult, în vederea identificării unei formule potrivite privind punerea de acord a criteriilor din Ghidul solicitantului, cu documentele de proprietate care pot fi aduse de posibii beneficiari.

- Un număr important de proiecte de reabilitare a unor obiective de patrimoniu, inițiate de unitățile de cult, au fost respinse din cauza litigiilor legate de proprietate

Multe autorități publice locale, care începuseră deja elaborarea documentației necesare pentru restaurarea unor obiective de patrimoniu, s-au confruntat cu o serie de cereri de retrocedare a acestor obiective, ceea ce a condus la respingerea proiectelor respective, întrucât nu îndeplineau criteriul privind proprietatea.

- Fondurile alocate Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest au fost epuizate, depunerea de proiecte fiind suspendată începând cu 15 ianuarie 2009.

Domeniul Major de Intervenție 5.2 - Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice

- Valoarea totală a proiectelor depuse depășește cu 54,2% suma totală alocată acestui domeniu de intervenție, motiv pentru care AM POR a luat decizia de a suspenda depunerea de proiecte pentru acest domeniu major de intervenție începând cu data de 19 decembrie 2008. Așadar, în acest moment se poate afirma

că alocarea financiară pentru acest domeniu este insuficientă, comparativ cu numărul și valoarea proiectelor depuse.

- Înțelegerea greșită a cerințelor ghidului solicitantului privind activitățile eligibile pentru finanțare în cadrul acestui domeniu de intervenție (modernizare, extindere, agrement turistic);
- S-a conturat un dezechilibru între operațiunile acestui domeniu major de intervenție, concretizat într-un interes mai ridicat al solicitanților pentru proiecte de reabilitare, modernizare și echipare a structurilor de cazare, comparativ cu operațiunile care vizează valorificarea resurselor naturale cu potențial turistic, dezvoltarea turismului montan și a celui balnear;
- Lipsa de atractivitate a operațiunii care vizează dezvoltarea turismul balnear; aceasta poate avea drept cauză, în afara problemelor de proprietate asupra resurselor balneare, concesionate în cea mai mare parte, și probleme de natură legislativă pe care autoritățile administrației publice locale le întâmpină în procesul de atestare ca stațiune balneară, climatică sau balneo-climatică;
- Multe proiecte au fost respinse în etapa de evaluare a conformității administrative, din cauza lipsei unor avize solicitate prin ghidul solicitantului. Ulterior, aceste aspecte au fost rezolvate, avizele necesare fiind obținute, ceea ce a permis continuarea procesului de evaluare;
- Nerespectarea și /sau neînțelegerea legislației privind ajutorul de stat, au determinat respingerea unor proiecte. Astfel, solicitanții nu au respectat prevederea potrivit căreia în cazul proiectelor care intră sub incidența regulilor privind ajutorul de stat, este interzisă demararea lucrărilor înainte de aprobarea și semnarea cererii de finanțare de către Autoritatea de Management.

Domeniul Major de Intervenție 5.3: Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică

- OI Turism se confruntă cu probleme în selectarea proiectelor deoarece documentele de programare sau ghidul solicitantului nu prevăd restricții în finanțarea promovării aceluiși produs turistic de către beneficiari diferiți (de ex.promovarea litoralului);
- Nerespectarea termenului limită de depunere a dus la respingerea a 4 proiecte;
- Mulți solicitanți de proiecte au avut dificultăți în elaborarea bugetului; clarificările cerute conform procedurii, au corectat problemele apărute, dar s-a prelungi procesul de evaluare a proiectelor;

3.6. AXA PRIORITARĂ 6 - Asistență tehnică

3.6.1. Atingerea țintelor și analiza progresului

- Informații asupra progresului fizic și financiar al priorității

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Domeniul Major de Intervenție 6.1: Sprijinirea implementării, managementului și evaluării Programului Operațional Regional											
Evaluări POR și alte tipuri de studii realizate (nr)	Realizat	0	0								
	Ținta										40
	Baza										
Participanți din AM/OI la cursurile de pregătire (nr)	Realizat	0	760								
	Ținta										500
	Baza										
Domeniul Major de Intervenție 6.2: Sprijinirea activităților de publicitate și informare privind POR											
Activități de publicitate și informare realizate conform planului de comunicare (%)	Realizat	0	82.6%								
	Ținta										100%
	Baza										
Participanți la cursurile de pregătire organizate de AM / OI (nr.)	Realizat	0	12.105								
	Ținta										1500
	Baza										
Creșterea nivelului de conștientizare a publicului și a potențialilor beneficiari privind oportunitățile de finanțare prin POR (%)	Realizat	0	30%								
	Ținta										20%
	Baza										

- Analiza calitativă

		DOMENIUL MAJOR DE INTERVENTIE 6.1				milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
1	2.03	1	2.14	NE	1	1.83	1	1.93	
1	1.24	1	1.34	SE	1	1.12	1	1.15	
1	0.94	1	0.95	S	1	0.85	1	0.86	
1	1.79	1	1.11	SV	1	1.61	1	1	
1	1.67	1	1.56	V	1	1.5	1	1.4	
1	1.42	1	1.47	NV	1	1.28	1	1.32	
1	1.28	1	1.43	C	1	1.15	1	1.29	
1	1.47	1	1.3	BI	1	1.33	1	1.2	
1	0.4	1	0.4	AM POR	1	0.37	1	0.37	
9	12.24	9	11.7	TOTAL	9	11.04	9	10.52	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

		DOMENIUL MAJOR DE INTERVENTIE 6.2				milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				regiunea	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
1	0.25	1	0.29	NE	1	0.22	1	0.26	
0	0	0	0	SE	1	0.09	0	0	
0	0	0	0	S	1	0.25	0	0	
1	0.27	1	0.3	SV	1	0.24	1	0.28	
1	0.2	0	0	V	1	0.18	1	0.22	
1	0.25	1	0.25	NV	1	0.23	1	0.23	
1	0.25	1	0.3	C	1	0.23	1	0.27	
1	0.45	1	0.52	BI	1	0.4	1	0.47	
1	0.9	1	0.9	AM POR	2	1.48	2	1.48	
7	3.47	6	2.58	TOTAL	8	3.32	6	3.21	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Asistență Tehnică 6.1

- **până la 31 decembrie 2008** s-au contractat 9 proiecte în valoare totală de 11.7 milioane euro, reprezentând 10,7% din valoarea totală a fondurilor alocate acestui domeniu.

Asistență Tehnică 6.2

- **până la 31 decembrie 2008** s-au contractat 7 proiecte în valoare totală de 3.4 milioane euro, reprezentând 25,4% din valoarea totală a fondurilor alocate acestui domeniu.

O analiză detaliată a Axei prioritare “Asistență Tehnică” este realizată la Capitolul 6: Asistență Tehnică.

3.6.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

În implementarea axei prioritare de asistență tehnică a POR 2007-2013, domeniul major de intervenție 6.1 au fost întâmpinate următoarele probleme semnificative:

a) Structura neunitară a celor 9 Organisme intermediare - s-au constatat dificultăți în funcționarea OI acolo unde nu a existat o delimitare clară între OI și celelalte direcții/departamente ale ADR, fapt reliefat și în raportul de evaluarea conformității sistemului de gestionare POR elaborat de Autoritatea de Audit.

Măsuri de remediere:

Ca urmare a recomandărilor cuprinse în raportul de audit întocmit de Autoritatea de Audit, AM POR a emis instrucțiunea nr.12/ 22 septembrie 2008 cu privire la funcțiile OI și relațiile funcționale cu compartimentele suport din cadrul ADR, prin care s-a impus ADR crearea unei structuri (departament/direcție) uniforme la nivelul acestora. Din aceste considerente, s-au actualizat organigramele OI, regulamentele interne de organizare și funcționare și respectiv fișele de post a personalului implicat în managementul POR la nivel regional.

b) Lipsa unui cadru uniform în ceea ce privește conținutul manualelor de proceduri, fapt generat și de structura neunitară a Organismelor Intermediare la nivelul celor 8 agenții pentru dezvoltare regională.

Măsuri de remediere:

După emiterea Instrucțiunii 12/ 22 septembrie 2008 prin care au fost puse bazele uniformizării structurilor organizaționale la nivelul OI, AM POR a revizuit procedurile

pentru managementul și implementarea POR în sensul unor manuale comune AM-OI care să poată fi aplicate atât de Autoritatea de Management, cât și de Organismele Intermediare.

c) Numărul redus de personal în cadrul AM pentru gestionarea axei de asistență tehnică a POR. Acest motiv a constituit un impediment în încărcarea datelor în SMIS aferente contractelor de finanțare în cadrul axei de asistență tehnică a POR. Până la 31 decembrie 2008 fost introduse datele corespunzătoare cererilor de finanțare, urmând ca partea de monitorizare a proiectelor contractate să fie introduse în anul 2009. De asemenea, datorită numărului redus de personal perioada de procesare a cererilor de rambursare în cadrul AMPOR a fost întârziată.

Măsuri de remediere:

În scopul eficientizării activității, în anul 2008 au fost angajate două persoane în cadrul serviciului responsabil cu implementarea axei de asistență tehnică din cadrul Autorității de Management pentru POR.

4. PROGRAME FSE: COERENȚĂ ȘI CONCENTRARE.

Nu se aplică.

5. PROGRAME FEDR/FSE: PROIECTE MAJORE

Nu se aplică.

6. ASISTENȚĂ TEHNICĂ

„La inițiativa statului membru, Fondurile structurale pot finanța activități de pregătire, management, monitorizare, evaluare, informare și control al programelor operaționale, precum și activități de întărire a capacității administrative pentru implementarea fondurilor structurale” (art. 46 din Regulamentul General asupra FEDR, FSE și FC EC nr. 1083/2006). Conform prevederilor Programului Operațional Regional 2007-2013 în cadrul axei prioritare dedicate asistenței tehnice pentru implementarea POR sunt definite două domenii majore de intervenție:

DMI 6.1 - Sprijin pentru implementarea, managementul și evaluarea POR

DMI 6.2 - Sprijin pentru activități de publicitate și informare asupra POR.

6.1. Strategia de Asistență Tehnică (SAT):

Strategia de implementare a acestei axe prioritare, cu detalierea operațiunilor și activităților eligibile și respectiv a indicatorilor specifici acestor domenii majore de intervenție a fost aprobată de Comitetul de Monitorizare pentru POR în data de 16 august 2007.

SAT reprezintă documentul cadru de referință al intervențiilor de asistență tehnică dedicate POR și detaliază, în principiu, următoarele elemente necesare atingerii obiectivelor SAT: actorii implicați în implementarea strategiei, operațiuni eligibile, activități orientative, indicatori, resursele alocate și planul de acțiune pentru implementarea SAT.

6.2. Cheltuieli eligibile

În cadrul axei de asistență tehnică reglementarea tipurilor de cheltuieli eligibile a fost realizată prin ordinul comun al ministrului dezvoltării lucrărilor publice și locuințelor și al ministrului economiei și finanțelor Nr. 1147/2007/620/2008 pentru aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile în cadrul axei prioritare „Asistență Tehnică” din cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013.

6.3. Beneficiari ai axei de asistență tehnică

- Organismele intermediare
- AMPOR

6.4. Lansarea axei de asistență tehnică:

Axa prioritară 6 „Asistență tehnică” a fost lansată odată cu aprobarea Strategiei de Asistență tehnică de către Comitetul de Monitorizare pentru POR –16 august 2007.

6.5. Activitatea de elaborare/ actualizare a documentelor relevante pentru implementarea axei prioritare de asistență tehnică

Pe perioada de raportare, AMPOR a lucrat la următoarele documente relevante pentru implementarea axei prioritare 6 –Asistență Tehnică:

- Documentul Cadru de Implementare, aprobat în mai 2008.
- Procedurile interne de lucru (Manualul de asistență tehnică și Procedura de Informare și publicitate pentru POR 2007-2013), fiind actualizate în decursul anului 2008 în vederea corelării cu modificările legislative și recomandările ACIS și recomandările misiunilor de audit.

De asemenea, în perioada de raportare a fost emis ordinul comun al ministrului dezvoltării lucrărilor publice și locuințelor și al ministrului economiei și finanțelor nr. 1147/2007/620/2008 pentru aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru axa prioritara „Asistență Tehnică” din cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013.

6.6. Situația lansării cererilor de proiecte și a contractării proiectelor depuse în cadrul axei de asistență tehnică a POR 2007-2013

Începând cu data lansării cererii deschise de proiecte pentru Axa Prioritară 6 „Asistență Tehnică”, respectiv 16 august 2007 și până la sfârșitul anului 2008 au fost depuse 16 cereri de finanțare dintre care 9 pentru domeniul major de intervenție 6.1 și 7 pentru domeniul major de intervenție 6.2. Din totalul de 16 cereri de finanțare, 10 cereri au fost depuse în perioada 1 ianuarie 2008 - 31 decembrie 2008, dintre care 4 pentru domeniul major de intervenție 6.1 și 6 pentru domeniul major de intervenție 6.2.

În anul 2008 au fost contractate în cadrul axei de asistență tehnică 14 proiecte de asistență tehnică dintre cele 16 depuse de la lansarea axei prioritare, valoarea eligibilă (FEDR și buget de stat) totalizând 11.7 milioane Euro.

Cumulativ, pentru anii 2007-2008, numărul total de proiecte contractate de la lansarea axei de asistență tehnică și până la data de 31 decembrie 2008 este de 15 (13 contracte încheiate cu OI-urile și 2 decizii de finanțare pentru AM POR), valoarea eligibilă a contractelor/deciziilor de finanțare (FEDR și buget de stat) fiind de 12,9 milioane Euro.

Cursul de schimb leu/EURO utilizat pentru întocmirea prezentului raport este de 3.28 lei/EURO pentru anul 2007 și respectiv de 3,86 lei/EURO pentru anul 2008.

Contractele de finanțare cu organismele intermediare din cadrul agențiilor pentru dezvoltare regională au constituit principalele mijloace de dezvoltare a capacității administrative a OI, în vederea implementării POR 2007-2013. Contractarea proiectelor depuse de OI până la 31 decembrie 2008 s-a desfășurat astfel:

- 1 contract de finanțare semnat în 2007
- 12 contracte de finanțare semnate în 2008

- 3 contracte de finanțare semnate la începutul anului 2009.

**Cereri de finanțare depuse în perioada
1 ianuarie 2008 - 31 decembrie 2008**

Data depunerii proiectului	Beneficiar	Titlul proiectului	Domeniul major de intervenție
06.02.2008	ADR Vest	Sprijin pentru ADR Vest în calitate de OI pentru implementarea și monitorizarea cu succes și profesionalism a programului finanțat din POR 2007-2013	6.1
12.02.2008	AM POR	Sprijin pentru Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional în vederea implementării POR 2007-2013 pentru anul 2008”	6.1
11.02.2008	AM POR	Sprijin pentru AMPOR pentru implementarea măsurilor de informare și publicitate	6.2
14.04.2008	ADR Nord Vest	Sprijin pentru ADR Nord Vest în calitate de OI în perioada 2007 - 2008 în vederea implementării POR 2007 - 2013 la nivelul regiunii NV	6.1
13.06.2008	ADR Sud Vest Oltenia	Promovarea Programului Operațional Regional 2007 - 2013 la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia	6.2
30.07.2008	ADR Centru	Sprijin pentru OI din cadrul ADR Centru în informarea și publicitatea POR 2007 - 2013	6.2
27.08.2008	ADR BI	Implementarea POR 2007 - 2013 în regiunea București Ilfov	6.1
02.09.2008	ADR BI	PRO Regio 2007 - 2013 București Ilfov (promovarea Regio în regiunea București Ilfov)	6.2
02.09.2008	ADR Nord Vest	Sprijin pentru informarea și publicitatea privind POR în regiunea Nord - Vest, perioada 2007 - 2009	6.2
10.11.2008	ADR Vest	Sprijin pentru implementarea activităților de informare și publicitate din Planul de Comunicare pentru POR 2007 - 2013 la nivelul regiunii Vest	6.2

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional a solicitat asistență financiară din cadrul axei de asistență tehnică a POR, fiind beneficiară în anul 2008 a 2 decizii de finanțare, câte una pe fiecare domeniu major de intervenție. Valoarea totală a deciziilor de finanțare pentru AM este de 1.12 milioane EURO.

AM POR a beneficiat/ beneficiază de asistență tehnică pentru dezvoltarea capacității de implementare POR și prin proiecte finanțate din Phare astfel:

A. Contractul „*Facilitatea de pregătire a proiectelor de infrastructură și training pentru ADR-uri și autoritățile locale în pregătirea și implementarea de proiecte de infrastructură, octombrie 2007*” - noiembrie 2008, finanțat prin programul Phare CES 2005, în valoare de 4.790.250,00 EURO

Activitățile principale ale contractului au fost:

a) Identificarea și dezvoltarea a 8 proiecte pilot de regenerare urbană, care urmează a fi propuse spre finanțare în cadrul Programului Operațional Regional;

identificarea bunelor practici în dezvoltarea acestui tip de proiecte, sub forma unui ghid care să fie diseminat ulterior;

b) Furnizarea de evaluatori independenți care să efectueze analiza/evaluarea tehnică și financiară, precum și a gradului de maturitate a propunerilor de proiecte depuse spre finanțare în cadrul axelor prioritare ale POR, și care să facă recomandări de îmbunătățire a acestora;

c) Furnizarea de experți tehnici care să sprijine potențialii beneficiari POR în pregătirea unor propuneri de proiecte/cereri de finanțare în cadrul POR și, de asemenea, să contribuie la întărirea capacității birourilor de consultanță tehnică (help-desks) organizate în acest scop la nivelul fiecărui Organism Intermediar;

d) Sprijin pentru Autoritatea de Management a POR din cadrul MDRL în evaluarea respectării tematicilor orizontale (politici comunitare și teme orizontale) de către propunerile de proiecte / cererile de finanțare depuse în cadrul POR;

e) Sprijin pentru Autoritatea de Management a POR din cadrul MDRL, precum și pentru Organismele sale Intermediare în vederea actualizării/îmbunătățirii procedurilor interne de lucru referitoare la evaluarea/selecția propunerilor de proiecte și implementarea proiectelor.

Principalele rezultate obținute în cadrul contractului:

- Elaborarea metodologiei pentru evaluarea planurilor integrate de dezvoltare urbană depuse de către poliile de dezvoltare urbană
- Elaborarea versiunilor preliminare ale Planurilor integrate de dezvoltare pentru 7 poli de creștere;
- Realizarea unui seminar de informare pentru poliile de creștere
- 696 Cereri de finanțare evaluate
- 3 proiecte tehnice analizate
- Furnizarea unui expert tehnic pentru minim 1 zi/săptămână pentru biroul de informare stabilit la nivelul fiecărei ADR/OI
- Realizarea Ghidurilor pentru potențialii solicitanți/beneficiari privind:
 - √ Ajutor de stat
 - √ Egalitatea de șanse
 - √ Dezvoltarea sustenabilă
 - √ Proiecte generatoare de venit
- Realizarea Ghidului de sugestii pentru biroul de informare al OI
- On-the-job mentoring/training pentru personalul AMPOR și OIPOR privind egalitatea de șanse – seminarii de informare pentru personalul OIPOR (1/regiune și 1 seminar comun la finele proiectului);

B. Contractul „Asistență tehnică pentru sprijinirea Autorităților de Management și Organismelor Intermediare pentru Programul Operațional Regional și Programele Operaționale din cadrul Obiectivului 3 al Fondurilor

„Structurale”, 4 martie 2008 – 30 noiembrie 2008, finanțat prin programul Phare CES 2005, cu o valoare a contractului de 3,200,000.00 EURO

Proiectul a sprijinit personalul Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional, personalul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională și al Ministerului Turismului, în calitate de Organisme Intermediare, în efectuarea cu succes a transferului de la implementarea programelor de preaderare la managementul și implementarea Programului Operațional Regional.

Printre activitățile principale ale proiectului se numără:

- a) sprijinirea instituțiilor beneficiare (MDRL, cele 8 ADR-uri și Ministerul Turismului) în elaborarea și implementarea strategiilor/planurilor de schimbare organizațională pentru orientarea acestor instituții în trecerea de la gestionarea programului Phare la sistemele și procedurile necesare pentru managementul și implementarea proiectelor/programelor finanțate prin Fondurile Structurale.
- b) furnizarea de training și consultanță pentru Autoritatea de Management și Organismelor Intermediare pe tematici specifice;
- c) îmbunătățirea/actualizarea manualelor/ ghidurilor / instrucțiunilor interne.

În cadrul acestui proiect au fost organizate un număr de 22 de sesiuni de instruire adresate atât personalului AM POR și OI POR, cât și personalului din direcțiile ce gestionează fonduri de preaderare ce urmează a fi transferat în direcțiile ce gestionează fonduri structurale, având următoarele teme: managementul programului operațional, evaluarea, selecția și contractarea proiectului, management financiar, analiza cost beneficiu, implementarea planurilor de comunicare, instruire specifică pentru birourile de informare, etc. La cele 22 de sesiuni de instruire au participat un număr total de 654 participanți.

C. Contractul **„Instruire la nivel național și regional pentru sporirea capacității de absorbție a Fondurilor Structurale gestionate de MDRL”**, 10 iunie 2008 – 31 noiembrie 2009, finanțat din programul Phare CES 2006, având o valoare de 969.600 EURO (proiect în derulare).

Obiectivul principal al acestui contract este să creeze premisele unei rate mari de absorbție la nivel național și regional, prin asigurarea unei corecte utilizări a Fondului European pentru Dezvoltare Regională. Printre beneficiari ai activităților prevăzute în proiect se numără Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional (AM POR), Agențiile pentru Dezvoltare Regională și Ministerul Turismului – în calitate de Organisme Intermediare, și potențiali beneficiari/beneficiari ai POR.

Rezultatele preconizate ale contractului sunt:

- a) Actualizarea și implementarea parțială a Planului de Acțiune pentru instruire 2008-2010
- b) Elaborarea și tipărirea materialelor de instruire: materialul „cele mai frecvente greșeli realizate de beneficiari” și materialul „Întrebări și răspunsuri” (destinat beneficiarilor), materialul „Instruire specializată pentru beneficiari” – 1500 exemplare, materialul „Formare de Formatori – Tehnici de Formare” (destinat trainerilor interni din cadrul Autorităților de Management și Organismelor Intermediare – 60 exemplare), materialul „Instruire la nivelul Autorităților de Management și Organismelor Intermediare” – 300 exemplare
- c) Organizarea de instruirii pentru toate grupurile țintă ale proiectului: instruirea a 265 de persoane din cadrul Autorităților de Management și a Organismelor Intermediare pe aspecte privind managementul programelor operaționale, management financiar, control și audit;
- d) Instruirea unui număr de 1400 persoane din cadrul instituțiilor potențial beneficiare în următoarele domenii: pregătirea de proiecte, achiziții publice, managementul proiectului.

Până la sfârșitul anului 2008, a fost stabilit calendarul instruirilor, au fost elaborate materialele de instruire pentru o parte dintre modulele de instruire și au fost implementate 3 sesiuni de instruire adresate AM și OI, la care au participat un număr de 47 de participanți.

În afara proiectelor de instruire, personalul AM și OI a avut participări punctuale la sesiuni de instruire organizate de instituții europene sau românești în domeniul managementului fondurilor structurale.

D. Contractul „Asistență tehnică pentru sprijinirea Autorității de Management și Organismelor Intermediare pentru Programul Operațional Regional 2007 – 2013 pentru îmbunătățirea calității proiectelor propuse spre finanțare în cadrul Axelor prioritare 1 – 5”, 30 noiembrie 2008 – 30 octombrie 2009, finanțat prin programul Phare CES 2006, în valoare de 4,298,000.00 EURO (proiect în derulare)

Activitățile principale pe care consultantul trebuie să le deruleze pe parcursul perioadei de implementare a contractului se referă la:

- a) sprijinirea instituțiilor centrale și regionale implicate în managementul și implementarea Programului Operațional Regional, în gestionarea corespunzătoare a fondurilor alocate prin POR 2007 – 2013, prin finanțarea unor proiecte mature care răspund obiectivelor POR;

b) analizarea fezabilității maturității și gradului în care cererile de finanțare depuse în cadrul Axelor prioritare 1 – 5 ale POR răspund obiectivelor acestui program și în formularea de recomandări promotorilor acestor proiecte în vederea îmbunătățirii acestora – 1700 cereri de finanțare și documentațiile tehnice aferente, inclusiv proiectele tehnice atunci când este cazul;

c) îmbunătățirea procedurilor interne de lucru și/sau a ghidurilor solicitantului, pe baza constatărilor și recomandărilor efectuate ca urmare a procesului de analiză a cererilor de finanțare.

6.7. Informații financiare

Total alocat pentru perioada 2007-2013 EURO	Total alocat EURO	Valoare eligibila contracte si decizii de finantare (3,28LEI/EURO)	Cheltuieli efectuate de beneficiari, incluse în cererile de plată transmise la AMPOR (3,28LEI/EURO)	Contribuția publică corespunzătoare (cereri de rambursare)	Cheltuieli private	Cheltuieli plătite de organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari (3,28 LEI/EURO)	Totalul plăților primite de la CE
131.506.650 (DMI 6.1 si DMI 6.2)			Pentru anul 2007				
	7.345.516,00	1.169.453,73 EURO	0	0	0	0	0
			Pentru anul 2008				
	Total alocat EURO	Valoare eligibila contracte EURO (3,8 LEI/EURO)	Cheltuieli efectuate de beneficiari, incluse în cererile de plată transmise la AMPOR (3,8 LEI/EURO)	Contribuția publică corespunzătoare (cereri de rambursare)	Cheltuieli private	Cheltuieli plătite de organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari (3,8 LEI/EURO)	Totalul plăților primite de la CE
11.922.812,00	12.243.599,30	8.539.199,02	4.035.746,53 (FEDR+buget de stat)	0	4.035.746,53	0	

6.8. Indicatori - Axa Prioritară 6

Indicatori	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Domeniul Major de Intervenție 6.1: Sprijinirea implementării, managementului și evaluării Programului Operațional Regional										
Evaluări POR și alte tipuri de studii realizate (nr)		0								40
Participanți din AM/OI la cursurile de pregătire (nr)		760 ⁸								500
Domeniul Major de Intervenție 6.2: Sprijin pentru activități de publicitate și informare asupra Programului Operațional Regional										
Activități de publicitate și informare realizate conform planului de comunicare (%)		82.16% ⁹								100%
Participanți la cursurile de pregătire, seminarii pentru potențiali beneficiari/beneficiari, organizate de AM / OI (nr.) ¹⁰		12105								1500
Rezultat										
Creșterea nivelului de conștientizare a publicului și a potențialilor beneficiari privind oportunitățile de finanțare prin POR (%)		30% ¹¹								20%

⁸ Numărul de participări a fost de 760 (o persoana angajată în OI /AMPOR participând la 1 sau mai multe sesiuni de instruire) Instruirile au fost finanțate parțial din programul Phare prin proiectele menționate în cadrul acestui raport și parțial prin axa de asistență tehnică a POR.

⁹ Procentul reprezintă gradul de implementare a activităților de informare și publicitate prevăzute în Planul anual de acțiune (pentru 2008) care se elaborează anual pe baza Planului de comunicare pentru POR 2007-2013.

¹⁰ Numărul reprezintă total participanți (potențiali beneficiari, beneficiari, jurnaliști) la evenimentele/sesiunile organizate de OI-uri și AM POR în decursul anului 2008

¹¹ Procentul arată nivelul de conștientizare cu privire la POR de către potențialii beneficiari și beneficiarii POR la 31.12.2008.

7. INFORMARE ȘI PUBLICITATE

7.1. Activități de informare și publicitate derulate de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional

În anul 2008, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional a contractat proiectul „Sprijin pentru Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional pentru implementarea măsurilor de informare și publicitate”, finanțat în cadrul axei prioritare 6, Asistență Tehnică, domeniul major de intervenție 2, “Sprijinirea activităților de informare și publicitate pentru implementarea Programului Operațional Regional 2007-2013”.

Proiectul a avut drept obiective creșterea gradului de conștientizare a potențialilor beneficiari cu privire la oportunitățile de finanțare din cadrul Programului Operațional Regional, precum și informarea potențialilor aplicați privind modalitatea de accesare a fondurilor.

Valoarea proiectului s-a ridicat la 2.657.060 lei.

A. Evenimente de informare și promovare

În cadrul acestui proiect, au fost organizate evenimente de promovare a programului, destinate mass-mediei și potențialilor beneficiari. De asemenea, ca rezultat al sondajului de opinie derulat la finalul anului 2007, Autoritatea de Management a identificat presa și internetul ca fiind principale surse de informare pentru potențialii beneficiari. Prin urmare, promovarea Programului Operațional Regional s-a făcut prin intermediul ambelor mijloace de comunicare (promovarea pe web site-uri și în publicații cu profil economic).

Astfel, au avut loc opt întâlniri informale cu mass-media din regiunile de dezvoltare ale țării, în cadrul cărora au fost prezentate stadiul implementării programului operațional în fiecare regiune, precum și dificultățile întâmpinate în implementare. Întâlnirile au totalizat un număr de 186 de jurnaliști participanți. Urmare a acestor întâlniri au fost generate 81 de articole și interviuri.

La nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare au fost organizate ateliere de lucru destinate potențialilor beneficiari, la care au fost înregistrați, în total, 444 de participanți, reprezentanți ai autorităților publice locale, ai IMM, ai ONG și ai instituțiilor de învățământ din regiunile de dezvoltare. La evenimente au fost invitați și beneficiari ai proiectelor finanțate din fonduri europene din alte state membre ale Uniunii Europene, pentru a împărtăși din experiența lor în întocmirea aplicației și implementarea proiectelor. Experții responsabili cu managementul axelor prioritare din cadrul Autorității de

Management au discutat, împreună cu reprezentanții Organismelor Intermediare, cu cei interesați să finanțeze proiecte prin programul operațional.

Pentru a stimula depunerea de proiecte în vederea dezvoltării turismului, Autoritatea de Management a organizat o conferință de lansare a domeniului major de intervenție 5.3. „Valorificarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare pentru creșterea atractivității regiunilor României ca destinații turistice”. Lansarea a avut loc la Cluj, pentru a se evidenția importanța componentei regionale în implementarea programului, la muzeul Etnografic al Transilvaniei, și s-a bucurat de participarea a 80 de invitați.

În conformitate cu cerințele Regulamentului CE 1828/2006, Autoritatea de Management a organizat conferința de prezentare a Raportului Anual de implementare a Programului Operațional Regional. Evenimentul a avut loc pe data de 30 septembrie 2008 și a înregistrat 112 participanți. În cadrul conferinței au susținut prezentări ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor, șeful Reprezentanței Comisiei Europene la București și directorul general al Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale. La eveniment au participat reprezentanții celorlalte autorități de management, ai Organismelor Intermediare, ai autorităților publice locale, dar și mass-media.

B. Campanii media de promovare

Campania media de promovare a Programului Operațional Regional a constat în postarea de bannere electronice pe web site-urile cu profil economic sau de știri (zf.ro, capital.ro, wall-street.ro, moneychannel.ro, bloombiz.ro, avocatnet.ro, evz.ro, hotnews.ro, realitatea.net, cotidianul.ro, gandul.info, jurnalul.ro, imobiliare.ro, imobiliare.net, 9AM, rol.ro, clubafaceri.ro, adevarul.ro) și publicarea machetei de presă Regio și a articolelor de promovarea a diferitelor domenii de intervenție. Astfel, au fost 11.975.081 afișări ale banner-ului electronic Regio și 57 de difuzări ale machetei de presă Regio în Ziarul Financiar, Capital și Jurnalul Național. Au fost publicate articole în Gândul, Ziarul Financiar și Business Magazin, prin care au fost promovate domeniile de intervenție dedicate microîntreprinderilor, structurilor de afaceri și îmbunătățirii sistemului de intervenție în situații de urgență.

C. Publicații

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional a actualizat conținutul și a retipărit broșurile „Oportunități de finanțare pentru Microîntreprinderi” (8000 de exemplare) și „Oportunități de finanțare pentru ONG” (3000 de exemplare). De asemenea, a fost editată broșura „Raportul Anual de Implementare” (600 de exemplare în limba română și 100 de exemplare în limba engleză), precum și broșura „Regio pe înțelesul tuturor” (10.000 de exemplare).

Autoritatea de Management a reunit cele mai frecvente întrebări și răspunsurile acestora, privind activitățile eligibile pentru a primi finanțare prin program, în broșura Regio pe înțelesul tuturor, tipărită în 10,000 de exemplare.

De asemenea, în cadrul acestui proiect de asistență tehnică, sunt tipărite Ghidurile solicitantului pentru domeniile majore de intervenție, pentru a pune la dispoziția celor care întocmesc cereri de finanțare un instrument de lucru util și detaliat.

D. Web site www.inforegio.ro

Pentru facilitarea accesului celor interesați la informații actualizate și detaliate privind finanțarea prin Programul Operațional Regional, a fost îmbunătățit designul web site-ului www.inforegio.ro, dedicat programului. A fost creat un sistem de tip newsletter, care transmite tuturor celor care se înscriu în baza de date informațiile care au fost actualizate pe web site, simultan cu încărcarea informațiilor pe web site. Până la finalul lunii decembrie 2008, s-au înregistrat 177683 de vizitatori pe web site-ul programului, iar 1446 de persoane s-au înregistrat pentru a primi newsletter.

E. Biroul de informare

Biroul de informare al Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței, care îndeplinește și rolul de birou de informare pentru Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional a soluționat 973 de solicitări de informații, adresate în scris sau telefonic. Prin intermediul acestui birou sunt distribuite publicațiile realizate de Autoritatea de Management, destinate potențialilor beneficiari și beneficiarilor programului.

F. Evaluare

Instrumentele folosite în cadrul campaniei de informare și promovare derulate în 2008 au fost destinate, cu precădere, categoriilor de public formate din potențiali beneficiari și beneficiari. Ca urmare, în cadrul sondajului realizat la finalul campaniei, cu scopul de a evalua impactul activităților de informare și publicitate finanțate prin acest proiect, au fost intervievate numai aceste două categorii de public, la nivelul întregii țări. Conform rezultatelor cercetării, 30% dintre cei intervievați se consideră foarte bine și destul de bine informați în ceea ce privește Programul Operațional Regional, iar interesul cel mai mare a fost manifestat față de obținerea finanțărilor prin program, pentru infrastructura de transport și pentru microîntreprinderi. Sursa cea mai importantă pentru obținerea informațiilor despre program o reprezintă Internetul, 58% dintre cei intervievați afirmând că au vizitat web site-ul www.inforegio.ro. Cele mai informate despre Programul Operațional Regional sunt autoritățile publice locale (75%), instituțiile de învățământ (63%), ONG-urile (44%), în timp ce agenții economici se declară informați doar în proporție de 14%.

În 2009, Autoritatea de Management va intensifica derularea activităților de informare a potențialilor beneficiari, dar, în același timp, va derula măsuri de informare și la nivelul publicului larg, pentru a crește gradul de conștientizare a acestuia cu privire la finanțarea

acordată prin Programul Operațional Regional. Studiul care se va realiza la finalul anului 2009 va viza atât potențialii beneficiari și beneficiarii programului, cât și publicul larg.

7.2. Activități de informare și publicitate derulate de Organismele Intermediare pentru Programul Operațional Regional în anul 2008

În scopul promovării oportunităților de finanțare acordate prin Programul Operațional Regional, Organismele Intermediare au organizat 462 de evenimente de lansare a domeniilor majore de intervenție, la nivel regional și județean, sesiuni de informare pentru potențialii beneficiari și pentru beneficiari, conferințe regionale de prezentare a Raportului Anual de Implementare, precum și ateliere de lucru privind pregătirea contractării. Evenimentele au totalizat un număr de 11283 de participanți.

De asemenea, paginile web dedicate programului, puse la dispoziție de Organismele Intermediare au înregistrat 415531 de accesări, ceea ce dovedește importanța dezvoltării acestora și facilitării accesului la informație pe cale electronică.

Birourile de informare ale Organismelor Intermediare au soluționat 7752 de solicitări de informații, adresate direct la sediul acestora, prin e-mail, telefonic sau pe fax.

În sprijinul transmiterii informațiilor, Organismele Intermediare au distribuit 82625 de materiale de informare și promovare în cadrul evenimentelor proprii sau la evenimentele organizate de alte instituții și organisme.

La nivel regional, Organismele Intermediare au realizat 96 de evenimente dedicate mass-mediei, care au generat 582 de articole de presă având drept subiect Programul Operațional Regional.

ANEXE**Anexa 1: Situația proiectelor depuse și contractate pe regiuni de dezvoltare**

				REGIUNEA NORD EST	milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				domeniul major de intervenție	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009			
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE	
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală
0	0	0	0	Dezvoltare urbană	0	0	0	0
60	514.5	2	33.8	Infrastructură rutieră	60	469.1	16	122.7
3	4	0	0	Spitale / ambulatorii	3	3.6	0	0
9	6.7	0	0	Centre sociale	13	8.5	0	0
0	0	0	0	Situații de urgență	0	0	0	0
14	47.7	0	0	Educație	32	93.2	0	0
5	41.4	0	0	Structuri de afaceri	5	37.3	0	0
0	0	0	0	Situri industriale	0	0	0	0
142	25.9	0	0	Microîntreprinderi	142	23.4	0	0
3	10.8	0	0	Patrimoniu cultural	9	34.8	0	0
31	149.8	0	0	Cazare și agrement	31	134.8	0	0
0	0	0	0	Promovare turism	5	0.9	0	0
1	2.03	1	2.14	Management POR	1	1.83	1	1.93
1	0.25	1	0.29	Publicitate și informare	1	0.22	1	0.26
269	803.08	4	36.28	TOTAL	302	807.65	18	124.89

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

				REGIUNEA SUD EST	milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				domeniul major de intervenție	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009			
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE	
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală
0	0	0	0	Dezvoltare urbană	0	0	0	0
20	277.3	2	37.6	Infrastructură rutieră	20	250.4	7	60.8
7	31.4	0	0	Spitale / ambulatorii	8	29.5	0	0
8	6.7	0	0	Centre sociale	9	6.8	1	0.67
0	0	0	0	Situații de urgență	0	0	0	0
13	12.6	0	0	Educație	19	16.8	1	2.3
3	2.9	0	0	Structuri de afaceri	4	3	0	0
0	0	0	0	Situri industriale	0	0	0	0
80	14.3	0	0	Microîntreprinderi	80	13	2	0.18
7	34	0	0	Patrimoniu cultural	8	34.1	0	0
32	87.7	0	0	Cazare și agrement	32	78.5	0	0
0	0	0	0	Promovare turism	9	2.1	0	0
1	1.24	1	1.34	Management POR	1	1.12	1	1.15
0	0	0	0	Publicitate și informare	1	0.09	0	0
171	468.14	3	38.98	TOTAL	191	435.41	12	65.1

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

				REGIUNEA SUD	milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				domeniul major de intervenție	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009			
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE	
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală
0	0	0	0	Dezvoltare urbană	0	0	0	0
30	354.6	2	13.9	Infrastructură rutieră	39	393.8	5	76.8
0	0	0	0	Spitale / ambulatorii	0	0	0	0
0	0	0	0	Centre sociale	0	0	0	0
0	0	0	0	Situații de urgență	0	0	0	0
0	0	0	0	Educație	5	10.3	0	0
1	21.9	0	0	Structuri de afaceri	1	19.8	0	0
0	0	0	0	Situri industriale	0	0	0	0
54	17.5	0	0	Microîntreprinderi	54	15.8	0	0
3	4.9	0	0	Patrimoniu cultural	3	4.4	0	0
13	45	0	0	Cazare și agrement	13	40.6	0	0
0	0	0	0	Promovare turism	3	0.6	0	0
1	0.94	1	0.95	Management POR	1	0.85	1	0.86
0	0	0	0	Publicitate și informare	1	0.25	0	0
102	444.84	3	14.93	TOTAL	120	486.4	6	77.66

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

				REGIUNEA SUD VEST	milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				domeniul major de intervenție	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009			
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE	
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală
0	0	0	0	Dezvoltare urbană	0	0	0	0
49	461	7	94.5	Infrastructură rutieră	49	415.1	12	118.2
2	5.1	0	0	Spitale / ambulatorii	3	5.4	0	0
5	4.1	0	0	Centre sociale	10	6.7	0	0
0	0	0	0	Situații de urgență	0	0	0	0
8	33.4	0	0	Educație	15	36.5	0	0
2	22.8	0	0	Structuri de afaceri	4	30.5	0	0
0	0	0	0	Situri industriale	0	0	0	0
61	11.7	0	0	Microîntreprinderi	61	10.5	0	0
8	49.1	0	0	Patrimoniu cultural	9	45.1	0	0
14	50.3	0	0	Cazare și agrement	14	45.3	0	0
0	0	0	0	Promovare turism	3	0.4	0	0
1	1.79	1	1.11	Management POR	1	1.61	1	1.00
1	0.27	1	0.30	Publicitate și informare	1	0.24	1	0.28
151	639.56	9	95.93	TOTAL	170	597.35	14	119.48

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

				REGIUNEA VEST	milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				domeniul major de intervenție	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009			
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE	
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală
0	0	0	0	Dezvoltare urbană	0	0	0	0
17	158.1	5	49.4	Infrastructură rutieră	18	150.6	5	44.5
4	3.8	0	0	Spitale / ambulatorii	5	4.2	0	0
3	1.7	0	0	Centre sociale	6	4	0	0
0	0	0	0	Situații de urgență	0	0	0	0
1	1.2	0	0	Educație	2	2.8	0	0
2	28	0	0	Structuri de afaceri	3	28.9	0	0
0	0	0	0	Situri industriale	0	0	0	0
79	13.3	0	0	Microîntreprinderi	79	12	26	3.9
4	28.4	0	0	Patrimoniu cultural	4	25.6	1	13.7
8	28.3	0	0	Cazare și agrement	8	25.5	0	0
0	0	0	0	Promovare turism	3	0.6	0	0
1	1.67	1	1.56	Management POR	1	1.50	1	1.40
1	0.20	0	0	Publicitate și informare	1	0.18	1	0.22
120	264.67	6	50.97	TOTAL	130	255.88	34	63.72

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

				REGIUNEA NORD VEST	milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				domeniul major de intervenție	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009			
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE	
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală
0	0	0	0	Dezvoltare urbană	0	0	0	0
15	222.8	3	57.4	Infrastructură rutieră	20	271.9	3	51.8
7	5.1	0	0	Spitale / ambulatorii	8	4.9	1	1.3
4	2.7	0	0	Centre sociale	7	4.1	0	0
0	0	0	0	Situații de urgență	0	0	0	0
9	13.4	0	0	Educație	22	16.5	0	0
0	0	0	0	Structuri de afaceri	1	5.9	0	0
0	0	0	0	Situri industriale	0	0	0	0
130	19.6	0	0	Microîntreprinderi	130	17.6	9	1
18	53.7	0	0	Patrimoniu cultural	21	73.9	0	0
7	38.6	0	0	Cazare și agrement	7	35.5	0	0
0	0	0	0	Promovare turism	5	0.9	0	0
1	1.42	1	1.47	Management POR	1	1.28	1	1.32
1	0.25	1	0.25	Publicitate și informare	1	0.23	1	0.23
192	357.57	5	59.15	TOTAL	223	432.71	15	55.65

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

				REGIUNEA CENTRU	milioane euro			
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				domeniul major de intervenție	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009			
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE	
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală
0	0	0	0	Dezvoltare urbană	0	0	0	0
18	151.7	3	39.8	Infrastructură rutieră	29	228.9	5	46.4
1	2	0	0	Spitale / ambulatorii	3	2.7	0	0
4	2.4	0	0	Centre sociale	4	2.2	0	0
1	11	1	11	Situații de urgență	1	9.9	1	9.9
12	20.4	0	0	Educație	16	21.5	0	0
4	72.6	0	0	Structuri de afaceri	9	85.9	0	0
0	0	0	0	Situri industriale	0	0	0	0
169	26.1	0	0	Microîntreprinderi	169	23.4	13	1.1
7	42.9	0	0	Patrimoniu cultural	13	59.3	1	11.1
37	100.9	0	0	Cazare și agrement	37	91.3	0	0
0	0	0	0	Promovare turism	14	2.8	0	0
1	1.28	1	1.43	Management POR	1	1.15	1	1.29
1	0.25	1	0.30	Publicitate și informare	1	0.23	1	0.27
255	431.53	6	52.55	TOTAL	297	529.28	22	70.06

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

				REGIUNEA BUCUREȘTI-ILFOV					milioane euro
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				domeniul major de intervenție	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
0	0	0	0	Dezvoltare urbană	0	0	0	0	
6	19.8	0	0	Infrastructură rutieră	11	61	0	0	
0	0	0	0	Spitale / ambulatorii	0	0	0	0	
0	0	0	0	Centre sociale	0	0	0	0	
0	0	0	0	Situații de urgență	0	0	0	0	
0	0	0	0	Educație	0	0	0	0	
3	18.4	0	0	Structuri de afaceri	3	16.6	0	0	
0	0	0	0	Situri industriale	0	0	0	0	
62	2.4	0	0	Microîntreprinderi	62	2.2	8	1	
0	0	0	0	Patrimoniu cultural	0	0	0	0	
2	8.2	0	0	Cazare și agrement	2	7.4	0	0	
0	0	0	0	Promovare turism	3	0.6	0	0	
1	1.47	1	1.34	Management POR	1	1.33	1	1.2	
1	0.45	1	0.52	Publicitate și informare	1	0.40	1	0.47	
75	50.72	2	1.86	TOTAL	83	89.53	10	2.67	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

				AUTORITATE DE MANAGEMENT PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL					milioane euro
PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2008				domeniul major de intervenție	PÂNĂ LA 31 MARTIE 2009				
DEPUSE		CONTRACTATE			DEPUSE		CONTRACTATE		
număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală		număr proiecte	valoare totală	număr proiecte	valoare totală	
1	0.40	1	0.41	Management POR	1	0.37	1	0.37	
1	0.90	1	0.90	Publicitate și informare	2	1.48	2	1.48	
2	1.3	2	1.32	TOTAL	3	1.85	3	1.85	

curs inforeuro decembrie 2008: 1 euro = 3.8688 lei

curs inforeuro martie 2009: 1 euro = 4.2904 lei

Anexa 2: Lista proiectelor contractate până la 31 decembrie 2008

Nr. crt.	Titlu proiect	Nume beneficiar	Valoare totală	FEDR	Bugetul de
			din care:	EURO	EURO
		u.a.t	EURO	EURO	EURO
1	Reabilitare drumuri județene DJ 665 km 0+000-54+500 și DJ 675C km 0+000-4+300	UAT Jud. Harghita	17.291.721.98	12.164.753.86	1.860.491.69
2	Reabilitare DJ 132	UAT Jud Gorj	23.875.966.19	16.923.271.47	2.588.269.70
3	Ranforsarea si modernizarea drumului județean DJ 201B, km. 0+000- km.19+000, pe traseul Ciochina-Orezu-Rași	UAT Jud. Ialomița	9.424.860.59	6.712.960.82	892.474.56
4	Restructurare si lărgire a drumului județean Viziru, Cuza-Voda, Mihai Bravu	UAT Jud. Brăila	16.749.249.61	11.977.914.38	1.519.923.12
5	Reabilitarea si modernizarea DJ652, DN65 - Lacrita-Cosoveni-Ghindenii-DN55	UAT Jud. Dolj	6.633.356.76	4.820.910.75	640.930.33
6	Ocolirea municipiului Drăgășani	UAT M. Drăgășani	5.887.883.92	4.190.287.80	557.090.28
7	Modernizarea infrastructurii de acces în zona Răchițele-Prislop-Ic Ponor	UAT Jud. Cluj	15.425.491.24	11.148.629.90	1.482.187.79
8	Reabilitare drum Ciucea-Crasna-Vârșoț	UAT SĂLAJ - UAT Cluj	22.133.060.52	16.048.194.07	2.133.574.93
9	Modernizarea infrastructurii de transport către zona turistica Murighiol-Uzlina-Dunavat-lacul Razim	UAT TL, UATM TL, UAT Nufăru, UAT Com. Bestepe, UAT Com. Mahmudia, UAT Com Murighiol	20.898.140.62	15.011.225.25	1.922.765.50
10	Centură Sud Ineu	Orașul Ineu	4.381.085.87	3.135.635.96	416.876.45
11	Modernizare Tronson Julița - Mădrigești, componenta traseului turistic E68 - Moneasa	UAT Jud. Arad	14.558.657.46	10.392.227.31	1.381.625.57
12	Modernizarea drumurilor de rocade pentru municipiul Târgu Jiu	UAT Mun. Tg. Jiu	19.685.140.79	14.054.109.49	1.868.465.42
13	Modernizare DJ 668: DN 66- Bucium Orlea - Gânțaș, km 1+200-9+200	UAT Hunedoara	3.367.911.20	2.453.544.34	326.193.63

14	Valorificarea potențialului turistic și economic al văii Aiud prin reabilitarea infrastructurii de transport DJ 107M	UAT Jud. Alba	7.195.919.67	5.019.179.27	667.289.73
15	Fluidizarea traficului rutier în Municipiul Craiova, pe axa Est- Vest prin reabilitarea Bvd. Decebal-Dacia	UAT Mun. Craiova	11.365.955.33	8.258.437.21	1.097.942.52
16	Reabilitarea și modernizarea drumului de interes regional dj 208, limita județului Neamț – Iași – limita Județului Suceava	UAT Jud. Timiș	11.200.555.24	8.022.066.30	1.066.517.50
17	Reabilitarea și modernizarea drumului interjudețean DJ 248 Iași-Vaslui	UAT Jud. Timiș	15.904.320.76	10.620.924.68	1.406.336.08
18	Reabilitare DJ 682 limita județ Arad - Periam - Saravale - Sânnicolau Mare, L = 24 km	UAT IAȘI	15.727.587.51	11.410.795.52	1.517.042.18
19	Reabilitare drum județean DJ 592, Buziaș - Lugoj, km 25+000-54+200, L=29,2 km	UAT IAȘI și UAT Vaslui	18.123.772.83	13.196.256.26	1.754.415.57
20	Modernizare DJ 651B Balcesti Gorunesti - Limita Județ Olt km 0+000 - 12+500, Loc. Balcești, Jud. Vâlcea	UAT Jud Valcea	4.913.080.02	3.576.960.94	475.549.72
21	Reabilitarea și modernizarea DJ606 Craiova (DN65) - limita Județului Mehedinți	UATJud. Dolj	22.152.896.60	16.097.410.26	2.140.118.13
22	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere de drumuri în stațiunea balneară Amara	UAT Amara	4.559.590.50	3.219.148.08	427.979.22
23	Modernizarea drum județean 106 Sibiu - Cornatel-Altana-Berghis-Agnita	UAT Jud. Sibiu	15.313.532.28	11.108.662.33	1.476.874.18
24	Reabilitare și modernizare DJ 763 Sudrigiu-Pietroasa-Cabana Padiș, Km 0+000-13+100 și 19+650-35+100, L=28,550 km județul Bihor	UAT Jud. Bihor	19.872.651.35	14.402.005.52	1.914.717.50
25	Achiziționare echipamente specifice pentru îmbunătățirea capacității și calității sistemului de intervenție în situații de urgență și pentru acordarea asistenței medicale de urgență și a primului ajutor calificat, în Regiunea 7 Centru	ADI Centru	11.025.538.67	7.872.430.73	1.204.018.82
26	Sprijinirea implementării, managementul și evaluării POR în regiunea SV Oltenia	ADR SV Oltenia	1.110.574.19	743.604.27	247868.0896
27	Sprijinirea OI în perioada 2007-2008 pentru implementarea POR 2007-2013	ADR NE	2.138.168.68	1.524.212.93	508070.9781
28	Sprijin pentru ADR Centru în implementarea și monitorizarea la nivel regional al POR 2007-2013	ADR Centru	1.429.204.15	960.559.86	320186.6212
29	Sprijin pentru ADR Sud Muntenia/Directia Organism Intermediar în vederea implementării POR 2007-2008	ADR Sud Muntenia	952.801.90	663.223.87	221074.6226

30	Sprijin pentru ADR Vest in calitate de OI pentru implementarea si monitorizarea cu succes si profesionalism a programului finanțat din POR 2007-2013	ADR Vest	1.557.648.37	1.087.186.34	362395.4456
31	Sprijin pentru Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional în vederea implementării POR 2007-2013 pentru anul 2008”	AM POR	416.666.98	269.961.48	89987.15946
32	Sprijin pentru ADR SE in vederea implementării POR 2007-2013 in regiunea Sud Est	ADR SE	1.339.752.12	932.721.19	310907.0642
33	Sprijin pentru ADR Nord Vest în calitate de OI în perioada 2007 - 2008 în vederea implementării POR 2007 - 2013 la nivelul regiunii NV	ADR NV	1.467.121.85	1.064.477.55	354825.8504
34	Implementarea POR 2007 - 2013 în regiunea București Ilfov	ADR Bucuresti Ilfov	1.341.311.78	981.992.48	327.330.83
35	Sprijin acordat ADR NE in calitate de OI în vederea implementării planului de comunicare pentru POR in perioada 2007-2013	ADR NE	293.034.79	184.685.76	61561.91842
36	Sprijin pentru AMPOR pentru implementarea masurilor de informare si publicitate	AM POR	904.721.22	570.202.45	190.067.48
37	Promovarea Programului Operațional Regional 2007 - 2013 la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia	ADR SV Oltenia	307.110.92	193.557.30	64.519.10
38	Sprijin pentru OI din cadrul ADR Centru în informarea si publicitatea POR 2007 - 2013	ADR Centru	300.651.79	189.041.26	63.013.75
39	Sprijin pentru informarea si publicitatea privind POR in regiunea Nord - Vest, perioada 2007 - 2009	ADR NV	253.434.40	190.075.80	63.358.60
40	Sprijin pentru informarea si publicitatea privind POR in regiunea București - Ilfov, perioada 2007 - 2009	ADR BI	524.153.74	330.785.32	110.261.77
TOTAL			352.004.284.39	251.724.230.35	36.035.099.41

**Anexa 3: Instrucțiunile transmise de
Autoritatea de Management pentru POR către Organismele Intermediare POR până la 31 decembrie 2008**

Nr. Instrucțiune	Număr și dată de înregistrare	Destinatar	Conținutul instrucțiunii
1.	13090/ 27.03.2007	ADR	Elaborarea manualelor de proceduri interne ale Organismelor Intermediare
2.	48902/ 25.10.2007	ADR	Modificarea ghidului solicitantului pentru axa prioritară 2 a POR
3.	55068/ 20.11.2007	ADR	Clarificarea procedurilor de solicitare a finanțărilor în cadrul axei prioritare 6 Asistență tehnică – metodologia de calcul a pro-ratei
4.	59596/ 12.12.2007	ADR	Înteruperea activităților în cadrul POR 2007-2013, în perioada 21.12.2007 – 04.01.2008
5.	61406/ 20.12.2007	ADR	Solicitarea finanțării în cadrul axei prioritare 6 Asistență tehnică.
6.	67611/ 01.02.2008	ADR	Eficientizarea comunicării dintre Autoritatea de Management și Organismele Intermediare.
7.	73119/ 29.02.2008	ADR și OI Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii Comerț Turism și Profesii Liberale	Activitatea de coordonare a planurilor de audit intern și la acțiunea de raportare a activității de audit intern.
8.	78740/ 28.03.2008	ADR și OI Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii Comerț Turism	Modificarea și completarea procedurii de verificare și avizare a cheltuielilor.

Nr. Instrucțiune	Număr și dată de înregistrare	Destinatar	Conținutul instrucțiunii
9.	81505/ 15.04.2008	ADR si OI Ministerul pentru Întreprinderi Mici si Mijlocii Comerț Turism	Procedura de verificare a conformității proiectului tehnic, procedura de contractare, procedura de soluționare a contestațiilor.
10.	93114/ 20.06.2008	ADR	Revizuirea manualului de evaluare, selecție și contractare al AM POR.
11.	108419/ 29.08.2008	ADR	Prelungirea termenului de evaluare tehnică și financiară la maximum 120 zile pentru proiectele depuse în cadrul domeniul major de intervenție 4.3. din cadrul axei prioritare 4 a POR
12.	113989/ 24.09.2008	ADR	Structura organismului intermediar, relațiile funcționale între structurile organismului intermediar, precum și între organismul intermediar și structuri suport din cadrul ADR.
13.	123741/ 3.11.2008	ADR	Modelul scrisorii de notificare a solicitanților, precum și termenul de notificare a acestora pentru domeniul major de intervenție 4.3. din cadrul axei prioritare 4
14.	126484/ 11.11.2008	ADR si OI Ministerul pentru Întreprinderi Mici si Mijlocii Comerț Turism	Modificarea sistemului de evaluare și selecție ca urmare a H.G. nr.1383/2008.
15.	132653/ 5.12.2008	ADR si OI Ministerul pentru Întreprinderi Mici si Mijlocii Comerț Turism	Înteruperea în perioada 22.12.2008 – 2.01.2009 a depunerii cererilor de finanțare, a evaluării și selecției acestora, precum și contractării finanțărilor prin POR